

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GRUPY KAPITAŁOWEJ
BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A.
W I PÓŁROCZU 2009 ROKU

SIERPIEŃ 2009

SPIS TREŚCI

I.	GOSPODARKA POLSKA W I POŁOWIE 2009 ROKU	5
1.	GLÓWNE TENDENCJE MAKROEKONOMICZNE	5
2.	RYNEK PIENIĘŻNY I WALUTOWY	5
3.	RYNEK KAPITAŁOWY	5
4.	SEKTOR BANKOWY	7
II.	SCHEMAT ORGANIZACYJNY GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A.	7
III.	STRUKTURA ORGANIZACYJNA GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A.	9
IV.	PODSTAWOWE DANE BILANSOWE I WYNIKI FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A.	10
1.	SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE PODSTAWOWYCH DANYCH FINANSOWYCH GRUPY	10
2.	WYNIKI FINANSOWE GRUPY W I PÓŁROCZU 2009 ROKU	10
V.	DZIAŁALNOŚĆ GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A. W I POŁOWIE 2009 ROKU	19
1.	KREDYTY I INNE ZAANGAŻOWANIA OBCIĄŻONE RYZYKIEM	19
2.	FUNDUSZE ZEWNĘTRZNE	22
3.	SEGMENT BANKOWOŚCI KORPORACYJNEJ	23
4.	SEGMENT BANKOWOŚCI DETALICZNEJ	33
5.	OŚIĄGNIĘCIA W POSZCZEGÓLNYCH KANAŁACH DYSTRYBUCJI	37
6.	ZMIANY W ZAKRESIE TECHNOLOGII INFORMATYCZNYCH	40
7.	ZAANGAŻOWANIA KAPITAŁOWE BANKU	42
8.	INNE INFORMACJE O GRUPIE	42
VI.	ISTOTNE CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A.	47
1.	ISTOTNE CZYNNIKI RYZYKA I ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z OTOCZENIEM GRUPY	47
2.	ISTOTNE CZYNNIKI RYZYKA I ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z GRUPĄ I JEJ DZIAŁALNOŚCIĄ	49
VII.	PERSPEKTYWY ROZWOJU GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A.	53
1.	OGÓLNE CELE ROZWOJU GRUPY	53
2.	SYNERGIE	55
VIII.	DOBRE PRAKTYKI ORAZ ZASADY ZARZĄDZANIA BANKIEM	56
1.	DOBRE PRAKTYKI W BANKU	56
2.	DOBRE PRAKTYKI W DOMU MAKLERSKIM BANKU HANDLOWEGO S.A. I HANDLOWYM LEASING SPÓŁKA Z O.O.	57
3.	WŁADZE BANKU	58
4.	INNE ZASADY	60
IX.	INNE INFORMACJE O WŁADZACH BANKU I ZASADY ZARZĄDZANIA	60
1.	INFORMACJE O ŁĄCZNEJ LICZBIE I WARTOŚCI NOMINALNEJ AKCJI BANKU BĘDĄCYCH W POSIADANIU CZŁONKÓW ZARZĄDU ORAZ CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ	60

2.	INFORMACJE O WSZELKICH UMOWACH ZAWARTYCH MIĘDZY BANKIEM, A CZŁONKAMI ZARZĄDU, PRZEWIDUJĄCYCH REKOMPENSATĘ W PRZYPADKU ICH REZYGNACJI LUB ZWOLNIENIA Z ZAJMOWANEGO STANOWISKA BEZ WAŻNEJ PRZYCZYNY LUB GDY ICH ODWOŁANIE LUB ZWOLNIENIE NASTĘPUJE Z POWODU POŁĄCZENIA BANKU PRZEZ PRZEJĘCIE	60
3.	ZASADY ZARZĄDZANIA	60

I. Gospodarka polska w I połowie 2009 roku

1. Główne tendencje makroekonomiczne

W I połowie 2009 roku doszło do znacznego wyhamowania wzrostu gospodarczego w Polsce. Produkt Krajowy Brutto w I kwartale 2009 roku wzrósł o 0,8% r/r, wobec 2,9% w IV kwartale 2008 roku oraz 4,9% r/r w całym 2008 roku. Produkcja przemysłowa w I połowie 2009 roku obniżyła się przeciętnie o 8,9% r/r. Pomimo znacznego spadku dynamiki produkcji w Polsce wynik ten jest relatywnie lepszy w porównaniu z pozostałymi gospodarkami krajów Europy Środkowo-Wschodniej dotkniętych przez szoki zewnętrzne. Trwające spowolnienie gospodarcze przyczyniło się również do pogorszenia sytuacji na rynku pracy oraz ograniczenia presji płacowej. Wzrost przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw wyhamował w I półroczu 2009 roku do 4,9% r/r z 10,0% w całym 2008 roku. Z kolei stopa bezrobocia wzrosła w tym okresie przeciętnie do poziomu 10,8%.

W I połowie 2009 roku wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych utrzymał się na wysokim poziomie osiągając przeciętnie 3,5% r/r. Do takiego poziomu wskaźnika inflacji przyczyniły się między innymi podwyżki cen żywności oraz słaby złoty, który oddziaływał na wzrost cen towarów importowanych. Wskaźnik inflacji bazowej po wyeliminowaniu cen żywności oraz energii osiągnął w I półroczu 2009 roku przeciętnie 2,5% r/r.

Perspektywa postępującego spowolnienia gospodarczego przy utrzymującej się inflacji w okolicach górnej granicy celu inflacyjnego Narodowego Banku Polskiego skłoniła Radę Polityki Pieniężnej do poluzowania polityki monetarnej. W I połowie 2009 roku RPP obniżyła stopę referencyjną o 150 punktów bazowych do poziomu 3,50%. Jednocześnie w swoich komentarzach przedstawiciele władz monetarnych sugerowali, że są mniejsze szanse na dalsze obniżki stóp procentowych jednakże nie wykluczali dalszego poluzowania polityki pieniężnej w celu ograniczenia negatywnych efektów kryzysu finansowego oraz pobudzenia wzrostu gospodarczego.

2. Rynek pieniężny i walutowy

W I połowie 2009 roku zawirowania trwające na rynkach finansowych oraz zwiększona awersja inwestorów do ryzyka negatywnie wpływały zarówno na rynek walutowy, jak i rynek stopy procentowej w Polsce. Pogłębiające się spowolnienie gospodarcze oraz obawy o finansowanie potrzeb długu zagranicznego w Polsce przyczyniły się do zwiększenia presji na osłabienie złotego w pierwszych miesiącach 2009 roku i osiągnięcie przez jego kurs wobec euro poziomu 4,90 zł w połowie lutego.

Przyznanie Polsce elastycznej linii kredytowej przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy w wysokości 20 mld dolarów oraz szybka poprawa w bilansie płatniczym w kolejnych miesiącach oddziaływały korzystnie na polską walutę. W połączeniu z poprawą sentymentu na rynkach finansowych złoty stopniowo się umacniał, osiągając na koniec czerwca 2009 roku poziom 4,45 zł wobec euro oraz 3,17 zł wobec dolara.

Pomimo poluzowania polityki monetarnej przez RPP stopy rynkowe w I półroczu 2009 roku pozostały na relatywnie wysokim poziomie w stosunku do stopy referencyjnej NBP. Sytuacja ta w połączeniu ze słabym złotym ograniczyła spadek rentowności polskich obligacji. W I połowie roku stawka trzymiesięcznego WIBOR-u spadła z 5,84% do poziomu 4,44% podczas, gdy rentowności pięcioletnich obligacji wzrosły z 5,24% do 5,79%.

3. Rynek kapitałowy

I półrocze 2009 roku na rynku kapitałowym miało dwa oblicza. W pierwszych trzech miesiącach 2009 roku na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie („GPW”) kontynuowane były spadki zapoczątkowane jeszcze w II połowie 2007 roku (z dużą przeceną sektora bankowego w lutym 2009

roku). Z kolei w okresie od marca do końca czerwca 2009 roku mieliśmy do czynienia z odwróceniem tendencji zarówno na giełdzie w Warszawie, jak i zagranicznych rynkach kapitałowych. W tym czasie widoczny był wyraźny spadek awersji do ryzyka. Dodatnie saldo przepływów gotówkowych w funduszach eksponowanych na polski rynek akcji oraz niskie wyceny spółek notowanych na GPW zachęciły inwestorów do zakupów instrumentów udziałowych. W efekcie indeks WIG wzrósł w porównaniu z końcem 2008 roku o prawie 12,0%, nieco słabiej zachowywał się indeks największych spółek WIG20, który odnotował wzrost o 4,6%. Największą zmianę w I półroczu (+36,0%) odnotował sWIG80. Spośród subindeksów sektorowych warto zwrócić uwagę na istotny wzrost sektora spożywczego (+69,1%), a także chemicznego i deweloperów (odpowiednio: +61,0% oraz +62,4%). W ostatnich sześciu miesiącach najgorzej zachowywały się banki, których indeks obniżył swoją wartość o ponad 15%.

W I półroczu 2009 roku na głównym parkiecie pojawiło się sześć nowych spółek (w tym jedna została przeniesiona z rynku New Connect). Łączna wartość ofert w tym okresie wyniosła ponad 576 mln zł, z czego gros stanowiła oferta prywatyzacyjna Bogdanki. Z kolei 4 spółki zostały wycofane z obrotu, w wyniku czego na koniec I półrocza na GPW notowanych było 376 podmiotów (351 krajowych oraz 25 zagranicznych).

Dobra koniunktura na krajowym rynku kapitałowym w okresie kwiecień-czerwiec 2009 roku przełożyła się na istotny wzrost wartości rynkowej spółek. Na koniec czerwca kapitalizacja spółek notowanych na GPW wyniosła 546,7 mld zł (z czego 52,0% to wartość rynkowa spółek krajowych), co oznacza wzrost w porównaniu ze stanem z końca ubiegłego roku o 17,5%.

Giełdowe indeksy rynku akcji według stanu na dzień 30 czerwca 2009 roku

Indeks	I półrocze 2009	Zmiana (%)	2008	Zmiana (%)	I półrocze 2008
WIG	30 419,03	11,7%	27 228,64	(26,1%)	41 146,26
WIG-PL	30 052,78	10,6%	27 167,25	(25,9%)	40 550,50
WIG20	1 862,36	4,1%	1 789,73	(28,1%)	2 591,09
mWIG40	1 769,47	17,1%	1 511,27	(33,2%)	2 649,88
sWIG80	9 319,96	36,0%	6 852,79	(17,9%)	11 346,34
Subindeksy sektorowe					
WIG-Banki	3 716,62	(15,4%)	4 390,90	(38,2%)	6 009,90
WIG-Budownictwo	5 095,62	17,7%	4 329,98	(24,6%)	6 754,71
WIG-Chemia*	2 935,30	61,0%	1 823,63	-	-
WIG-Deweloperzy	2 092,49	62,4%	1 288,65	(27,7%)	2 896,05
WIG-Informatyka	1 100,47	17,2%	938,77	(15,5%)	1 302,84
WIG-Media	2 476,95	(4,0%)	2 580,80	(27,9%)	3 435,90
WIG-Przemysł paliwowy	2 065,02	9,3%	1 889,46	(11,0%)	2 320,08
WIG-Przemysł spożywczy	2 290,99	69,1%	1 354,52	(0,7%)	2 306,41
WIG-Telekomunikacja	1 029,39	(7,0%)	1 107,33	(14,7%)	1 206,28

* subindeks wyznaczany od 19 września 2008 roku

Źródło: GPW, Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.

Wartość obrotu akcjami i obligacjami oraz wolumeny obrotów instrumentami pochodnymi na GPW na dzień 30 czerwca 2009 roku

	I półrocze 2009	Zmiana (%)	II półrocze 2008	Zmiana (%) r/r	I półrocze 2008
Akcje (mln zł)	148 718	(1,1%)	150 289	(12,7%)	170 423
Obligacje (mln zł)	1 555	(46,2%)	2 891	(3,2%)	1 607
Kontrakty terminowe (tys. szt)	6 372	4,7%	6 088	3,7%	6 146
Opcje (tys. szt)	188	5,7%	178	27,1%	148

Źródło: GPW, Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.

I półrocze 2009 roku charakteryzowało się niższą aktywnością inwestorów na rynku akcji w porównaniu z analogicznym okresem 2008 roku (spadek obrotów o 12,7% r/r). Średnie obroty na sesję w pierwszym

półroczu 2009 roku wyniosły 1,2 mld zł. Niższe obroty były widoczne szczególnie w pierwszych trzech miesiącach 2009 roku, kiedy wartość obrotów akcjami spadła w ujęciu rocznym o 36,0%. W stosunku do II półrocza 2008 roku obroty zmniejszyły się nieznacznie tj. o 1,1%.

Zmniejszenie awersji do ryzyka w znacznym stopniu przełożyło się na spadek zainteresowania inwestorów rynkiem dłużnym. W pierwszym półroczu 2009 roku, wartość obrotów obligacjami na GPW wyniosła ponad 1,55 mld zł, co oznacza spadek zarówno w ujęciu rocznym (3,2%), jak i w porównaniu z II półroczem 2008 (46,2%).

Wolumen obrotu kontraktami terminowymi w I półroczu 2009 roku wzrósł o 4,7% w porównaniu z II półroczem 2008 roku oraz o 3,7% r/r i wyniósł ponad 6,37 mln sztuk. Większą dynamikę wolumenu odnotowały opcje, odpowiednio: 5,7% oraz 27,1%.

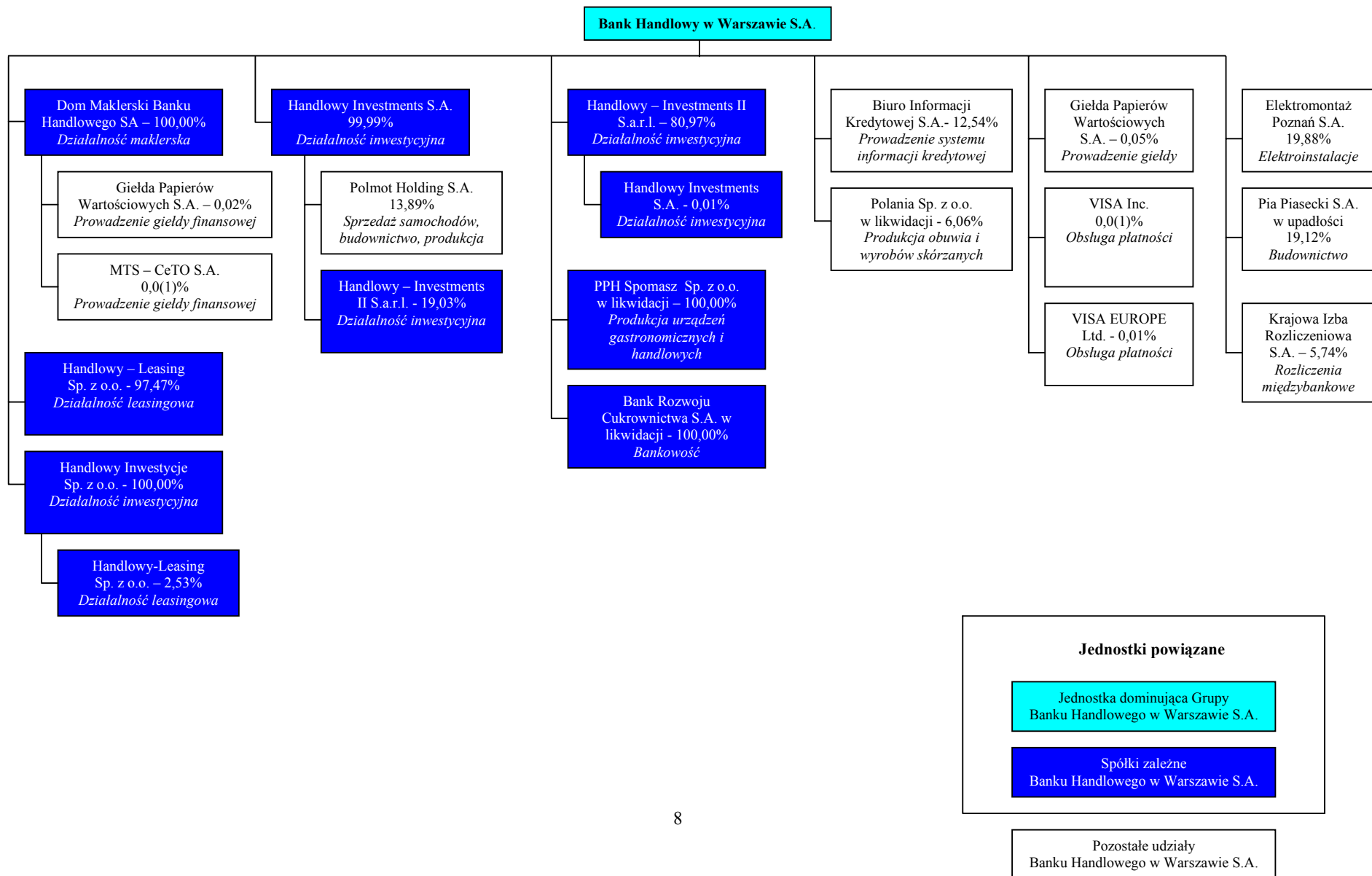
4. Sektor bankowy

Polski sektor bankowy pozostaje pod silnym wpływem zaburzeń na globalnych rynkach finansowych oraz dynamicznych zmian w otoczeniu makroekonomicznym na całym świecie. W rezultacie pogorszenia perspektyw wzrostu gospodarczego obserwujemy znaczny wzrost ryzyka prowadzonej działalności bankowej. Dodatkowo rośnie koszt pozyskiwania kapitału, m.in. ze względu na ograniczenie płynności na rynku międzybankowym. W I półroczu 2009 roku wynik finansowy sektora bankowego wyniósł 4,3 mld zł i był niższy o 50% od wypracowanego w I półroczu 2008 roku, jednak warto podkreślić, iż w ujęciu kwartalnym zanotowano drugi z rzędu wzrost. Przychody sektora nieznacznie wzrosły o 1% r/r, pomimo spadku wyniku z tytułu odsetek, przy niewielkim wzroście wyniku z tytułu prowizji. W tym czasie, podjęte inicjatywy kosztowe pozwoliły na zahamowanie dynamicznego wzrostu wydatków, które ostatecznie były o 8% wyższe r/r. Istotnym czynnikiem, mającym negatywny wpływ na końcowy wynik netto sektora były odpisy na utratę wartości wynoszące 5,7 mld zł, czyli o 290% wyższe r/r, które od IV kwartału 2008 roku pozostają nieustannie na bardzo wysokim poziomie.

W I półroczu 2009 roku nadal obserwowano wysokie dynamiki przyrostu sumy bilansowej sektora bankowego w ujęciu rocznym na poziomie 19%. Należy jednak podkreślić znaczny wpływ osłabienia złotówki, które spowodowało automatyczny wzrost wartości walutowych pozycji w bilansie. Obecnie, rzeczywisty przyrost sumy bilansowej uległ znacznemu spowolnieniu ze względu na pogarszającą się sytuację gospodarczą. W I półroczu 2009 roku kredyty dla przedsiębiorstw ogółem wzrosły o 16% r/r, podczas gdy złotowe kredyty dla przedsiębiorstw wzrosły o jedynie 4% r/r. W tym samym okresie kredyty osób prywatnych ogółem wzrosły o 40% r/r, podczas gdy złotowe kredyty dla osób prywatnych wzrosły o 19%. Depozyty przedsiębiorstw wzrosły o 8% r/r, a depozyty osób prywatnych wzrosły o 27% r/r.

II. Schemat organizacyjny Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Na poniższym schemacie przedstawiono strukturę grupy jednostek powiązanych Banku Handlowego w Warszawie S.A. („Bank”) według stanu na 30 czerwca 2009 roku według udziałów w kapitałach spółek.

III. Struktura organizacyjna Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Grupa Kapitałowa Banku Handlowego w Warszawie S.A. („Grupa”) obejmuje jednostkę dominującą oraz jednostki zależne:

JEDNOSTKI GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A. KONSOLIDOWANE METODĄ PEŁNĄ

Nazwa jednostki	Przedmiot działalności	Charakter powiązania kapitałowego	Procent posiadanego kapitału	Zastosowana metoda konsolidacji / wyceny	Kapitał własny (tys. zł)
Bank Handlowy w Warszawie S.A.	bankowość	jednostka dominująca	-	-	5 681 628*
Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. („DMBH”)**	działalność maklerska	jednostka zależna	100,00%	konsolidacja pełna	86 387
Handlowy - Leasing Sp. z o.o.**	działalność leasingowa	jednostka zależna	100,00%**	konsolidacja pełna	174 861
Handlowy Investments S.A.**	działalność inwestycyjna	jednostka zależna	100,00%	konsolidacja pełna	28 671
PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji***	nie prowadzi działalności	jednostka zależna	100,00%	konsolidacja pełna	Jednostka postawiona w stan likwidacji

* Kapitał własny Banku Handlowego w Warszawie S.A. zgodnie z jednostkowym bilansem Banku za I półrocze 2009 roku.

**Z uwzględnieniem udziałów pośrednich.

JEDNOSTKI GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A. NIE OBJĘTE KONSOLIDACJĄ

Nazwa jednostki	Przedmiot działalności	Charakter powiązania kapitałowego	Procent posiadanego kapitału	Zastosowana metoda konsolidacji / wyceny	Kapitał własny (tys. zł)
Handlowy Inwestycje Sp. z o.o.**	działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	100,00%	wycena metodą praw własności	11 550
Handlowy Investments II S.a.r.l.**	działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	100,00%**	wycena metodą praw własności	6 952
Bank Rozwoju Cukrownictwa S.A. w likwidacji***	Bankowość	Jednostka zależna	100,00%	wycena metodą praw własności	Jednostka postawiona w stan likwidacji

**Z uwzględnieniem udziałów pośrednich.

*** Powyższe dane nie zostały zaudytowane

IV. Podstawowe dane bilansowe i wyniki finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

1. Syntetyczne zestawienie podstawowych danych finansowych Grupy

mln zł	30.06.2009	31.12.2008
Suma bilansowa	41 638,1	42 550,3
Kapitał własny	5 756,4	5 625,8
Kredyty*	13 391,6	13 886,0
Depozyty*	19 392,7	19 935,1
Wynik finansowy netto	117,6	600,4
Współczynnik wypłacalności	13,5%	12,1%

* Należności i zobowiązania od sektora niefinansowego i budżetowego.

2. Wyniki finansowe Grupy w I półroczu 2009 roku

2.1 Rachunek zysków i strat

W I półroczu 2009 roku Grupa wypracowała zysk brutto w wysokości 162,0 mln zł, co oznacza spadek o 279,4 mln zł (tj. 63,3%) w stosunku do I półrocza 2008 roku. W tym samym okresie skonsolidowany zysk netto wyniósł 117,6 mln zł, co oznacza spadek o 232,6 mln zł (tj. 66,4%) w stosunku do analogicznego okresu roku 2008. Przychody operacyjne (obejmujące wynik z tytułu odsetek i prowizji, przychody z tytułu dywidend, wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji, wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych, wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych oraz wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych) w I półroczu 2009 roku w porównaniu do I półrocza 2008 zmalały nieznacznie – o 48,0 mln zł (tj. 3,8%) – i wyniosły 1 218,6 mln zł.

Na spadek wyników największy wpływ miały zmiana odpisów netto na utratę wartości aktywów finansowych, która w I połowie 2009 roku wyniosła 333,0 mln zł wobec 36,1 mln zł w I półroczu 2008 roku (negatywny wpływ na wynik w kwocie 296,9 mln zł), wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji (spadek o 100,6 mln zł) oraz wynik z tytułu prowizji (spadek o 74,4 mln zł). Największy pozytywny wpływ na wyniki miały natomiast wzrost wyniku z tytułu odsetek o 127,3 mln zł oraz spadek kosztów działania, ogólnego zarządu i amortyzacji o 67,1 mln zł.

Wybrane pozycje z rachunku zysków i strat

w tys. zł	I półrocze		Zmiana	
	2009	2008	tys. zł	%
Wynik z tytułu odsetek	773 978	646 685	127 293	19,7%
Wynik z tytułu prowizji	254 949	329 395	(74 446)	(22,6%)
Przychody z tytułu dywidend	5 925	4 716	1 209	25,6%
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	114 577	215 143	(100 566)	(46,7%)
Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych	35 245	29 095	6 150	21,1%
Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych	3 437	(168)	3 605	2 145,8%
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	30 517	41 714	(11 197)	(26,8%)
Razem przychody	1 218 628	1 266 580	(47 952)	(3,8%)
Koszty działania Banku i koszty ogólnego zarządu oraz amortyzacja	(725 262)	(792 345)	67 083	8,5%
Koszty działania banku i koszty ogólnego zarządu	(682 422)	(742 514)	60 092	8,1%
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych	(42 840)	(49 831)	6 991	14,0%
Wynik z tytułu zbycia aktywów trwałych	2 103	1 447	656	45,3%
Zmiana stanu odpisów (netto) na utratę wartości	(332 996)	(36 134)	(296 862)	(821,6%)
Udział w zyskach (stratach) netto podmiotów wycenianych metodą praw własności	(509)	1 809	(2 318)	(128,1%)

w tys. zł	I półrocze		Zmiana	
	2009	2008	tys. zł	%
Zysk brutto	161 964	441 357	(279 393)	(63,3%)
Podatek dochodowy	(44 406)	(91 186)	46 780	51,3%
Zysk netto	117 558	350 171	(232 613)	(66,4%)

Wybrane pozycje z rachunku zysków i strat

w tys. zł	II kwartał		Zmiana	
	2009	2008	tys. zł	%
Wynik z tytułu odsetek	383 563	324 551	59 012	18,2%
Wynik z tytułu prowizji	130 159	163 461	(33 302)	(20,4%)
Przychody z tytułu dywidend	5 913	4 716	1 197	25,4%
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	74 969	90 012	(15 043)	(16,7%)
Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych	15 353	3 132	12 221	390,2%
Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych	1 997	-	1 997	-
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	13 907	24 487	(10 580)	(43,2%)
Razem przychody	625 861	610 359	15 502	2,5%
Koszty działania Banku i koszty ogólnego zarządu oraz amortyzacja	(351 520)	(381 738)	30 218	7,9%
Koszty działania banku i koszty ogólnego zarządu	(330 406)	(357 447)	27 041	7,6%
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych	(21 114)	(24 291)	3 177	13,1%
Wynik z tytułu zbycia aktywów trwałych	621	753	(132)	(17,5%)
Zmiana stanu odpisów (netto) na utratę wartości	(180 503)	(15 903)	(164 600)	(1035,0%)
Udział w zyskach (stratach) netto podmiotów wycenianych metodą praw własności	731	744	(13)	(1,7%)
Zysk brutto	95 190	214 215	(119 025)	(55,6%)
Podatek dochodowy	(23 785)	(44 151)	20 366	46,1%
Zysk netto	71 405	170 064	(98 659)	(58,0%)

2.1.1 Przychody

Wynik z tytułu odsetek w I półroczu 2009 roku wyniósł 774,0 mln zł wobec 646,7 mln zł w analogicznym okresie 2008 roku (wzrost o 127,3 mln zł, tj. 19,7%) przede wszystkim w efekcie wyższych przychodów od papierów wartościowych oraz niższych kosztów depozytów sektora niefinansowego.

Wynik z tytułu odsetek

w tys. zł	I półrocze		Zmiana	
	2009	2008	tys. zł	%
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze od:				
Banku Centralnego	24 361	23 536	825	3,5%
lokat w bankach	44 353	177 007	(132 654)	(74,9%)
kredytów, pożyczek i innych należności, z tego:	658 911	682 030	(23 119)	(3,4%)
sektora finansowego	10 463	8 832	1 631	18,5%
sektora niefinansowego, w tym:	648 448	673 198	(24 750)	(3,7%)
od kart kredytowych	168 464	166 171	2 293	1,4%
dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	272 288	171 383	100 905	58,9%
dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	83 911	41 291	42 620	103,2%
Razem	1 083 824	1 095 247	(11 423)	(1,0%)
Koszty odsetek i podobne koszty od:				
operacji z Bankiem Centralnym	(13 772)	-	(13 772)	-
depozytów banków	(14 847)	(26 566)	11 719	(44,1%)
depozytów sektora finansowego (oprócz banków)	(52 193)	(63 763)	11 570	(18,1%)
depozytów sektora niefinansowego	(218 985)	(341 407)	122 422	(35,9%)
kredytów i pożyczek otrzymanych	(10 049)	(16 826)	6 777	(40,3%)

w tys. zł	I półrocze		Zmiana	
	2009	2008	tys. zł	%
Razem	(309 846)	(448 562)	138 716	(30,9%)
Wynik z tytułu odsetek	773 978	646 685	127 293	19,7%

Wynik z tytułu prowizji w I półroczu 2009 roku wyniósł 254,9 mln zł wobec 329,4 mln zł w analogicznym okresie 2008 roku (spadek o 74,4 mln zł, tj. 22,6%) głównie za sprawą spadku prowizji od sprzedaży produktów inwestycyjnych w segmencie Bankowości Detalicznej, jak również w obszarze usług powierniczych oraz działalności maklerskiej.

Wynik z tytułu prowizji

w tys. zł	I półrocze		Zmiana	
	2009	2008	tys. zł	%
Przychody z tytułu opłat i prowizji				
z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych i inwestycyjnych	79 117	126 011	(46 894)	(37,2%)
z tytułu kart płatniczych i kredytowych	78 996	81 264	(2 268)	(2,8%)
z tytułu realizacji zleceń płatniczych	58 516	65 339	(6 823)	(10,4%)
z tytułu usług powierniczych	30 158	42 250	(12 092)	(28,6%)
z tytułu działalności maklerskiej	22 261	30 894	(8 633)	(27,9%)
inne	37 271	37 661	(390)	(1,0%)
Razem	306 319	383 419	(77 100)	(20,1%)
Koszty z tytułu opłat i prowizji				
z tytułu kart płatniczych i kredytowych	(31 860)	(26 724)	(5 136)	19,2%
z tytułu działalności maklerskiej	(10 187)	(16 781)	6 594	(39,3%)
Inne	(9 323)	(10 519)	1 196	(11,4%)
Razem	(51 370)	(54 024)	2 654	(4,9%)
Wynik z tytułu opłat i prowizji				
z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych i inwestycyjnych	79 117	126 011	(46 894)	(37,2%)
z tytułu kart płatniczych i kredytowych	47 136	54 540	(7 404)	(13,6%)
z tytułu realizacji zleceń płatniczych	58 516	65 339	(6 823)	(10,4%)
z tytułu usług powierniczych	30 158	42 250	(12 092)	(28,6%)
z tytułu działalności maklerskiej	12 074	14 113	(2 039)	(14,4%)
Inne	27 948	27 142	806	3,0%
Razem	254 949	329 395	(74 446)	(22,6%)

Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji w I półroczu 2009 wyniósł 114,6 mln zł wobec 215,1 mln zł w analogicznym okresie 2008 roku (spadek o 100,6 mln zł, tj. 46,7%). Pomimo dużej zmienności na rynkach finansowych, w I półroczu 2009 roku Bank kontynuował aktywną sprzedaż produktów dla klientów. W wyniku na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji została jednak uwzględniona korekta wyceny z tytułu podwyższonego ryzyka kredytowego kontrahenta na transakcje związane z instrumentami pochodnymi, obniżając ten wynik o kwotę 62,8 mln zł.

2.1.2 Koszty

W I półroczu 2009 roku koszty działania Grupy i ogólnego zarządu oraz amortyzacji wyniosły 725,3 mln zł wobec 792,3 mln zł w analogicznym okresie 2008 roku (spadek o 67,1 mln zł, tj. o 8,5%). Spadek kosztów wynika ze spadku zarówno kosztów działania Banku i ogólnego zarządu, jak i amortyzacji. Redukcja kosztów działania Banku i ogólnego zarządu wynika głównie ze zmniejszenia kosztów pracowniczych o 54,8 mln zł (tj. 14,0%).

Koszty działania banku i koszty ogólnego zarządu oraz amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych

w tys. zł	I półrocze		Zmiana	
	2009	2008	tys. zł	%
Koszty pracownicze	338 019	392 845	(54 826)	(14,0%)
Koszty związane z wynagrodzeniami	267 183	321 277	(54 094)	(16,8%)
Premie i nagrody	70 836	71 568	(732)	(1,0%)
Koszty ogólnoadministracyjne	344 403	349 669	(5 266)	(1,5%)
Koszty opłat telekomunikacyjnych i sprzętu komputerowego	81 887	74 371	7 516	10,1%
Koszty usług doradczych, audytorskich, konsultacyjnych oraz innych usług zewnętrznych	84 918	82 888	2 030	2,4%
Koszty wynajmu i utrzymania nieruchomości	63 889	53 012	10 877	20,5%
Reklama i marketing	15 146	36 587	(21 441)	(58,6%)
Koszty transakcyjne	28 247	31 319	(3 072)	(9,8%)
Koszty usług pocztowych, materiałów biurowych i poligrafii	19 888	15 469	4 419	28,6%
Koszty szkoleń i edukacji	3 896	5 461	(1 565)	(28,7%)
Koszty nadzoru bankowego	4 482	3 904	578	14,8%
Pozostałe koszty	42 050	46 658	(4 608)	(9,9%)
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	42 840	49 831	(6 991)	(14,0%)
Razem	725 262	792 345	(67 083)	(8,5%)

W Segmencie Bankowości Korporacyjnej spadek kosztów wynikał głównie z niższych kosztów pracowniczych i amortyzacji. W Segmencie Bankowości Detalicznej niższe koszty związane były ze spadkiem kosztów pracowniczych oraz reklamy i marketingu.

2.1.3 Odpisy netto na utratę wartości aktywów finansowych i różnica wartości rezerw na zobowiązania pozabilansowe

Odpisy netto

w tys. zł	I półrocze		Zmiana	
	2009	2008	tys. zł	%
Odpisy netto na poniesione niezidentyfikowane straty (IBNR)	(34 947)	1 386	(36 333)	-
Odpisy netto na należności i zobowiązania pozabilansowe	(298 049)	(37 520)	(260 529)	(694,4%)
oceniane indywidualnie	(207 421)	1 929	(209 350)	-
oceniane portfelowo	(90 629)	(39 449)	(51 179)	(129,7%)
Razem różnica utraty wartości	(332 996)	(36 134)	(296 862)	(821,6%)

W I półroczu 2009 roku odpisy netto na utratę wartości wyniosły 333,0 mln zł wobec 36,1 mln zł w I półroczu 2008 roku. Wzrost odpisów o 296,9 mln zł jest efektem pogorszenia się proporcji pomiędzy kwotą rozwiązanych rezerw dotyczących kredytów zagrożonych i nowych rezerw utworzonych z tytułu wzrostu poziomu ryzyka prowadzenia działalności kredytowej w ramach segmentu Bankowości Korporacyjnej. Wzrost poziomu ryzyka był wynikiem pogorszenia się sytuacji finansowej klientów z portfela ocenianego indywidualnie, w konsekwencji zagrożenia terminowego regulowania zobowiązań. W

segmencie Bankowości Detalicznej zwiększenie odpisów spowodowane było rosnącym portfelem kredytów i kart kredytowych, jak również wzrostem udziału należności obsługiwanych nieterminowo. Wzrost odpisów na poniesione, niezidentyfikowane straty (IBNR) wynika z pogorszenia się koniunktury na rynku.

2.1.4 Wskaźniki

Wybrane wskaźniki finansowe	I półrocze 2009	I półrocze 2008
ROE */	6,9%	14,6%
ROA	0,9%	1,9%
Koszty/Dochody	59,5%	62,6%
Kredyty sektora niefinansowego/Depozyty sektora niefinansowego	69%	69%
Kredyty sektora niefinansowego/Aktywa ogółem	32%	37%
Wynik z tytułu odsetek/przychody ogółem	64%	51%
Wynik z tytułu prowizji/przychody ogółem	21%	26%

*Suma wyników netto z czterech kwartałów podzielona przez średnią liczbę kapitałów z czterech kwartałów po wyłączeniu zysku okresu bieżącego.

Zatrudnienie w Grupie:

w etatach	I półrocze 2009	I półrocze 2008
Średnie zatrudnienie w okresie	5 394	5 775
Stan zatrudnienia na koniec okresu	5 360	5 616

2.2 Bilans

Według stanu na dzień 30 czerwca 2009 roku suma bilansowa Grupy wyniosła 41 638,1 mln zł i była o 2,1% niższa niż na koniec 2008 roku. Wzrost zobowiązań wobec Banku Centralnego o 1 928, 4 mln zł w porównaniu do końca 2008 roku wynika z transakcji sprzedaży papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu (transakcje repo).

Bilans

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	30.06.2009	31.12.2008	tys. zł	%
AKTYWA				
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	1 196 545	3 530 977	(2 334 432)	(66,1%)
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	9 125 375	7 885 488	1 239 887	15,7%
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	12 039 321	10 814 828	1 224 493	11,3%
Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności	55 963	56 469	(506)	(0,9%)
Inwestycje kapitałowe	9 881	11 095	(1 214)	(10,9%)
Kredyty, pożyczki i inne należności	16 492 808	17 581 499	(1 088 691)	(6,2%)
od sektora finansowego	3 101 244	3 695 522	(594 278)	(16,1%)
od sektora niefinansowego	13 391 564	13 885 977	(494 413)	(3,6%)
Rzeczowe aktywa trwałe	550 331	571 947	(21 616)	(3,8%)
Wartości niematerialne	1 279 361	1 283 326	(3 965)	(0,3%)
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	412 627	336 290	76 337	22,7%
Inne aktywa	451 140	443 159	7 981	1,8%
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	24 736	35 267	(10 531)	(29,9%)
A k t y w a r a z e m	41 638 088	42 550 345	(912 257)	(2,1%)

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	30.06.2009	31.12.2008	tys. zł	%
PASYWA				
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	1 928 386	-	1 928 386	-
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	4 852 599	6 806 790	(1 954 191)	(28,7%)
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	28 256 631	29 345 498	(1 088 867)	(3,7%)
depozyty	26 946 898	27 857 332	(910 434)	(3,3%)
sektora finansowego	7 554 154	7 922 260	(368 106)	(4,6%)
sektora niefinansowego	19 392 744	19 935 072	(542 328)	(2,7%)
pozostałe zobowiązania	1 309 733	1 488 166	(178 433)	(12,0%)
Rezerwy	46 750	24 578	22 172	90,2%
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	-	77	(77)	-
Inne zobowiązania	797 335	747 593	49 742	6,7%
Z o b o w i ą z a n i a r a z e m	35 881 701	36 924 536	(1 042 835)	(2,8%)
KAPITAŁY				
Kapitał zakładowy	522 638	522 638	-	0,0%
Kapitał zapasowy	3 030 546	3 029 703	843	0,0%
Kapitał z aktualizacji wyceny	(137 109)	(144 110)	7 001	4,9%
Pozostałe kapitały rezerwowe	2 225 635	1 627 692	597 943	36,7%
Zyski zatrzymane	114 677	589 886	(475 209)	(80,6%)
K a p i t a ł y r a z e m	5 756 387	5 625 809	130 578	2,3%
P a s y w a r a z e m	41 638 088	42 550 345	(912 257)	(2,1%)

2.2.1 Aktywa

Należności brutto *

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	30.06.2009	31.12.2008	tys. zł	%
Banki i inne monetarne instytucje finansowe	2 685 315	3 021 777	(336 462)	(11,1%)
Niebankowe instytucje finansowe	491 904	751 369	(259 465)	(34,5%)
Niefinansowe podmioty gospodarcze	8 991 583	9 416 460	(424 877)	(4,5%)
Osoby prywatne	5 976 480	5 774 318	202 162	3,5%
Jednostki budżetowe	71 573	71 597	(24)	(0,0%)
Pozostałe należności niefinansowe	8 033	10 771	(2 738)	(25,4%)
Razem	18 224 888	19 046 292	(821 404)	(4,3%)

* *należności z odsetkami należnymi*

Największym składnikiem aktywów pozostał portfel kredytowy klientów niefinansowych. W I półroczu 2009 roku portfel kredytowy klientów niefinansowych zmalał w stosunku do końca 2008 roku o 494,4 mln zł, (tj. 3,6%).

W ujęciu brutto w obszarze niefinansowych podmiotów gospodarczych spadek ten wyniósł 424,9 mln zł (tj. 4,5%), natomiast w przypadku osób prywatnych odnotowano wzrost o 202,2 mln zł (tj. 3,5%).

Kredyty, pożyczki i inne należności brutto od sektora niefinansowego

	30.06.2009	31.12.2008	Zmiana	
tys. zł			tys. zł	%
niezagrożone utratą wartości	12 716 171	13 417 615	(701 444)	(5,2%)
klientów korporacyjnych	7 192 543	7 987 933	(795 390)	(10,0%)
klientów indywidualnych	5 523 628	5 429 682	93 946	1,7%
zagrożone utratą wartości	2 331 499	1 855 528	475 971	25,7%
klientów korporacyjnych	1 873 655	1 508 098	365 557	24,2%
klientów indywidualnych	457 844	347 430	110 414	31,8%
Razem	15 047 670	15 273 143	(225 473)	(1,5%)
Utrata wartości	1 656 106	1 387 166	268 940	19,4%
Kredyty, pożyczki i inne należności netto od sektora niefinansowego	13 391 564	13 885 977	(494 413)	(3,6%)
Wskaźnik pokrycia rezerwami należności zagrożonych	71%	75%		

Kredyty, pożyczki i inne należności netto

	30.06.2009	31.12.2008	Zmiana	
tys. zł			tys. zł	%
Od sektora niefinansowego				
Klientów korporacyjnych	7 828 305	8 425 549	(597 244)	(7,1%)
Klientów indywidualnych, w tym:	5 563 259	5 460 428	102 831	1,9%
<i>karty kredytowe</i>	2 268 189	2 215 099	53 090	2,4%
<i>pożyczki gotówkowe osób prywatnych</i>	3 031 260	2 984 266	46 994	1,6%
Razem	13 391 564	13 885 977	(494 413)	(3,6%)
Od sektora finansowego				
Banki i inne monetarne instytucje finansowe	2 682 737	3 017 739	(335 002)	(11,1%)
Niebankowe instytucje finansowe	418 507	677 782	(259 275)	(38,3%)
Razem	3 101 244	3 695 521	(594 277)	(16,1%)
Razem kredyty, pożyczki i inne należności	16 492 808	17 581 499	(1 088 691)	(6,2%)

Portfel dłużnych papierów wartościowych wzrósł w I półroczu 2009 roku w stosunku do końca 2008 roku o 4 084,3 mln zł (tj. o 33,9%).

Portfel dłużnych papierów wartościowych

	Wg stanu na dzień		Zmiana	
w tys. zł	30.06.2009	31.12.2008	tys. zł	%
Obligacje skarbowe	11 199 957	7 802 405	3 397 552	43,5%
Obligacje NBP	-	383 665	(383 665)	(100,0%)
Obligacje komunalne	20 000	-	20 000	-
Bony skarbowe	2 391 674	1 826 120	565 554	31,0%
Certyfikaty depozytowe i obligacje banków	-	26 065	(26 065)	(100,0%)
Emitowane przez podmioty niefinansowe	36 269	21 929	14 340	65,4%
Emitowane przez podmioty finansowe	-	3 185	(3 185)	(100,0%)
Bony pieniężne NBP	2 499 510	1 999 722	499 788	25,0%
R A Z E M	16 147 410	12 063 091	4 084 319	33,9%

2.2.2 *Pasywa***Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu**

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	30.06.2009	31.12.2008	tys. zł	%
Zobowiązania wobec sektora finansowego, w tym:	7 549 627	7 918 041	(368 414)	(4,7%)
- środki na rachunkach banków i innych monetarnych instytucji finansowych	2 237 110	3 334 887	(1 097 777)	(32,9%)
- depozyty niebankowych podmiotów finansowych	5 312 517	4 583 154	729 363	15,9%
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego, w tym:	19 370 977	19 908 156	(537 179)	(2,7%)
- klientów korporacyjnych	11 263 038	11 794 311	(531 273)	(4,5%)
- osób prywatnych	5 556 242	5 472 599	83 643	1,5%
Pozostałe zobowiązania (w tym odsetki naliczone)	1 336 027	1 519 301	(183 274)	(12,1%)
Razem	28 256 631	29 345 498	(1 088 867)	(3,7%)

Główną pozycję finansującą aktywa Grupy stanowią zobowiązania wobec klientów sektora niefinansowego. W porównaniu do końca 2008 roku wielkość zobowiązań wobec klientów korporacyjnych spadła o 531,3 mln zł (tj. 4,5%), a wobec osób prywatnych wzrosła o 83,6 mln zł (tj. 1,5%).

W grupie zobowiązań wobec sektora finansowego wzrost o 729,4 mln zł (tj. 15,9%) został odnotowany na depozytach niebankowych podmiotów finansowych, a spadek o 1 097,8 mln zł (tj. 32,9%) na rachunkach banków i innych monetarnych instytucji finansowych.

Depozyty

tys. zł	30.06.2009	31.12.2008	Zmiana	
			tys. zł	%
Sektora niefinansowego				
Środki na rachunkach bieżących:	7 611 563	7 476 940	134 623	1,8%
klientów korporacyjnych	4 089 931	4 295 684	(205 753)	(4,8%)
klientów indywidualnych	3 521 632	3 181 256	340 376	10,7%
Depozyty terminowe:	11 759 414	12 431 216	(671 802)	(5,4%)
klientów korporacyjnych	9 799 233	10 139 873	(340 640)	(3,4%)
klientów indywidualnych	1 960 181	2 291 343	(331 162)	(14,5%)
Odsetki naliczone	21 767	26 916	(5 149)	(19,1%)
Razem	19 392 744	19 935 072	(542 328)	(2,7%)
Sektora finansowego				
Banki i inne monetarne instytucje finansowe	3 129 330	3 341 920	(212 590)	(6,4%)
Niebankowe instytucje finansowe	4 424 824	4 580 340	(155 516)	(3,4%)
Razem	7 554 154	7 922 260	(368 106)	(4,6%)
Razem depozyty	26 946 898	27 857 332	(910 434)	(3,3%)

2.2.3 *Źródła pozyskiwania funduszy i ich wykorzystanie*

Fundusze pozyskane	30.06.2009	31.12.2008
Fundusze banków i innych monetarnych instytucji finansowych	4 215 150	4 594 886
Fundusze klientów i sektora budżetowego	24 041 481	24 750 612
Fundusze własne łącznie z wynikiem finansowym	5 756 387	5 625 809
Pozostałe fundusze	7 625 070	7 579 038
Ogółem fundusze pozyskane	41 638 088	42 550 345

Wykorzystanie funduszy	30.06.2009	31.12.2008
Należności od banków i innych monetarnych instytucji finansowych	2 682 737	3 017 739
Należności od klientów i sektora budżetowego	13 810 071	14 563 760
Papiery wartościowe, udziały i inne aktywa finansowe	21 230 540	18 767 880
Pozostałe wykorzystanie	3 914 740	6 200 966
Razem wykorzystanie funduszy	41 638 088	42 550 345

2.3 Kapitały własne i współczynnik wypłacalności

W porównaniu z końcem 2008 roku wartość kapitałów własnych Grupy na koniec I półrocza 2009 roku wzrosła o 12,2%. Istotnymi zmianami w wielkości kapitału własnego było zwiększenie kapitału rezerwowego o 516,9 mln zł oraz funduszu ogólnego ryzyka bankowego o 75,0 mln zł, w efekcie zatrzymania całego zysku za 2008 rok.

Kapitały własne*

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	30.06.2009	31.12.2008	tys. zł	%
Kapitał zakładowy	522 638	522 638	-	-
Kapitał zapasowy	3 030 546	3 029 703	843	0,0%
Kapitał rezerwowy	1 750 756	1 233 896	516 860	41,9%
Kapitał z aktualizacji wyceny	(137 109)	(144 110)	7 001	4,9%
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	465 000	390 000	75 000	19,2%
Pozostałe kapitały	6 998	(6 752)	13 750	203,6%
Kapitały własne ogółem	5 638 829	5 025 375	613 454	12,2%

* Kapitały własne bez wyniku finansowego netto

Poziom kapitałów jest w pełni wystarczający do zachowania bezpieczeństwa finansowego instytucji, zgromadzonych w niej depozytów, a także całkowicie zapewniający możliwości rozwoju firmy.

Poniższa tabela prezentuje dane finansowe do wyliczenia współczynnika wypłacalności na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy.

Współczynnik wypłacalności

w tys. zł	30.06.2009*	31.12.2008**
I Fundusze własne ogółem, w tym:	4 290 137	3 675 517
pomniejszenia funduszy podstawowych i uzupełniających		
- z tytułu zaangażowania kapitałowego w jednostkach finansowych	55 963	56 469
- z tytułu wartości niematerialnych, w tym:	1 279 362	1 283 326
wartość firmy	1 245 976	1 245 976
II Aktywa i zobowiązania pozabilansowe ważone ryzykiem (portfel bankowy)	18 774 175	19 867 900
III Całkowity wymóg kapitałowy, z tego:	2 535 348	2 435 448
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego (II*8%)	1 501 934	1 589 432
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kontrahenta	224 936	272 222
- wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań	109 514	82 835
- suma wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego	211 872	132 313
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego	345 885	347 112
- inne wymogi kapitałowe	141 207	11 534
Współczynnik wypłacalności (I/III*12,5)	13,54%	12,07%

*Współczynnik wypłacalności został obliczony według zasad określonych w uchwale nr 380/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka (...) (Dz. Urz. KNF Nr 8, poz. 34).

***Współczynnik wypłacalności został obliczony według zasad określonych w uchwale nr 1/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka (...) (Dz. Urz. NBP Nr 2, poz. 3).*

Na dzień 30 czerwca 2009 roku współczynnik wypłacalności Grupy wyniósł 13,54% i był o 1,47 pkt. proc. wyższy niż na koniec 2008 roku, co spowodowane było przede wszystkim wzrostem funduszy własnych w wyniku przeznaczenia całego zysku netto za 2008 rok na ich zwiększenie.

Na dzień 30 czerwca 2009 roku całkowity wymóg kapitałowy jak i poszczególne wymogi kapitałowe nie uległy istotnym zmianom w stosunku do końca 2008 roku.

2.4 Realizacja prognozy wyników na 2009 rok

Bank – jednostka dominująca nie przekazywał do publicznej wiadomości prognozy wyników na 2009 rok.

V. Działalność Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. w I połowie 2009 roku

1. Kredyty i inne zaangażowania obciążone ryzykiem

1.1 Akcja kredytowa

Polityka kredytowa Grupy oparta jest o aktywne zarządzanie portfelowe i precyzyjnie określone rynki docelowe, zaprojektowane w celu ułatwienia analizy ekspozycji oraz ryzyka kredytowego w ramach danej branży działalności klienta. Dodatkowo, poszczególni kredytobiorcy są stale monitorowani w celu możliwie wczesnego wykrycia symptomów pogarszania się zdolności kredytowej oraz wdrożenia działań naprawczych. W I półroczu 2009 roku Grupa kontynuowała prace w celu optymalizacji procesu kredytowego oraz dostosowywania oferty kredytowej Grupy do potrzeb klientów i aktualnej sytuacji rynkowej. Portfel należności od klientów indywidualnych jest zarządzany przy pomocy modeli, które uwzględniają ryzyko i przychodowość poszczególnych grup kredytów w portfelu. W procesie oceny ryzyka kredytowego oraz oceny punktowej (scorecard) wykorzystywane są informacje z Biura Informacji Kredytowej. W latach 2006 - 2009 Bank wdrożył modele oceny punktowej dla portfeli kredytów gotówkowych oraz linii kredytowych niezabezpieczonych.

Należności kredytowe brutto od klientów z sektora niebankowego

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	30.06.2009	31.12.2008	tys. zł	%
Należności złotowe	13 218 285	13 345 705	(127 420)	(1,0%)
Należności walutowe	2 321 288	2 581 936	(260 648)	(10,1%)
Razem	15 539 573	15 927 641	(388 068)	(2,4%)
Należności od sektora niefinansowego	14 976 096	15 201 549	(225 453)	(1,5%)
Należności od sektora finansowego	491 904	654 495	(162 591)	(24,8%)
Należności od sektora budżetowego	71 573	71 597	(24)	(0,0%)
Razem	15 539 573	15 927 641	(388 068)	(2,4%)
Niefinansowe podmioty gospodarcze	8 991 583	9 416 460	(424 877)	(4,5%)
Osoby prywatne	5 976 480	5 774 318	202 162	3,5%
Niebankowe instytucje finansowe	491 904	654 495	(162 591)	(24,8%)
Jednostki budżetowe	71 573	71 597	(24)	(0,0%)
Pozostałe należności niefinansowe	8 033	10 771	(2 738)	(25,4%)
Razem	15 539 573	15 927 641	(388 068)	(2,4%)

Na dzień 30 czerwca 2009 roku ekspozycja kredytowa wobec sektora niebankowego wyniosła 15 539,6 mln zł, co stanowiło spadek o 2,4% w stosunku do 31 grudnia 2008 roku. Największą część portfela kredytowego sektora niebankowego stanowią kredyty udzielone podmiotom gospodarczym, które

odnotowały w I półroczu 2009 roku spadek o 4,5%. Należności od osób prywatnych wzrosły w porównaniu do końca 2008 roku o 3,5% do poziomu 5 976,5 mln zł. Wzrost portfela kredytów dla klientów indywidualnych był efektem rozwoju oferty kierowanej do tych klientów oraz zintensyfikowanych działań promocyjno-sprzedażowych.

Struktura walutowa kredytów na koniec czerwca 2009 roku uległa nieznacznej zmianie w porównaniu z końcem 2008 roku. Udział kredytów w walutach obcych, na dzień 30 czerwca 2009 roku w porównaniu do 31 grudnia 2008 roku nieznacznie spadł i wyniósł 14,9%. Podkreślić należy, iż Grupa udziela kredytów w walutach obcych klientom, którzy dysponują strumieniem przychodów w walucie kredytu, lub podmiotom, które, zdaniem Grupy, są zdolne przewidzieć lub absorbować ryzyko walutowe bez znaczącego narażenia swojej kondycji finansowej.

Grupa monitoruje na bieżąco koncentrację ekspozycji kredytowych, starając się uniknąć sytuacji, w której portfel jest uzależniony od niewielkiej liczby klientów. Na koniec czerwca 2009 roku zaangażowanie kredytowe Grupy w jednostki niebankowe nie przekroczyło limitu koncentracji wymaganego przez prawo.

Koncentracja zaangażowań – klienci niebankowi

w tys. zł	30.06.2009			31.12.2008		
	Zaangażowanie bilansowe*	Zaangażowanie pozabilansowe	Łączne zaangażowanie	Zaangażowanie bilansowe*	Zaangażowanie pozabilansowe	Łączne zaangażowanie
GRUPA 1	371 371	309 472	680 843	344 592	408 274	752 866
GRUPA 2	293 860	301 500	595 360	267 359	179 323	446 682
GRUPA 3	153 557	321 336	474 893	135 195	327 636	462 831
GRUPA 4	120 605	347 766	468 371	187 916	311 341	499 257
GRUPA 5	273 766	166 421	440 187	245 000	5 000	250 000
GRUPA 6	227 958	152 827	380 785	111 534	164 381	275 915
GRUPA 7	29 250	313 708	342 958	238 175	38 605	276 780
GRUPA 8	151 118	175 544	326 662	86 728	235 094	321 822
KLIENT 9	14	320 311	320 325	6	312 102	312 108
GRUPA 10	36 406	269 931	306 337	113 757	188 303	302 060
Razem 10	1 657 905	2 678 816	4 336 721	1 730 262	2 170 059	3 900 321

* Nie obejmuje zaangażowań z tytułu posiadanych akcji i innych papierów wartościowych

1.2 Jakość portfela kredytowego

Należności Grupy przypisywane są do dwóch portfeli w zależności od istniejącego zagrożenia utraty wartości należności: portfel należności niezagrażonych utratą wartości oraz portfel należności zagrożonych utratą wartości. W zależności od stopnia istotności należności i sposobu zarządzania, portfel zagrożony utratą wartości dzielony jest następnie na należności podlegające ocenie indywidualnej lub grupowej.

Na koniec czerwca 2009 roku udział kredytów zagrożonych utratą wartości stanowił 15,5% całego portfela, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2008 roku stanowił 12,1%. Wzrost dotyczył głównie portfela klientów podlegającego ocenie indywidualnej.

Należności brutto od podmiotów niebankowych według jakości zaangażowania

	Wg stanu na dzień			
	30.06.2009		31.12.2008	
Należności brutto od podmiotów niebankowych				
	w tys. zł	Udział %	w tys. zł	Udział %
Niezagrażone utratą wartości	13 133 841	84,5%	13 996 738	87,9%
Zagrażone utratą wartości	2 405 732	15,5%	1 930 903	12,1%
oceniane indywidualnie	1 716 315	11,0%	1 389 105	8,7%
oceniane portfelowo	689 417	4,4%	541 798	3,4%
Razem należności od sektora niebankowego	15 539 573	100,0%	15 927 641	100,0%

Zdaniem Zarządu obecne rezerwy na należności są najlepszym szacunkiem w zakresie utraty wartości portfela, biorąc pod uwagę zdyskontowaną prognozę przepływów związanych ze spłatą należności.

Na dzień 30 czerwca 2009 roku utrata wartości portfela wynosiła 1 729,5 mln zł, co stanowiło wzrost o 268,8 mln zł (tj. o 18,4%), w porównaniu do końca grudnia 2008 roku. Większy wzrost utraty wartości miał miejsce na portfelu ocenianym indywidualnie: 145,3 mln zł, co stanowiło 14,5% wzrost w stosunku do końca 2008 roku. Wskaźnik pokrycia rezerwami wzrósł z 9,2% na koniec 2008 roku do 11,1% na koniec czerwca 2009 roku.

Utrata wartości na należności kredytowe od klientów sektora niebankowego

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana od	
	30.06.2009	31.12.2008	tys. zł	%
Utrata wartości na poniesione niezidentyfikowane straty (IBNR)	106 359	70 701	35 657	50,4%
Utrata wartości na należności	1 623 144	1 390 050	233 094	16,8%
oceniane indywidualnie	1 145 793	1 000 523	145 270	14,5%
oceniane portfelowo	477 351	389 528	87 824	22,5%
Razem utrata wartości	1 729 503	1 460 752	268 751	18,4%
Wskaźnik pokrycia rezerwami należności ogółem	11,1%	9,2%		
Wskaźnik pokrycia rezerwami należności zagrożonych	67,5%	72,0%		

1.3 Zaangażowania pozabilansowe

Na dzień 30 czerwca 2009 roku zaangażowanie pozabilansowe Grupy wyniosło 13 433,1 mln zł, co oznacza spadek o 93,4 mln zł (tj. 0,7%) w stosunku do końca 2008 roku. Największa zmiana dotyczyła gwarancji, których wartość spadła o 387,4 mln zł (tj. 16,5%).

Zobowiązania pozabilansowe warunkowe udzielone

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	30.06.2009	31.12.2008	tys. zł	%
Gwarancje	1 961 692	2 349 068	(387 376)	(16,5%)
Akredytywy własne	224 832	188 228	36 604	19,4%
Akredytywy obce potwierdzone	8 709	10 141	(1 432)	(14,1%)
Kredyty przyrzeczone	11 027 472	10 949 511	77 961	0,7%
Gwarantowanie emisji	-	29 500	(29 500)	(100,0%)
Lokaty do wydania	210 349	-	210 349	-
Razem	13 433 054	13 526 448	(93 394)	(0,7%)
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	39 825	8 520	31 305	367,4%
Wskaźnik pokrycia rezerwami	0,30%	0,06%		

Łączna kwota zabezpieczeń ustanowionych na rachunkach lub aktywach kredytobiorców Banku wyniosła na dzień 30 czerwca 2009 roku 2 615 mln zł, natomiast na dzień 31 grudnia 2008 roku 4 597 mln zł.

W I półroczu 2009 roku Grupa wystawiła 10 081 tytułów egzekucyjnych o łącznej wartości 225,5 mln zł, podczas gdy w I półroczu 2008 roku wystawiła 2 132 tytułów egzekucyjnych o łącznej wartości 59,8 mln zł.

Na koniec I półroczu 2009 roku łączna wartość udzielonych przez Bank lub jednostkę od niego zależną poręczeń i gwarancji jednemu podmiotowi lub jednostce od niego zależnej nie przekraczała 10% kapitałów własnych Grupy.

1.4 Informacja o istotnych transakcjach z podmiotami powiązanymi zawartych na innych warunkach niż rynkowe

Wszelkie transakcje Banku i jednostek od niego zależnych dokonane z podmiotami powiązanymi w I półroczu 2009 roku były zawierane na warunkach rynkowych.

2. Fundusze zewnętrzne

Według stanu na koniec czerwca 2009 roku łączna wartość funduszy zewnętrznych Grupy wynosiła 28 256,6 mln zł i była o 1 088,9 mln zł (tj. 3,7%) niższa niż na koniec 2008 roku.

Fundusze zewnętrzne

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	30.06.2009	31.12.2008	tys. zł	%
Zobowiązania wobec sektora finansowego	7 554 154	7 922 260	(368 106)	(4,6%)
Środki na rachunkach bieżących, w tym:	1 731 900	2 089 692	(357 792)	(17,1%)
- środki na rachunkach bieżących banków	977 407	1 212 394	(234 987)	(19,4%)
Depozyty, w tym:	5 817 727	5 828 349	(10 622)	(0,2%)
- depozyty banków	1 259 703	2 122 493	(862 790)	(40,6%)
Odsetki naliczone	4 527	4 219	308	7,3%
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	19 392 744	19 935 072	(542 328)	(2,7%)
Środki na rachunkach bieżących, w tym:	7 611 563	7 476 940	134 623	1,8%
- klientów korporacyjnych	2 916 639	3 336 662	(420 023)	(12,6%)
- klientów indywidualnych	3 521 632	3 181 256	340 376	10,7%
- jednostek budżetowych	678 714	611 357	67 357	11,0%
Depozyty terminowe, w tym:	11 759 414	12 431 216	(671 802)	(5,4%)
- klientów korporacyjnych	8 346 399	8 457 649	(111 250)	(1,3%)
- klientów indywidualnych	1 960 181	2 291 343	(331 162)	(14,5%)
- jednostek budżetowych	810 430	1 171 453	(361 023)	(30,8%)
Odsetki naliczone	21 767	26 916	(5 149)	(19,1%)
Pozostałe zobowiązania, w tym:	1 309 733	1 488 166	(178 433)	(12,0%)
Kredyty i pożyczki otrzymane	1 082 418	1 253 420	(171 002)	(13,6%)
Odsetki naliczone	2 811	4 818	(2 007)	(41,7%)
Razem fundusze zewnętrzne	28 256 631	29 345 498	(1 088 867)	(3,7%)

Największa zmiana w pozycji zobowiązań wobec sektora finansowego dotyczyła spadku o 862,8 mln zł (tj. 40,6%) środków na depozytach terminowych banków.

W ramach zobowiązań wobec sektora niefinansowego największy spadek dotyczył wartości środków na rachunkach bieżących klientów korporacyjnych (spadek o 420,0 mln zł, tj. 12,6%), a największy wzrost odnotowano w zakresie wartości środków na rachunkach bieżących klientów indywidualnych (wzrost o 340,4 mln zł, tj. 10,7%).

Zobowiązania wobec klientów niebankowych

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	30.06.2009	31.12.2008	tys. zł	%
Zobowiązania wobec:				
Osób prywatnych	5 514 126	5 528 996	(14 870)	(0,3%)
Niefinansowych podmiotów gospodarczych	11 929 028	12 298 482	(369 454)	(3,0%)
Instytucji niekomercyjnych	584 257	451 278	132 979	29,5%
Niebankowych instytucji finansowych	4 421 910	4 581 503	(159 593)	(3,5%)
Sektora budżetowego	1 489 693	1 784 515	(294 822)	(16,5%)
Inne zobowiązania	77 906	73 070	4 836	6,6%
Razem	24 016 920	24 717 844	(700 924)	(2,8%)

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	30.06.2009	31.12.2008	tys. zł	%
Złotowe	19 138 394	20 575 953	(1 437 559)	(7,0%)
Walutowe	4 878 526	4 141 891	736 635	17,8%
Razem	24 016 920	24 717 844	(700 924)	(2,8%)

3. Segment Bankowości Korporacyjnej

3.1 Podsumowanie wyników segmentu

w tys. zł	I półrocze 2009	I półrocze 2008	Zmiana	
			tys. zł	%
Wynik z tytułu odsetek	385 801	267 271	118 530	44,3%
Wynik z tytułu prowizji	114 982	134 435	(19 453)	(14,5%)
Przychody z tytułu dywidend	3 189	2 469	720	29,2%
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	94 084	197 581	(103 497)	(52,4%)
Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych	35 245	29 095	6 150	21,1%
Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych	3 437	(168)	3 605	(2 145,8%)
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	34 596	42 427	(7 831)	(18,5%)
Razem przychody	671 334	673 110	(1 776)	(0,3%)
Koszty działania banku i koszty ogólnego zarządu oraz amortyzacja	(325 623)	(365 134)	39 511	(10,8%)
Wynik z tytułu zbycia aktywów trwałych	1 896	1 223	673	55,0%
Zmiana stanu odpisów (netto) na utratę wartości	(230 944)	8 887	(239 831)	(2 698,7%)
Udział w zyskach (stratach) netto podmiotów wycenianych MPW	(509)	1 809	(2 318)	(128,1%)
Zysk brutto	116 154	319 895	(203 741)	(63,7%)
Koszty / Dochody	48,5%	54,2%		

Na kształtowanie się wyniku brutto Segmentu Bankowości Korporacyjnej w I półroczu 2009 roku w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego wpływ miały w szczególności:

- wzrost wyniku odsetkowego, przede wszystkim w efekcie wzrostu portfela dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży, jak również niższych kosztów depozytów sektora niefinansowego,
- spadek wyniku z tytułu prowizji spowodowany niższymi przychodami z tytułu usług powierniczych oraz z działalności maklerskiej,
- spadek wyniku na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji. Pomimo dużej zmienności na rynkach finansowych, w I półroczu 2009 roku Bank kontynuował aktywną sprzedaż produktów dla klientów. W wyniku na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji została jednak uwzględniona korekta wyceny z tytułu podwyższonego ryzyka kredytowego kontrahenta na transakcje związane z instrumentami pochodnymi, obniżając ten wynik o kwotę 62,8 mln zł,
- spadek kosztów, głównie w efekcie niższych kosztów pracowniczych i amortyzacji,
- odpisy netto na utratę wartości aktywów finansowych wobec rozwiązania odpisów netto w I półroczu 2008, co jest efektem pogorszenia się sytuacji finansowej klientów, wynikającego głównie z problemów klientów z rozliczeniem zawartych w 2008 roku terminowych transakcji walutowych (124,3 mln zł odpisów) oraz ogólnej dekonunktury w gospodarce. W efekcie Bank dokonał odpisów zarówno na należności wynikające z zamkniętych i zapadłych transakcji walutowych, jak i na pozostałe należności kredytowe klientów. Nastąpiło również zwiększenie

odpisów na poniesione, niezidentyfikowane straty (IBNR) w związku z pogorszeniem koniunktury.

3.2 *Bankowość Transakcyjna*

Bank posiada bogatą, kompleksową i nowoczesną ofertę obsługi finansowej i transakcyjnej przedsiębiorstw. Równolegle ze świadczeniem tradycyjnych usług, takich jak prowadzenie rachunków bieżących, obsługa przelewów krajowych i zagranicznych, przyjmowanie depozytów Bank oferuje nowoczesne rozwiązania zarządzania płynnością (Rachunek Skonsolidowany, Cash Pool), a także produkty z obszaru płatności masowych i zarządzania należnościami (Speedcollect, Polecenie Zapłaty, Unikasa).

Łącząc tradycję z najlepszymi rozwiązaniami nowoczesnej bankowości Bank konsekwentnie realizuje strategię rozbudowy oferty produktowej o innowacyjne usługi. W ramach tej strategii Bank nawiązał współpracę z czołowymi polskimi uczelniami. W I półroczu 2009 roku wspólnie z uczelniami zrealizowany został program „Innowacje w bankowości”.

3.2.1 *Obsługa transakcyjna*

a) Produkty zarządzania płynnością

Bank jest czołowym dostawcą rozwiązań zarządzania płynnością dla firm na polskim rynku bankowym. Ponad dziesięcioletnie doświadczenie w oferowaniu rozwiązań cash pooling powoduje, że Bank jest dla klientów rzetelnym partnerem w dziedzinie rozwiązań efektywnego zarządzania płynnością.

W swej ofercie Bank posiada:

- wirtualny cash pooling,
- cash pooling rzeczywisty,
- rzeczywisty cash pooling bez transferów zwrotnych.

Lista klientów korzystających z rozwiązań Banku w obszarze zarządzania płynnością liczy kilkadziesiąt grup kapitałowych. Struktury typu cash pooling umożliwiają klientom Banku efektywne zarządzanie środkami finansowymi w ramach grupy minimalizując ryzyko utraty płynności. Korzyści, jakie daje wykorzystanie struktur cash poolingowych, mają istotne znaczenie szczególnie w kontekście bieżącej sytuacji na rynkach finansowych.

b) Bankowość Elektroniczna

Na koniec I półrocza 2009 roku liczba klientów korporacyjnych aktywowanych w systemie bankowości internetowej CitiDirect wzrosła o 10% w stosunku do końca I półrocza 2008 i wyniosła 9,9 tys. System CitiDirect jest podstawowym systemem bankowości elektronicznej, który Bank oferuje swoim klientom korporacyjnym.

Liczba transakcji przetworzonych elektronicznie przez system CitiDirect utrzymywała się na wysokim poziomie w I półroczu 2009 roku i przekroczyła 10,5 miliona. Łączna wartość transakcji przekroczyła 300 mld zł.

Udział wyciągów dostarczanych do klientów tylko w postaci elektronicznej sięgnął 90%, co stanowi wzrost o 4 p.p. w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego.

c) Płatności i Należności

• *Unikasa*

Unikasa to dobrze rozpoznawalna marka na rynku płatności masowych. Postrzegana jest jako nowoczesny produkt, który usprawnia obsługę należności klientów Banku oraz umożliwia płatnikowi regulowanie rachunków za produkty i usługi w najczęściej odwiedzanych miejscach – super- i hipermarketach na terenie całego kraju. W I półroczu 2009 Bank kontynuował prace nad optymalizacją kosztów działania Sieci Unikasa oraz wdrażaniem kolejnych punktów agencyjnych. Dzięki nowemu modelowi biznesowemu kontrahenci Banku mogą tworzyć sieć płatności pod własną marką (White Label) bądź pod marką Unikasa Partner. Dzięki nowemu podejściu Bank uzyskał możliwość otwierania punktów Unikasa w mniejszych

punktach handlowych. Unikasa obecna jest w ponad 250 miastach na terenie całego kraju. Równolegle do tworzenia nowych punktów obsługi oraz pozyskiwania nowych wystawców faktur Bank kontynuuje prace mające na celu optymalizację kosztów stałych funkcjonowania sieci, jak również eliminację nierentownych kanałów dystrybucji.

- *Polecenie Zapłaty*

W I półroczu 2009 roku Bank utrzymał pozycję lidera wśród banków obsługujących wychodzące polecenia zapłaty. Udział w rynku szacowany jest na blisko 40%. W I półroczu 2009 roku Bank odnotował 7% wzrost liczby przetwarzanych transakcji w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego.

- *Loro*

W I kwartale 2009 roku Bank we współpracy z KIR oraz innymi bankami wdrożył proces rozliczania płatności bez numeru rachunku w formacie NRB poprzez system rozliczeniowy ELIXIR. Efektem wdrożenia tej inicjatywy jest istotna poprawa efektywności procesów rozliczeniowych dla płatności międzybankowych.

- *Przelewy Zagraniczne*

W I półroczu 2009 roku Bank wdrożył szereg inicjatyw w obszarze płatności zagranicznych. Oczekiwanym efektem wprowadzonych zmian jest dalsze przyspieszenie i usprawnienie procesu obsługi płatności, co w konsekwencji spowoduje wzrost zadowolenia klientów Banku. Ponadto Bank wdrożył modyfikację procesu operacyjnego dla przelewów zagranicznych, dla których wystąpił przejściowy brak środków na ich realizację. Nowy proces pozwoli na przyspieszenie obsługi klientów i poprawę efektywności wykorzystania zasobów Banku. Obowiązująca obecnie w Banku tabela *cut off times* dla transakcji tego typu uważana jest za jedną z najbardziej atrakcyjnych na polskim rynku bankowym. Inną istotną inicjatywą z obszaru płatności zagranicznych jest rozszerzenie przedziału godzin, kiedy przetwarzane są księgowania przelewów przychodzących dla walut najczęściej wykorzystywanych w transakcjach międzynarodowych – EUR i USD.

- *Płatności mobilne*

W I półroczu 2009 roku Bank opracował model rozwiązania i przygotował niezbędną infrastrukturę dla usługi „Płać komórką”. Dzięki nowej usłudze można dokonywać transakcji za pomocą telefonu komórkowego. Bank jest pierwszym bankiem na polskim rynku, który wdrożył usługę tego typu. Usługa „Płać komórką” została udostępniona użytkownikom kart przedpłaconych Banku oraz posiadaczom rachunków bieżących w Banku.

- *Mikrowpłaty*

Bank w I półroczu 2009 roku umacniał pozycję lidera w segmencie rynku, w którym oferowany jest produkt Mikrowpłaty. Produkt Mikrowpłaty wykorzystywany jest przez instytucje i podmioty, które przyjmują w depozyt środki finansowe od płatników i są zobowiązane do ich zwrotu z należnymi odsetkami. Klientami Banku wykorzystującymi ten produkt są sądy i prokuratury.

Na koniec I półrocza 2009 roku liczba aktywnych klientów korzystających z Mikrowpłat wynosiła 75, co stanowi niemal 60% wzrost w porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku. Bank dąży do zwiększenia liczby klientów korzystających z tej usługi.

W celu zapewnienia kompleksowej obsługi depozytów oraz umożliwienia zarządzania wpłatami Bank udostępnia kolejne, nowe funkcjonalności, które umożliwiają jeszcze lepsze dopasowanie rozwiązania do potrzeb klientów.

d) Produkty kartowe

Bank zajmuje pozycję niekwestionowanego lidera rynku przedpłaconych kart płatniczych w Polsce. Na koniec I półrocza 2009 roku szacowany udział Banku w rynku wynosił 73%. Karty przedpłacone Banku są najczęściej wykorzystywane w programach lojalnościowych, promocyjnych oraz motywacyjnych. Karty przedpłacone są także doskonałym narzędziem dystrybucji świadczeń socjalnych. W I półroczu 2009 roku Bank kontynuował aktywną promocję swoich kart przedpłaconych także wśród klientów korporacyjnych.

Na koniec czerwca 2009 roku liczba aktywnie wykorzystywanych kart przedpłaconych przekroczyła 380 tysięcy, co stanowi ponad 35% wzrost w porównaniu do liczby aktywnych kart na koniec I półrocza 2008 roku.

Bank dąży do umocnienia swojej pozycji w segmencie kart typu biznes. Pod koniec I półrocza 2009 roku liczba aktywnych kart tego typu wyniosła 18,5 tysiąca, co stanowi 5% wzrost w stosunku do analogicznego okresu w 2008 roku.

Od początku 2009 roku posiadacze kart biznes mogą otrzymywać wyciągi w formacie PDF za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz za pośrednictwem systemu bankowości elektronicznej CitiDirect. Oczekuje się, że nowa forma dystrybucji wyciągów wpłynie na dalszy wzrost zadowolenia klientów z usług świadczonych przez Bank. Nowa usługa pozwoli w znacznym stopniu skrócić czas dostarczania dokumentacji do klienta oraz obniżyć koszty archiwizacji.

e) Produkty gotówkowe

Bank posiada duże doświadczenie w obsłudze produktów gotówkowych, oferuje swym klientom szeroką paletę rozwiązań i bezpieczeństwo świadczonych usług. Silna pozycja rynkowa w obszarze produktów gotówkowych powoduje, że Bank jest często wybieranym partnerem firm i przedsiębiorstw posiadających duży wolumen obrotów gotówkowych.

Najszybciej rozwijającą się usługą w portfelu produktów gotówkowych jest kupno i sprzedaż znaków pieniężnych innym bankom. I półrocze 2009 roku było dla tego produktu okresem dynamicznego wzrostu wolumenów obsługiwanej gotówki – wolumen transakcji kupna i sprzedaży znaków pieniężnych wzrósł w I półroczu 2009 roku ponad 4,5-krotnie w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego. W porównaniu do analogicznego okresu roku 2008 kilkakrotnie wzrosła liczba banków korzystających z tej usługi. Powiększeniu uległ również koszyk walut, dla których dostępna jest ta usługa.

W I półroczu 2009 roku znacząco wzrosła liczba klientów korzystających z elektronicznego Bankowego Dowodu Wpłaty. Rozwiązanie to weszło do standardowej oferty produktowej Banku umożliwiając zmniejszenie ryzyka błędów przy księgowaniu wpłat gotówkowych oraz skrócenie czasu realizacji transakcji.

Bank kontynuuje prace nad optymalizacją kosztów obsługi gotówkowej. W I półroczu 2009 roku przeprowadzony został projekt reorganizacji tras konwojowych. Inicjatywa pozwoliła na istotną redukcję łącznych kosztów transportu gotówki z oddziałów Banku, bankomatów oraz Automatycznych Maszyn Depozytowych.

f) Biuro ds. Unii Europejskiej

W I półroczu 2009 roku Biuro ds. UE kontynuowało działania informacyjne wśród potencjalnych klientów. Ponadto Biuro aktywnie wspierało klientów korzystających już z oferty unijnej Banku. Efektem współpracy jest pozyskanie środków unijnych na finansowanie przedsięwzięć zaprojektowanych przez klientów.

W obszarze doradztwa unijnego Biuro ds. UE przeprowadziło kampanię skierowaną do klientów z segmentu małych i średnich przedsiębiorstw. Kampania informowała o możliwościach aplikowania o fundusze unijne za pośrednictwem Banku. Wynikiem tej kampanii jest wzrost zainteresowania klientów Banku wykorzystaniem środków unijnych w ich działalności, co przekłada się z kolei na nowo podpisywane umowy doradztwa unijnego.

3.2.2 *Produkty finansowania handlu*

W I półroczu 2009 roku Bank kontynuował działania mające na celu intensyfikację sprzedaży, poprawę efektywności oraz wprowadzenie nowych rozwiązań technologicznych w obszarze finansowania i obsługi handlu.

W I półroczu 2009 roku Bank przeprowadził kampanię marketingową, która pod hasłem „Płyniesz na fali, nie tracisz płynności” promowała faktoring. Kampania akcentowała zalety faktoringu jako narzędzia utrzymania płynności finansowej. Ma to szczególne znaczenie w obliczu obostrzeń na rynku kredytowym. Wysoki koszt kredytu i ograniczenie jego dostępności są czynnikami, które zwiększają atrakcyjność faktoringu jako alternatywnego źródła finansowania. Celem kampanii było również podkreślenie przewag konkurencyjnych Banku w obszarze faktoringu:

- finansowanie wierzytelności do 100%,
- łatwość obsługi,
- elektroniczne przysyłanie danych,
- brak konieczności deklarowania obrotów.

Celem Banku jest dalszy wzrost zadowolenia klientów z jakości świadczonych usług. Ważnym elementem tych działań jest ulepszenie rozwiązań technologicznych używanych do komunikacji klienta z Bankiem. Narzędziem, które służy klientom Banku do wymiany dokumentów związanych z produktami finansowania handlu jest platforma eTrade. W I półroczu 2009 roku wprowadzono modyfikacje umożliwiające szybsze i bardziej efektywne przysyłanie dokumentów za pośrednictwem tej aplikacji. Klienci mogą obecnie wysyłać łącznie całe pakiety dokumentów, a nie pojedynczo jak było dotychczas. Znacznemu skróceniu uległ również proces wdrożenia nowego użytkownika platformy eTrade.

Bank kontynuuje działania mające na celu zwiększenie wolumenów produktów obsługi handlu poprzez wykorzystanie relacji z innymi bankami z sieci Citigroup. W 2008 roku koncentrowano się na transakcjach, których beneficjentem był polski kontrahent. W I półroczu 2009 roku podjęto działania zmierzające do zwiększenia liczby transakcji, które są zlecane przez polskie firmy a beneficjentem jest kontrahent zagraniczny.

Jako osiągnięcia warte podkreślenia w I półroczu 2009 roku można wymienić:

- intensyfikacja wdrożenia Programów Finansowania Dostawców, czego efektem jest podpisanie 35 umów faktoringu właściwego,
- wdrożenie pierwszego dostawcy w Programie Finansowania Dostawców dla światowego lidera branży budowlanej,
- uruchomienie kompleksowego programu finansowania wierzytelności (program uruchamiany zarówno przed terminem (dyskonto), jak i w terminie wymagalności (kredyt dla dystrybutora)) dla światowego lidera produkcji nawozów,
- uruchomienie kompleksowego programu finansowania wierzytelności dla światowego lidera produkcji samochodów,
- współudział w organizacji Akademii Handlu - cyklu spotkań z klientami z segmentu małych i średnich przedsiębiorstw. Akademia stała się platformą dla omówienia oferty produktów finansowania i obsługi handlu,
- organizacja konferencji dla globalnych klientów Banku. Przedstawienie możliwości Banku w obszarze obsługi programów lojalnościowych dla dostawców i dystrybutorów,
- wprowadzenie produktu dyskonto z akredytywy importowej.

3.2.3 *Usługi powiernicze i depozytariusza*

Bank prowadzi działalność na podstawie przepisów prawa polskiego i zgodnie z międzynarodowymi standardami usług powierniczych, oferowanych inwestorom i pośrednikom działającym na międzynarodowych rynkach papierów wartościowych. Bank potrafi sprostać wymogom największych i najbardziej wymagających klientów instytucjonalnych.

Bank utrzymał pozycję lidera na rynku banków depozytariuszy w Polsce. Oferuje zarówno usługi powiernicze dla zagranicznych inwestorów instytucjonalnych, jak i usługi depozytariusza przeznaczone dla krajowych podmiotów finansowych, szczególnie funduszy emerytalnych, inwestycyjnych i kapitałowych funduszy ubezpieczeniowych.

W ramach regulaminowej działalności, na podstawie zezwolenia Komisji Papierów Wartościowych i Giełd (obecnie Komisja Nadzoru Finansowego), Bank prowadzi rachunki papierów wartościowych, rozlicza transakcje w obrocie papierami wartościowymi, zapewnia obsługę wypłat dywidend i odsetek, wycenę portfela aktywów, indywidualne raporty, a także aranżuje reprezentowanie klientów w walnych zgromadzeniach akcjonariuszy spółek publicznych. Ponadto, Bank świadczy usługi prowadzenia rejestru zagranicznych papierów wartościowych, w ramach których pośredniczy w rozliczaniu transakcji klientów krajowych na rynkach zagranicznych.

Bank realizuje rozliczenia transakcji zawieranych przez klientów instytucjonalnych na elektronicznej platformie obrotu dłużnymi papierami wartościowymi, działającej pod nazwą MTS-Poland, zorganizowanej przez spółkę MTS-CeTO S.A., a także rozliczenia transakcji w obrocie papierami wartościowymi dla zdalnych członków Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. i MTS-CeTO S.A.

W minionym okresie Bank kontynuował działania na rzecz doskonalenia regulacji prawnych rynku papierów wartościowych. Od końca września 2008 roku przedstawiciel Banku przewodniczy Radzie Banków Depozytariuszy przy Związku Banków Polskich. Jednocześnie Bank brał udział w projektach zespołu doradczego przy Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych S.A. Ponadto, eksperci Banku pracowali nad nowymi rozwiązaniami prawnymi dla pożyczek papierów wartościowych i krótkiej sprzedaży. Wdrożenie wymienionych tu przykładowo projektów przybliży praktyki obowiązujące na naszym rynku do standardów międzynarodowych. Wykorzystując własne zasoby, doświadczenie i kompetencje, pracownicy Banku współpracują z Komisją Nadzoru Finansowego, Krajowym Depozytem Papierów Wartościowych S.A. i Giełdą Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. przy wprowadzaniu nowych rozwiązań systemowych.

Przedstawiciele Banku uczestniczyli w pracach zespołów roboczych powołanych przy Związku Banków Polskich (w szczególności Komitetu Sterującego ds. Standardów Walnych Zgromadzeń Akcjonariuszy, Grupy ds. Informacji i Grupy ds. Elektronizacji), Radzie Rozwoju Rynku Finansowego oraz przy Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Według stanu na dzień 30 czerwca 2009 roku Bank prowadził 13 158 rachunków papierów wartościowych.

W tym samym czasie Bank pełnił obowiązki depozytariusza dla siedmiu otwartych funduszy emerytalnych:

- AIG OFE,
- Aviva OFE Aviva BZ WBK ,
- Generali OFE,
- ING OFE,
- OFE Pocztylion,
- Pekao OFE,
- Nordea OFE

oraz dla dwóch pracowniczych funduszy emerytalnych:

- Pracowniczego Funduszu Emerytalnego PZU „Słoneczna Jesień”,
- Pracowniczego Funduszu Emerytalnego Telekomunikacji Polskiej S.A.

Bank pełnił obowiązki depozytariusza dla czterdziestu dwóch funduszy i subfunduszy inwestycyjnych, zarządzanych przez następujące Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych:

- BZ WBK AIB TFI S.A.,
- PKO TFI S.A.,
- OPERA TFI S.A.,
- PIONEER PEKAO TFI S.A.,
- LEGG MASON TFI S.A.,

- AVIVA INVESTORS POLAND TFI SA.

3.3 Działalność Pionu Skarbu

W I półroczu 2009 roku Bank utrzymał swoją pozycję na rynku wymiany walutowej z klientami niebankowymi.

Na szczególne podkreślenie zasługuje rozwój platformy internetowej CTI (CitiTreasury Interactive), za pomocą której klienci mogą zawierać transakcje wymiany walutowej. Cieszy się ona coraz większym zainteresowaniem, co potwierdza wzrost liczby użytkowników o ponad 30% oraz wzrost wolumenu transakcji zawartych za jej pośrednictwem o ok. 26% w porównaniu do analogicznego półrocza ubiegłego roku.

Bank zanotował też dość dobre wyniki na rynku papierów rządowych. Wolumen transakcji zawartych z klientami instytucjonalnymi w omawianym okresie wzrósł o prawie 25% w stosunku do I połowy roku poprzedniego.

W obszarze złożonych instrumentów pochodnych, przede wszystkim na stopę procentową, I półrocze 2009 roku było okresem dość korzystnym. Bank zanotował wzrost obrotów o ponad 100% w porównaniu do analogicznego okresu w ubiegłym roku.

Powyższy opis działalności Pionu Skarbu dotyczy działalności operacyjnej, nie uwzględnia wpływu odpisów aktualizacyjnych z tytułu wyceny transakcji opcji walutowych.

3.4 Bankowość Korporacyjna i Bankowość Przedsiębiorstw

W bankowości przedsiębiorstw potencjalnymi klientami Banku są wszystkie firmy działające w Polsce, za wyjątkiem sektorów trwale wyłączonych ze względu na ogólną politykę Banku oraz firm, które znajdują się na ściśle określonych listach restrykcyjnych ze względu na międzynarodowe lub amerykańskie sankcje. Pozycja Banku jest szczególnie silna w obsłudze międzynarodowych korporacji oraz największych polskich przedsiębiorstw. W obsłudze największych klientów silnym atutem Banku jest jego przynależność do Citigroup. Bank jest w stanie zaoferować klientom unikalne usługi, łączące jego znajomość krajowego otoczenia gospodarczego z międzynarodowym doświadczeniem i globalnym zasięgiem Citigroup.

W zakresie bankowości korporacyjnej Bank świadczy kompleksowe usługi finansowe dla największych polskich przedsiębiorstw oraz strategicznych przedsiębiorstw z silnym potencjałem wzrostu, jak również dla największych instytucji finansowych oraz spółek z sektora publicznego.

Cechą wspólną klientów bankowości korporacyjnej jest ich zapotrzebowanie na zaawansowane produkty finansowe oraz doradztwo w zakresie usług finansowych. Bank zapewnia w tym obszarze koordynację oferowanych produktów z zakresu skarbu i zarządzania środkami finansowymi oraz przygotowuje oferty kredytowe różnorodnych form finansowania. Innowacyjność i konkurencyjność w zakresie oferowanych nowoczesnych struktur finansowania jest wynikiem połączenia wiedzy i doświadczenia Banku, a także współpracy w ramach globalnej struktury Citigroup.

Bank utrzymuje strategię podejścia do aktywów poprzez optymalizację efektywności zaangażowanych środków ze zwróceniem uwagi na zachowanie płynności.

Aktywa

mln zł	30.06.2009	30.06.2008	Zmiana	
			Kwota	%
Bankowość Przedsiębiorstw	8 558	10 033	(1 476)	(15,0%)
w tym:				
MSP*	850	920	(70)	(8,0%)
Duże Przedsiębiorstwa*	1 146	1 598	(452)	(28,0%)
Sektor Publiczny	91	86	5	5,0%
Klienci Globalni	3 061	4 186	(1 125)	(27,0%)
Klienci Korporacyjni	2 233	2 031	203	10,0%

*Do segmentu MSP zalicza się przedsiębiorstwa do 75 mln zł. obrotów rocznie, a do segmentu Dużych Przedsiębiorstw powyżej tej kwoty.

Pasywa

mln zł	30.06.2009	30.06.2008	Zmiana	
			Kwota	%
Bankowość Przedsiębiorstw	17 158	17 097	61	0
w tym:				
MSP	1 776	2 132	(356)	(17%)
Duże Przedsiębiorstwa	1 194	1 495	(301)	(20%)
Sektor Publiczny	2 043	2 119	(76)	(4%)
Klienci Globalni	7 575	8 035	(460)	(6%)
Klienci Korporacyjni	4 430	3 256	1 174	0%

3.4.1 Kluczowe inicjatywy w segmencie Klientów Globalnych

I półrocze 2009 roku było kolejnym dobrym okresem biznesowym w segmencie Klientów Globalnych Banku. Została nawiązana współpraca z 37 nowymi podmiotami, co powinno zaowocować jej rozwojem w latach następnych. Wygrano kilka znaczących przetargów na kompleksową obsługę bankową dużych korporacji międzynarodowych, co z pewnością umacnia silną pozycję Banku jako strategicznego partnera firm międzynarodowych, współpracujących również z globalną siecią Citi. W celu sprostania oczekiwaniom dużych korporacji międzynarodowych wprowadzane są globalne rozwiązania z obszaru zarządzania środkami pieniężnymi, które w czasach spowolnienia gospodarczego są pozytywnie oceniane z punktu widzenia podniesienia efektywności zarządzania płynnością grup kapitałowych. Rozwiązania takie spełniają wymagania płynnościowe klientów globalnych.

I półrocze 2009 roku było również okresem zaktywizowania zainteresowania klientów faktoringiem, co pozwoliło dużym międzynarodowym korporacjom na systemowe wspieranie swoich dostawców i odbiorców, w dużej mierze firm z sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Rozwiązania takie funkcjonują z dużym powodzeniem w firmach zajmujących się handlem towarami szybko-rotującymi (FMCG) oraz w szeroko rozumianym sektorze chemicznym.

Wdrożono także kilka struktur ulepszających zarządzanie płynnością grup klientowskich, oraz innowacyjny projekt z zakresu finansowania handlu.

3.4.2 Kluczowe inicjatywy w segmencie Klientów Strategicznych

I półrocze 2009 roku zaowocowało serią nowych transakcji. W styczniu 2009 roku wdrożono struktury cash-poolingu fizycznego dla klienta sektora paliwowego (20 podmiotów) oraz transakcję zabezpieczenia ryzyka pożyczki wewnątrzgrupowej dla klienta z tego sektora. W lutym zawarto transakcję zabezpieczenia ryzyka zmian cen surowców dla klienta sektora metale i górnictwo. W kwietniu zrestrukturyzowano finansowanie długoterminowe dla znaczącego klienta sektora paliwowego.

Przeprowadzono i objęto część emisji ostatniej transzy obligacji długoterminowych przeznaczonych na współfinansowanie budowy najnowocześniejszego bloku energetycznego w Polsce.

3.4.3 Kluczowe inicjatywy w segmencie Dużych Przedsiębiorstw (MME)

W I półroczu 2009 roku rozszerzono ofertę produktową poprzez podpisanie umowy o współpracy z Saski Partners w zakresie M&A dla klientów MME. Dodatkowo, sfinalizowano kluczowe transakcje z zakresu finansowania obrotowego, finansowania kontraktu, programu emisji obligacji dla miasta Białystok oraz otwarto kilka kolejnych rachunków dla Sądów w ramach „mikrowpłat”.

3.4.4 Kluczowe inicjatywy w segmencie Małych i Średnich Przedsiębiorstw (MSP)

I półrocze 2009 roku to okres pozwalający zweryfikować skuteczność zmian wprowadzonych w połowie 2008 roku w segmencie MSP w ramach bankowości korporacyjnej i detalicznej.

Dobre wyniki w akwizycji nowych klientów zarówno poprzez sieć oddziałów - czyli 30% wzrost w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego, jak i poprzez doradców bankowych realizujących 110% planów półrocznych, pozwalają pozytywnie ocenić zeszłoroczne zmiany w ofercie produktowej i modelu obsługi.

Niezależnie od dobrych wyników, Bank wdraża kolejne rozwiązania mające na celu dopasowanie oferty do potrzeb klientów. W obszarze najmniejszych mikroprzedsiębiorstw wprowadzono pakiet "Kapitałny

Biały" umożliwiający zwolnienie z opłaty miesięcznej za pakiet w zamian za aktywne korzystanie z płatności bezgotówkowych kartą debetową. Analogicznie dla większych klientów segmentu MSP wdrożono możliwość obniżenia opłaty miesięcznej w zamian za utrzymanie odpowiedniego poziomu sald na rachunkach bieżących. Obie zmiany wynikają z konsekwentnej strategii Banku promowania klientów aktywnie współpracujących z Bankiem.

Zmiany w obszarze MSP zostały również docenione przez kapitułę X edycji konkursu Bank Przyjazny dla Przedsiębiorców, która nagrodziła Bank Wyróżnieniem Honorowym oraz Godłem Promocyjnym.

Skutki spowolnienia gospodarczego były jednak widoczne w nieco słabszych wynikach przychodowych segmentu MSP w porównaniu do roku minionego, w którym większość przychodów generowana była z tytułu odsetek od pasywów i obsługi handlu zagranicznego. Spadek rynkowych stóp procentowych w powiązaniu z dużą presją na ograniczenie poziomu marż depozytowych, a jednocześnie znaczący spadek wolumenów w obrotach walutowych nie pozostały bez wpływu na wynik finansowy.

3.5 Działalność maklerska

Grupa prowadzi działalność maklerską na rynku kapitałowym za pośrednictwem spółki Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. („DMBH”), w której Bank posiada 100-procentowy udział.

W I półroczu 2009 roku Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. pośredniczył w 12,7 % obrotów akcjami na rynku wtórnym. W omawianym okresie wartość transakcji zawartych za pośrednictwem DMBH na rynku akcji na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. wyniosła 18,7 mld zł (wzrost o 12,0% w stosunku do analogicznego okresu 2008 roku). Wartość obrotów na GPW spadła o 12,7 % w stosunku do analogicznego okresu 2008 roku.

Największy wpływ na wyniki finansowe DMBH w I półroczu 2009 roku miała utrzymująca się tendencja spadkowa obrotów na rynku akcji. Mimo tego, ze względu na istotną ekspozycję na klientów instytucjonalnych, DMBH osiągnął pozycję lidera z 12,7 % udziałem w rynku.

Liczba rachunków inwestycyjnych prowadzonych przez DMBH na koniec I półroczu 2009 roku wynosiła 10 432 (wobec 9 812 rachunków na koniec 2008 roku), co stanowi wzrost o 6,3%.

Na koniec I półroczu 2009 roku DMBH pełnił funkcję Animatora dla 34 spółek, co stanowi 9,12 % wszystkich akcji notowanych na GPW. Dodatkowo Wydział Inwestycji Własnych pełni tę funkcję dla kontraktów terminowych na indeks WIG20 oraz jednostek indeksowych MW20. Wśród animowanych spółek znalazły się spółki zagraniczne notowane równolegle na macierzystych rynkach (MOL i ORCO Property Group). DMBH jako Animator znalazł się w czołówce domów maklerskich pod względem ilości animowanych spółek jak i wartości generowanego obrotu. W dniu 19 lutego 2009 roku GPW przyznała DMBH nagrodę za największą aktywność animatora w obrocie akcjami na Głównym Rynku w 2008 roku.

W I półroczu 2009 roku Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. pełnił funkcję Oferującego w ofercie Certyfikatów serii A Legg Mason Akcji Skoncentrowany Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego, emitującego do 300.000 Certyfikatów, o wartości nominalnej 1 000 zł każdy. Subskrypcja Certyfikatów została przeprowadzona w czerwcu 2009 roku, a wartość objętych Certyfikatów wyniosła 36 102 000,00 zł. Certyfikaty mają być przedmiotem dopuszczenia do obrotu na GPW.

W I półroczu 2009 roku Dom Maklerski Banku Handlowego S.A., w ramach działalności maklerskiej, rozpoczął świadczenie usług polegających na doradztwie dla przedsiębiorstw w zakresie struktury kapitałowej i strategii przedsiębiorstwa lub innych zagadnień związanych z taką strukturą lub strategią oraz doradztwie i innych usługach w zakresie łączenia, podziału oraz przejmowania przedsiębiorstw.

Wybrane pozycje rachunku wyników i bilansu *

Nazwa spółki	Siedziba	Udział Banku w kapitale zakładowym spółki %	Suma bilansowa 30.06.2009 tys. zł	Kapitał własny 30.06.2009 tys. zł	Wynik finansowy netto za I półrocze 2009 rok tys. zł
Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.	Warszawa	100,00	395 220	86 387	3 936

*dane jednostkowe, nie są audytowane w trakcie roku

3.6 Działalność leasingowa

Działalność leasingowa w ramach Grupy prowadzona jest poprzez spółkę Handlowy-Leasing Sp. z o.o., w której Bank posiada 100% udziałów.

Kwota nowo zawartych umów leasingowych w I półroczu 2009 roku wynosiła 142,7 mln zł. W porównaniu do 431,0 mln zł podpisanych umów w I półroczem 2008 roku, zanotowano spadek o 67%.

Struktura aktywów oddanych w leasing w I półroczu 2009 roku kształtowała się następująco:

- dominował udział maszyn i urządzeń, który stanowił 60,5% wartości środków trwałych oddanych w leasing.
- udział środków transportu ciężkiego, stanowił 39,5% wartości ogółem sfinansowanych ruchomości,

Wartość środków oddanych w leasing

w mln zł	I półrocze 2009	I półrocze 2008	Zmiana mln zł	%
Wartość podpisanych umów w danym okresie	142,7	431,0	(288,3)	(66,9%)
- Pojazdy	56,4	278,9	(222,5)	(79,8%)
- Maszyny i Urządzenia	86,4	152,1	(65,7)	(43,2%)

**Dane porównawcze za I półrocze 2008 rok różnią się od danych zaprezentowanych w Sprawozdaniu z działalności Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. w I półroczu 2008 roku z powodu zmiany metodologicznej. Zmiana ta wynika z zastosowania się do wytycznych Związku Polskiego Leasingu.*

Znaczący wpływ na obserwowany w I półroczu 2009 roku spadek wartości środków trwałych oddanych w leasing miało kilka czynników:

- ogólna sytuacja ekonomiczna,
- utrzymujące się silne osłabienie popytu na rynku transportu ciężkiego, rynek ten był w ostatnich latach motorem dynamiki wzrostu,
- ograniczenie planów inwestycyjnych przez klientów spowodowane niepewną perspektywą gospodarczą oraz wzrostem kosztów finansowania,
- wzrost ryzyka kredytowego odnotowany przez sektor finansowy, w tym branżę leasingową.

W wyniku powyższych przyczyn mniejsza od zakładanej była akwizycja transakcji wśród klientów Banku.

Głównym celem Spółki jest obecnie obsługa klientów Banku oraz dalsze rozszerzanie rozpoznawalności marki Handlowy-Leasing wśród klientów.

Priorytetowa jest nadal dbałość o jakość portfela kredytowego poprzez odpowiednie dostosowanie do sytuacji gospodarczej, ocenę ryzyka dla nowo zawieranych transakcji oraz utrzymanie dużej dyscypliny w zakresie zarządzania portfelem kredytowym.

Wybrane pozycje rachunku wyników i bilansu *

Nazwa spółki	Siedziba	Udział Banku w kapitale zakładowym spółki %	Suma bilansowa 30.06.2009 tys. zł	Kapitał własny 30.06.2009 tys. zł	Wynik finansowy netto za I półrocze 2009 rok tys. zł
Handlowy-Leasing Sp. z o.o.	Warszawa	100,00	1 479 815	174 861	944

**dane jednostkowe, nie są audytowane w trakcie roku*

4. Segment Bankowości Detalicznej

4.1 Podsumowanie wyników segmentu

w tys. zł	I półrocze 2009	I półrocze 2008	Zmiana	
			tys. zł	%
Wynik z tytułu odsetek	388 177	379 414	8 763	2,3%
Wynik z tytułu prowizji	139 967	194 960	(54 993)	(28,2%)
Przychody z tytułu dywidend	2 736	2 247	489	-
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	20 493	17 562	2 931	16,7%
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	(4 079)	(713)	(3 366)	471,9%
Razem przychody	547 294	593 470	(46 176)	(7,8%)
Koszty działania banku i koszty ogólnego zarządu oraz amortyzacja	(399 639)	(427 211)	27 572	(6,5%)
Wynik z tytułu zbycia aktywów trwałych	207	224	(17)	(7,6%)
Zmiana stanu odpisów (netto) na utratę wartości	(102 052)	(45 021)	(57 031)	126,7%
Zysk brutto	45 810	121 462	(75 652)	(62,3%)
Koszty / Dochody	73,0%	72,0%		

Wynik brutto Segmentu Bankowości Detalicznej w I półroczu 2009 roku w porównaniu z analogicznym okresem 2008 roku kształtowany był głównie przez następujące czynniki:

- zwiększenie przychodów odsetkowych w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego, spowodowane wzrostem portfela kart kredytowych i pożyczek gotówkowych,
- znaczący spadek prowizji zaobserwowany głównie na produktach inwestycyjnych w związku z bardzo niestabilną sytuacją na rynkach finansowych,
- spadek kosztów działania związany z procesami optymalizującymi w zakresie zatrudnienia oraz spadkiem wydatków na cele marketingowe,
- wzrost rezerw spowodowany zwiększeniem odpisów na poniesione, niezidentyfikowane straty (IBNR) w związku z pogorszeniem koniunktury na rynku oraz przyrostem portfela kredytów i kart kredytowych, a także wzrostem udziału należności obsługiwanych nieterminowo.

4.2 Karty kredytowe

I półrocze 2009 roku Bank zamknął z wynikiem ponad 120 tysięcy sprzedanych kart kredytowych. Wielkość całego portfela na koniec czerwca 2009 roku wyniosła ponad 1 061 000 kart. Całkowity udział kart partnerskich w portfelu kształtuje się na poziomie 56%. Bank umocnił swoją pozycję na rynku pod względem liczby wydanych kart. W najnowszym rankingu Bank uplasował się na czwartym miejscu. Klienci Banku należą do bardzo aktywnych zarówno pod względem liczby jak i wartości transakcji na kartę.

Począwszy od maja 2009 roku nowe karty kredytowe dla wszystkich klientów indywidualnych wydawane są z mikroprocesorem. Jest to kolejne, po podpisie i zdjęciu posiadacza karty oraz 72-godzinnej ochronie w przypadku jej utraty, zabezpieczenie czyniące karty kredytowe Citibank jednymi z najbardziej bezpiecznych produktów tego typu na rynku.

Bezpieczeństwo Kart Kredytowych Citibank doceniono w niezależnych rankingach. Federacja Konsumentów przeprowadziła testy porównawcze produktów finansowych oferowanych przez 35 banków działających na polskim rynku. W zestawieniu przeprowadzonym w ramach europejskiego projektu Fininformation (Financial Information), Karta Kredytowa Citibank Silver została wyróżniona za wysokie bezpieczeństwo oraz możliwość bezpłatnego blokowania karty i natychmiastową jej wymianę.

Bank rozwijał również innowacyjne metody sprzedaży kart kredytowych. Jedną z nich to internetowy system obsługi finansowej wykorzystujący połączenie on-line z bankiem. Dzięki temu klient, który zdecyduje się na wypełnienie wniosku o kartę kredytową, może w ciągu kilku sekund otrzymać informację o wstępnej decyzji kredytowej.

Od połowy kwietnia do końca czerwca 2009 roku posiadacze Kart Kredytowych Citibank-LOT byli zapraszani do uczestnictwa w Loterii AMIGOS. By wziąć udział w losowaniu jednej z trzech czteroosobowych wycieczek do Barcelony, wystarczyło dokonać przynajmniej jednej transakcji bezgotówkowej na kwotę minimum 50 złotych.

Dużym zainteresowaniem wśród podróżnych korzystających z usług PLL LOT cieszy się stoisko Banku usytuowane w Terminalu 2. lotniska im. Chopina w Warszawie. Planowane jest rozszerzenie obecności przedstawicieli Banku o lotniska w innych polskich miastach. Na koniec czerwca 2009 roku liczba sprzedanych kart Citibank LOT wyniosła prawie 46 tysięcy.

Na początku czerwca 2009 roku zmianie uległa oferta cenowa kart kredytowych. Klienci, którzy dokonają pierwszej transakcji swoją kartą w ciągu 2 miesięcy od daty jej wydania, mogą liczyć na zwrot 50% opłaty rocznej w pierwszym roku użytkowania karty.

Liczba partnerów w Programie Rabatowym dla kart wydawanych przez Bank powiększyła się o kolejne atrakcyjne marki. Obecnie w Programie Rabatowym jest już ponad 3 500 punktów handlowo-usługowych w całym kraju, w których klienci mogą otrzymać zniżki nawet do 70%. Program Rabatowy Citi Handlowy dla posiadaczy Kart Kredytowych Citibank pozostaje największym tego typu programem na polskim rynku.

4.3 Bankowość Detaliczna

4.3.1 Rachunki bankowe

W I półroczu 2009 roku Bank konsekwentnie realizował strategię pozyskiwania klientów aktywnych, konstruując oferty, w których klienci przelewający pensję otrzymywali korzystniejsze warunki prowadzenia konta. Oferta „CitiGold Plus” adresowana była do najbardziej zamożnych klientów, z przelewem pensji powyżej 15 000 zł, zaś promocja CitiKonto Plus kierowana była do klientów z przelewem pensji w wysokości co najmniej 1 500 zł. Liczba rachunków bankowych na koniec czerwca 2009 roku wyniosła ponad 339 tysięcy.

W czasach niskiej płynności rynku międzybankowego, Bank przywiązywał dużą wagę do utrzymania salda depozytowego. Klienci mogli skorzystać z promocyjnej oferty 3-tygodniowej lokaty internetowej 6,2%, oferty lokaty 3-miesięcznej dostępnej we wszystkich kanałach i oprocentowanej od 5,15% do 5,55%, jak również lokaty SMS na trzy miesiące z oprocentowaniem 6,2% dla nowych środków, skierowanej do wyselekcjonowanej grupy klientów. Bank wprowadził także innowacyjną Lokatę TurboProcent, w przypadku której klient ma możliwość podwyższenia oprocentowania dokonując transakcji bezgotówkowych kartą debetową. Maksymalne oprocentowanie może wynieść czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP, nie więcej jednak niż 18% w skali roku. Dostępne były także oferty łączone – w I kwartale 2009 roku oferta Programu Inwestycyjnego Plus wraz z lokatą z oprocentowaniem do 15% w skali roku. W II kwartale lokata do 10% była dostępna w ofercie z następującymi produktami: Plan Wypłat Gwarantowanych „Orchidea”, Program Inwestycyjny Plus, Globalny Portfel Inwestycyjny, Portfel Funduszy Zagranicznych.

Nowością było wprowadzenie niefinansowych przywilejów dla klientów posiadających konto w Banku. Od kwietnia 2009 roku Bank oferował swoim klientom możliwość korzystania z prywatnej opieki medycznej w ramach dodatkowej usługi do konta osobistego.

Za cenę od 22,99 zł miesięcznie zaproponowano stały dostęp do lekarzy i badań w prywatnych placówkach medycznych w całej Polsce (LUX MED, Medycyna Rodzinna lub Promedis).

Posiadacz konta, przystępując do Pakietu Medycznego, może objąć opieką medyczną również 3 osoby z najbliższej rodziny (np. współmałżonka, dzieci). Dodatkowo, klienci aktywnie korzystający z konta mogą skorzystać z Pakietu w korzystniejszej cenie.

Od czerwca 2009 roku Bank oferuje także klientom korzystającym z konta w Banku i spłacającym z niego Kartę Kredytową Citibank-Plus możliwość uzyskania dodatkowych 50 punktów w Programie 5Plus, pod warunkiem, że spłata będzie na kwotę co najmniej 30 zł. Dodatkowo klienci, którzy otworzą konto w okresie promocyjnym, otrzymają specjalne punkty powitalne oraz będą mogli skorzystać z korzystniejszych warunków prowadzenia konta pod warunkiem przelewu wynagrodzenia.

Bank rozszerzył także przywileje dla osób korzystających z płatności kartą debetową – obok wspomnianej już możliwości podwyższania oprocentowania lokaty TurboProcent, klienci mogą skorzystać z korzystniejszej ceny Pakietu Medycznego, jak również od kwietnia mogą otrzymać zniżki płacąc za zakupy w ponad 1 000 punktach w Polsce.

Bank organizował także atrakcyjne imprezy dla istniejących i potencjalnych klientów Citigold, także z partnerami zewnętrznymi, mające na celu budowanie relacji i zachęcanie do inwestowania w produkty Banku.

4.3.2 Produkty kredytowe

Pożyczka gotówkowa

W I połowie 2009 roku Bank realizował strategię obecności w bezpiecznych sektorach rynku poprzez wprowadzanie specjalnych ofert i materiałów marketingowych adresowanych do kilku głównych segmentów rynku, takich jak segment osób uzyskujących dochody na podstawie umowy o pracę, osób reprezentujących wybrane grupy w ramach wolnych zawodów oraz osób uzyskujących świadczenie emerytalne lub rentowe.

Bank udostępnił również online indywidualną ofertę Pożyczki klientom innych produktów bankowych posiadających dostęp do systemu transakcyjnego. Pożyczka była także promowana wśród klientów w alternatywnych kanałach komunikacji w postaci wiadomości tekstowych wysyłanych za pośrednictwem telefonii komórkowej.

W marcu i maju 2009 roku zostały przeprowadzone kolejne edycje, cieszącej się dużym sukcesem wśród klientów, kampanii „Im więcej konsolidujesz, tym więcej zyskujesz” wspierającej sprzedaż pożyczki konsolidacyjnej we wszystkich kanałach dystrybucji. Oferta polegała na udzieleniu klientom niższego oprocentowania, nawet o 1p.p. od oprocentowania standardowego, zależnie od wysokości konsolidowanej kwoty kredytów i pożyczek. Akcja otrzymała wsparcie marketingowe głównie na poziomie lokalnym w postaci dedykowanych plakatów i ulotek, dystrybucji materiałów marketingowych w obszarach dużej koncentracji grupy docelowej.

W kwietniu Bank przeprowadził kampanię adresowaną do klientów, którym zależy na obniżeniu miesięcznych obciążeń budżetu domowego ze względu na wzmożone wydatki sezonowe. Każdy klient, który skorzystał z pożyczki gotówkowej w kwietniu mógł otrzymać obniżone oprocentowanie nominalne nawet o 5% przez okres do 3 miesięcy. Kampania otrzymała wsparcie w ramach lokalnych aktywności marketingowych.

Linia Kredytowa

W I połowie 2009 roku prowadzono działania będące kontynuacją działań wspierających sprzedaż Linii Kredytowej takie jak regularna oferta w ramach sprzedaży krzyżowej produktu dla klientów otrzymujących regularne wpływy wynagrodzenia na konto osobiste w Banku oraz oferowanie Linii Kredytowej w trakcie otwierania konta osobistego. Prowadzono również działania mające na celu wzrost efektywności procesów sprzedaży Linii Kredytowej Citibank. W wyniku tych działań osiągnięto wzrostowy trend sprzedaży. W I połowie 2009 roku wprowadzono zmiany do dokumentacji kredytowej oraz do procesów operacyjnych dotyczących Linii Kredytowej Citibank w ramach dostosowania do ustawy o upadłości konsumenckiej.

Linia Kredytowa Zabezpieczona

W związku z sytuacją na rynku papierów wartościowych podtrzymano w I półroczu 2009 roku wprowadzone wcześniej ograniczenia dotyczące akceptowanych zabezpieczeń dla Linii Kredytowych Zabezpieczonych. W I połowie 2009 roku wprowadzono zmiany do dokumentacji kredytowej oraz do procesów operacyjnych dotyczących Linii Kredytowej Zabezpieczonej w ramach dostosowania do ustawy o upadłości konsumenckiej.

Produkty hipoteczne

W zakresie produktów hipotecznych Bank kontynuował strategię Otwartej Architektury, w ramach której oferował klientom zarówno produkty własne – kredyt mieszkaniowy i pożyczkę hipoteczną, jak również produkty z oferty partnerów Dombanku i Lukas Banku – kredyty mieszkaniowe, kredyty na budowę domu i pożyczki hipoteczne przeznaczone na konsolidację zobowiązań klienta lub dowolny cel.

4.3.3 Produkty inwestycyjne i ubezpieczeniowe

Produkty inwestycyjne

W I połowie 2009 roku kontynuowany był projekt promocji idei systematycznego inwestowania. W ramach tej akcji poprzez serię warsztatów szkoleniowych wspierana była sprzedaż produktów opartych na systematycznym inwestowaniu z funduszami inwestycyjnymi (Plany Systematycznego Inwestowania). Warsztaty odbyły się w miastach całej Polski, a prowadzone były przez zaproszonych specjalistów z Towarzystw Funduszy Inwestycyjnych. W celu ciągłego zwiększania wiedzy Doradców, wspierani oni byli licznymi szkoleniami produktowymi, telekonferencjami poświęconymi sytuacji rynkowej, warsztatami z przedstawicielami TFI oraz niezależnymi ekspertami w dziedzinie finansów. Klienci natomiast mieli możliwość udziału w spotkaniach z zarządzającymi funduszami zarówno z kraju, jak i zagranicą, które poświęcone były obecnym trendom na rynkach całego świata, surowcom, sektorom, walutom oraz innym tematom inwestycyjnym.

Do oferty produktowej wprowadzono 6 nowych funduszy Schroders Investment Management, dzięki czemu poszerzona została grupa dłużnych zagranicznych funduszy inwestycyjnych. W czerwcu 2009 roku trwała subskrypcja certyfikatów inwestycyjnych Legg Mason Akcji Skoncentrowany FIZ.

W I połowie 2009 roku Bank miał w swojej ofercie dla klientów indywidualnych 22 obligacje strukturyzowane w różnych walutach – głównie w PLN, ponadto w USD, EUR i GBP. Obligacje strukturyzowane powiązane były z różnymi instrumentami (głównie surowce, indeksy), jednak największą popularnością cieszyły się obligacje oferujące stały kupon.

Ponadto w styczniu 2009 roku ponownie wprowadzono do oferty Lokaty Inwestycyjne Citibank. Produkt ten jest połączeniem klasycznej lokaty bankowej i produktu strukturyzowanego. W pierwszej połowie 2009 roku było 8 subskrypcji Lokaty Inwestycyjnej o różnych okresach trwania (od 6 miesięcy do 3 lat), powiązanych z różnymi instrumentami - waluty, indeksy, surowce.

Produkty ubezpieczeniowe

Bank oferował ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym „Program Inwestycyjny Plus” oraz lokat terminowych. Klienci zawierający umowę Programu Inwestycyjnego Plus mieli możliwość otwarcia lokaty terminowej o preferencyjnym oprocentowaniu wynoszącym:

- 15% dla lokaty 3 miesięcznej,
- 12% dla lokaty 6 miesięcznej,
- 9% lub 11% dla lokaty 12 miesięcznej.

W I półroczu 2009 roku zanotowano rekordową sprzedaż ubezpieczenia na życie i dożycie - „Polisa na Dobre Życie”, które stanowi atrakcyjne i korzystne połączenie ochrony ubezpieczeniowej oraz

bezpiecznej formy długoterminowego regularnego oszczędzania. Ilość zawieranych ubezpieczeń systematycznie wzrastała osiągając poziom blisko tysiąca umów ubezpieczenia miesięcznie.

W marcu 2009 roku wprowadzono do oferty Banku zmodyfikowaną wersję Ubezpieczenia na Życie i Dożycie „Polisa Gwarancyjna”. Zmieniono formę prawną umowy – z grupowej na indywidualną. „Polisa Gwarancyjna” oferowana jest ze składką jednorazową na okres 1, 3 lub 5 lat, zapewniając możliwość osiągnięcia konkurencyjnego zwrotu w porównaniu do lokat bankowych. Ubezpieczenie zapewnia gwarantowaną stopę wzrostu, dodatkowo umożliwia korzyści podatkowe w postaci braku podatku dochodowego od wypłacanych świadczeń po zakończeniu okresu ubezpieczenia.

W kwietniu 2009 roku wprowadzono do oferty Banku dwa nowe produkty ubezpieczeniowe:

- ubezpieczenie na życie dla klientów korzystających z linii kredytowych w rachunku osobistym. Ubezpieczenie zapewnia wypłatę świadczenia z tytułu śmierci klienta lub jego trwałej niezdolności do pracy spłacając zadłużenie linii kredytowej. Opłata za ubezpieczenie pokrywana jest miesięcznie i obliczana jest od kwoty zadłużenia w ramach linii kredytowej.
- pakiet ubezpieczeniowy dla pracowników Małych i Średnich Firm. Ubezpieczenie oferowane jest w formie umowy grupowej zawieranej przez pracodawcę na rzecz pracowników. Ubezpieczeniem może również zostać objęty właściciel lub właściciele firmy. Obejmuje ubezpieczenie na życie z możliwością wyboru dodatkowych opcji. Celem ubezpieczenia jest zapewnienie ochrony ubezpieczeniowej na wypadek hospitalizacji, uszczerbku na zdrowiu, niezdolności do pracy oraz śmierci Ubezpieczonego. Umowa zawierana jest na okres 12 miesięcy z możliwością automatycznego przedłużenia umowy na kolejne okresy 12 miesięczne.

W maju 2009 roku Bank wprowadził promocyjną ofertę lokat terminowych dla klientów zawierających jedną z umów ubezpieczenia z ubezpieczeniem na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi:

- Program Inwestycyjny Plus,
- Globalny Portfel Inwestycyjny,
- Portfel Funduszy Zagranicznych Euro,
- Portfel Funduszy Zagranicznych Dolar,
- Plan Wypłat Gwarantowanych „Orchidea”

Promocja została wprowadzona na okres od końca maja 2009 roku do końca grudnia 2009 roku. W ramach promocji każdy klient, który w czasie obowiązywania promocji zawrze umowę ubezpieczenia, będzie mógł otworzyć lokatę na promocyjnych warunkach.

Oprocentowanie lokaty jest stałe i wynosi:

- 10% dla lokaty 3-miesięcznej,
- 8% dla lokaty 6-miesięcznej,
- 7% dla lokaty 12-miesięcznej.

5. Osiągnięcia w poszczególnych kanałach dystrybucji

5.1. Sieć dystrybucji

Na koniec I półrocza 2009 roku sieć oddziałów Banku liczyła 237 placówek, na które składały się placówki typu L (dawne korporacyjne oraz CitiGold Wealth Management i Centrum Inwestycyjne), typu M (dawne wielofunkcyjne), typu S (dawne oddziały CitiFinancial) oraz typu T (agencje – placówki partnerskie).

W celu zapewniania klientom lepszej dostępności do szerokiej gamy usług i produktów Banku oraz racjonalizacji poziomu kosztów, w pierwszej połowie 2009 roku Bank podjął kolejne działania z zakresu optymalizacji sieci sprzedaży.

U źródeł zainicjowanych zmian, leżała konieczność przekształcenia sieci ze względu na stale zmieniające się warunki rynkowe. Wobec zidentyfikowanych potrzeb, takich jak zwiększenie dostępności szerokiej

gamy usług i produktów bankowych oraz podwyższenie jakości oferowanych usług, podjęto konkretne działania.

W I półroczu 2009 roku przeprowadzono projekt mający za zadanie poszerzenie funkcjonalności wybranych oddziałów, dawniej występujących pod marką CitiFinancjal. Rozwinięcie zakresu oferowanych usług nastąpiło poprzez wykorzystanie nowych rozwiązań technologicznych. Instalacja nowych urządzeń przyczyniła się między innymi do zwiększenia koszyka oferowanych walut, wzrostu efektywności przeprowadzanych operacji oraz ograniczenia ryzyka operacyjnego, związanego z obrotem gotówkowym.

Projekt zwiększenia funkcjonalności przeprowadzono w następujących lokalizacjach:

- oddział w Bydgoszczy, ul. Stary Rynek 27,
- oddział w Gdańsku, ul. Słowackiego 35,
- oddział w Gdańsku, ul. Rajska 1/5
- oddział w Gdyni, ul. Władysława IV 21,
- oddział w Katowicach, ul. Słowackiego 45/47,
- oddział w Katowicach, ul. Kościuszki 25,
- oddział w Krakowie, ul. Józefitów 2,
- oddział w Krakowie, ul. Krakowska 29,
- oddział w Krakowie, Osiedle Centrum 12,
- oddział w Łodzi, ul. Piotrkowska 21,
- oddział w Szczecinie, ul. Rayskiego 28,
- oddział w Warszawie, ul. Conrada 15A,
- oddział w Warszawie, Aleja Solidarności 113,
- oddział w Warszawie, ul. Powstańców Śląskich 44,
- oddział w Warszawie, ul. Majewskiego 18,
- oddział w Warszawie, ul. Garibaldiiego 4,
- oddział we Wrocławiu, ul. Legnicka 62,

Równolegle Bank przeprowadził konsolidację wybranych oddziałów występujących dawniej pod marką CitiFinancjal. Działania te polegały na przeniesieniu działalności operacyjnej placówek do istniejących oddziałów wielofunkcyjnych, oferujących pełną gamę produktów.

W ramach powyższych działań przeprowadzono następujące konsolidacje:

- konsolidacja oddziału typu S w Kielcach przy ul. Rynek 12 z istniejącą placówką typu M, mieszczącą się w Kielcach przy ul. Sienkiewicza 58,
- konsolidacja oddziału typu S w Pile przy ul. Piastów 8 z istniejącą placówką typu L, mieszczącą się w Pile przy ul. Piastów 15,
- konsolidacja oddziału typu S w Słupsku przy ul. Kilińskiego 2/3 z istniejącą placówką typu L, mieszczącą się w Słupsku przy ul. Deotymy 21,
- konsolidacja oddziału typu S w Gorzowie Wielkopolskim przy ul. Sikorskiego 36 z istniejącą placówką typu M, mieszczącą się w Gorzowie Wielkopolskim przy ul. Sikorskiego 11,
- konsolidacja oddziału typu S w Tarnowie przy ul. Wałowa 29 z istniejącą placówką typu M, mieszczącą się w Tarnowie przy ul. Wałowej 5
- konsolidacja oddziału typu S w Bydgoszczy przy ul. Piotra Skargi 13 z istniejącą placówką typu M, mieszczącą się w Bydgoszczy przy ul. Gdańskiej 1.

W I połowie 2009 roku, miały również miejsce następujące działania:

- przeniesienie placówki typu L w Opolu mieszczącej się przy ul. 1-go Maja 3 do nowej lokalizacji przy ul. Koraszewskiego 7/9,
- konsolidacja placówek (typu L i S) w Rzeszowie przy ul. Ciepłińskiego 3 i przeniesienie do nowego oddziału typu L w Rzeszowie przy ul. Rejtana 23,
- z przyczyn niezależnych od Banku, nastąpiło zamknięcie placówki typu M mieszczącej się w Gdyni przy ul. 10-go Lutego 7 - obsługa klientów została przeniesiona do pozostałych oddziałów w Gdyni,
- w wyniku wystąpienia przesłanek uniemożliwiających przedłużenie umowy najmu, zamknięto placówkę typu M mieszczącą się w Gdańsku przy ul. Targ Drzewny 12/14 - obsługa klientów została przeniesiona do pozostałych oddziałów w Gdańsku,
- z uwagi na podjęcie decyzji o sprzedaży nieruchomości zakończono działalność operacyjną w placówce typu L w Obornikach Wielkopolskich przy ul. Piłsudskiego 64 - obsługa klientów została przeniesiona do oddziałów w Poznaniu,
- w związku ze zbliżającym się terminem wygaśnięcia umowy najmu oraz z uwagi na nieatrakcyjne położenie placówki typu S mieszczącej się w Poznaniu na Os. Kosmonautów 104, podjęto decyzję o zakończeniu działalności operacyjnej w oddziale – obsługa klientów została przeniesiona do pozostałych oddziałów w Poznaniu
- otwarcie kolejnych Agencji (placówek partnerskich prowadzących działalność pod logo CitiFinancial) w miastach: Kołobrzeg ul. Zaplecza 7 D/13, Malbork ul. M. Konopnickiej 27, Radomsko ul. W. Reymonta 34, Krotoszyn ul. Zdanowska 22, Turek ul. Gorzelniarska 1, Nowa Sól Pl. Wyzwolenia 2a, Wadowice ul. Zatorska 30, Żagań Rynek 27, Bolesławiec ul. Zgorzelecka 6/4.

Liczba oddziałów na koniec okresu

	II kwartał 2009	I kwartał 2009*	Zmiana
Liczba placówek:	237	243	(6)
- typu L	48	49	(1)
- typu M	70	70	b.z.
- typu S	84	92	(8)
- typu T	35	32	+3
Pozostałe punkty sprzedaży/obsługi klienta:			
Mini-oddziały (w ramach „Citibank at Work”)	5	6	(1)
Punkty sprzedaży na stacjach BP	182	182	b.z.
Punkty sprzedaży w salonach Plusa	69	17	+52
Liczba bankomatów własnych	163	166	(3)

* W związku ze zmianą struktury sieci placówek jedyne dane porównawcze dostępne za I kwartał 2009 roku

5.2. Bankowość Internetowa i Telefoniczna

I półrocze 2009 roku to okres kontynuacji, rozwijania i popularyzacji platformy internetowej Citibank Online. W tym okresie zostały wprowadzone na platformie nowe funkcjonalności dla klientów. Została rozbudowana funkcjonalność jednorazowych kodów aktywacyjnych dla transakcji wykonywanych przy pomocy bankowości elektronicznej. Wraz z tym rozszerzeniem została dodana funkcjonalność wykonywania przelewów jednorazowych, która nie wymaga już wcześniejszego dodawania odbiorcy do listy. Kolejne nowe funkcjonalności to możliwość doładowania telefonu komórkowego poprzez serwis transakcyjny, czy możliwość płacenia za zakupy w sklepach internetowych bezpośrednio z konta dzięki funkcjonalności "Płacę z CitiHandlowy". Ponadto nowy wygląd zyskała strona do logowania (bardziej przejrzysty układ oraz intuicyjne rozmieszczenie linków pomocy) oraz dla wygody klienta w jednym miejscu zostały zebrane wszystkie transakcje z datą przyszłą ustawione na jego kontach.

I półrocze 2009 roku to 41% wzrost liczby użytkowników zarejestrowanych do serwisu bankowości internetowej Citibank Online w stosunku do końca 2008 roku, osiągając poziom przekraczający 487 tysięcy użytkowników.

I półrocze 2009 roku to także kontynuacja promowania usługi Wyciąg Online (elektroniczna wersja wyciągu). Bank był organizatorem rodzinnych pikników ekologicznych dla swoich klientów i pracowników. Podczas pikników uczestnicy mogli wziąć czynny udział w sadzeniu drzew na terenach lasów państwowych. Na koniec I półrocza 2009 roku liczba zarejestrowanych użytkowników usługi przekroczyła 403 tys., co oznacza 28% wzrost w stosunku do końca 2008 roku.

Internet staje się również coraz bardziej znaczącym kanałem dystrybucji. Obecnie w zakres akwizycji inicjowanej przez Internet wchodzi 3 kluczowe grupy produktów: karty kredytowe, pożyczka gotówkowa, konta osobiste dla klientów indywidualnych oraz małych i średnich przedsiębiorstw.

5.3. Akwizycja pośrednia i bezpośrednia

Kanał dystrybucji Citibank at Work (CBAW) przeszedł w I półroczu 2009 roku gruntowne zmiany w stosunku do poprzednich lat. Wdrożono szereg zmian organizacyjnych i operacyjnych, które wpłynęły na zwiększenie efektywności akwizycji kanału CBAW. Dzięki nim podczas kontaktów z klientami, zorganizowanych przez menadżerów CBAW, Bank pozyskał ponad 3 tysiące nowych klientów, sprzedając im ponad 6 tysięcy produktów.

W odróżnieniu od analogicznego okresu w 2008 roku, w I półroczu 2009 roku główną siłą napędową sprzedaży CBAW stanowiły rachunki depozytowe. Ich udział to około 70% wszystkich sprzedanych produktów.

Wśród nowatorskich i istotnych czynników poprawy efektywności należy wymienić nową formułę spotkań z klientami, które polegają na połączeniu prezentacji sprzedażowej z seminarium na temat zarządzania budżetem domowym, bezpiecznego oszczędzania i korzystania z produktów kredytowych.

Pierwsze półrocze 2009 roku to również rozszerzenie współpracy z częścią korporacyjną w zakresie małych i średnich przedsiębiorstw. Dzięki tej inicjatywie oferta CBAW została rozszerzona o rachunki firmowe, skutecznie kierowane do małych firm i indywidualnych przedsiębiorców. Od momentu wprowadzenia oferty CBAW pozyskał ponad 200 klientów firmowych.

W połowie marca 2009 roku Bank uruchomił innowacyjny w Polsce kanał sprzedaży karty kredytowej, polegający na oferowaniu klientom kart kredytowych w punktach sprzedaży operatora sieci komórkowej. Kolejne umowy podpisane z kluczowymi partnerami Polkomtela w ostatnim tygodniu czerwca 2009 roku powiększyły sieć z 19 do 68 punktów sprzedaży Plus. Projekt cieszy się coraz większym zainteresowaniem wśród pracowników salonów, którzy coraz skuteczniej sprzedają nowy produkt swoim klientom. Potwierdza to stale rosnąca liczba pozyskanych przez ten kanał kart kredytowych.

Bank niezmiennie opiera swoją sprzedaż na agencjach sprzedaży bezpośredniej. Sprzedaż kart powiązana jest ze sprzedażą produktów ubezpieczeniowych.

6. Zmiany w zakresie technologii informatycznych

Zmiany w obszarze technologii mają na celu wdrażanie funkcjonalnych, efektywnych, oraz bezpiecznych rozwiązań technologicznych, uwzględniających nowe standardy technologiczne, potrzeby produktowe oraz zmieniające się wymagania regulacyjne.

W I połowie 2009 roku kontynuowana była konsolidacja i ujednolicenie procesów oraz infrastruktury technologicznej Banku, jak również procesy integracji jednostek technologicznych części korporacyjnej i detalicznej Banku. Działania te pozwoliły uzyskać obniżenie kosztów w obszarze technologii.

Wszystkie projekty technologiczne były realizowane zgodnie z priorytetami uzgodnionymi w ramach strategii biznesowej.

Rozwiązania wprowadzone w pierwszej połowie 2009 roku, przyczyniające się do rozbudowy nowoczesnej oferty produktowej, poprawy jakości i konkurencyjności oferowanych produktów oraz zmniejszenia kosztów:

- automatyzacja wprowadzania transakcji FX dzięki połączeniu systemu e-Dealer z systemem Systematics,
- wdrożenie rozwiązań umożliwiających wydawanie chipowych kart kredytowych,
- wdrożenie systemu ułatwiającego śledzenie i zapobieganie transakcjom dokonywanym z wykorzystaniem skradzionych kart debetowych,
- wprowadzenie możliwości natychmiastowego rozpatrywania wniosku kredytowego i wydawanie kart chipowych,
- wprowadzenie w bankowości elektronicznej dla klientów detalicznych możliwości rozliczeń w standardzie SEPA,
- wdrożenie automatycznej weryfikacji przelewów księgowanych w głównym systemie księgowym Banku (FlexCube) z listą podmiotów objętych międzynarodowymi sankcjami gospodarczymi i handlowymi, mającej na celu zwiększenie efektywności procesowania transakcji,
- wymiana firewalli,
- zmiana technologii międzynarodowych połączeń WAN dla Polski,
- powiększenie przepustowości łącza do KDPW.

Trwające modyfikacje, które będą miały wpływ na działalność Banku w najbliższych okresach:

- umożliwienie wydawania chipowych kart debetowych,
- mobile banking – umożliwienie dostępu do kont bankowych z urządzeń mobilnych,
- znaczna rozbudowa systemów informatycznych w celu podniesienia efektywności pracy jednostek sprzedaży telefonicznej i windykacji,
- zbudowanie systemu do emisji kart debetowych i kredytowych zabezpieczonych chipem bezpośrednio w oddziałach,
- wdrożenie platformy dla klientów instytucjonalnych usprawniających obsługę w zakresie produktów finansowania handlu oraz operacji dokumentowych,
- wdrożenie systemu, który usprawni pracę operacyjną w zakresie produktów finansowania handlu,
- wdrożenie modułu aplikacji Focus (na potrzeby Regionalnego Centrum Rozliczeniowego w Olsztynie) automatyzującego zarządzanie kosztami transakcji zagranicznych dla klientów korporacyjnych,
- uruchomienie nowego systemu bankowości elektronicznej dla klientów korporacyjnych, mającego na celu wzrost satysfakcji klientów Banku i poprawę jego konkurencyjności w tym obszarze usług bankowych,
- zastąpienie lokalnego systemu RCS (pośredniczącego w wymianie danych pomiędzy systemami bankowości elektronicznej a głównym systemem księgowym Banku) systemem RCX, zgodnie z technologiczną strategią modernizacji i standaryzacji platform i systemów używanych w Banku, mającej na celu wzrost niezawodności i poprawę efektywności kosztowej stosowanych rozwiązań,
- uruchomienie nowego modułu do obsługi przelewów w systemie FlexCube, mające na celu dalszą automatyzację przetwarzania transakcji po stronie Regionalnego Centrum Rozliczeniowego w Olsztynie,
- uruchomienie internetowego kanału komunikacji z Bankiem dla klientów systemu e-Orders, dającego możliwości rozszerzenia oferty produktowej m.in. o podpis elektroniczny,
- wdrożenie systemu klasy BPM (Business Process Management) umożliwiającego modelowanie procesów biznesowych oraz usprawnienie elektronicznego przetwarzania dokumentów w tych procesach,
- implementacja nowego systemu ESDK (Elektroniczny System Dystrybucji Komunikatów) w Biurze Usług Powierniczych do połączenia z KDPW,
- dalsza aktywna konsolidacja sieci oddziałów,
- implementacja zcentralizowanej platformy HP Asset Center: cross-inwentaryzacja zasobów TI (Desktop, Network, Techrooms) oraz optymalizacja lokalnych procesów Asset Management.

7. Zaangażowania kapitałowe Banku

Zaangażowania kapitałowe Banku podzielone są na portfele zaangażowań strategicznych i zaangażowań do zbycia. W I półroczu roku 2009 roku Grupa Kapitałowa Banku kontynuowała obraną wcześniej politykę inwestycji kapitałowych. Jej wytycznymi dla portfela zaangażowań strategicznych były: maksymalizacja zysku w długim okresie czasu, wzrost udziałów rynkowych, rozwój współpracy z Bankiem oraz rozszerzanie oferty Grupy Kapitałowej Banku, a dla portfela zaangażowań do zbycia - optymalizacja wyniku finansowego transakcji kapitałowych oraz minimalizacja ryzyka w obszarach wynikających z tych transakcji.

7.1 Portfel zaangażowań strategicznych

Spółki strategiczne obejmują podmioty prowadzące działalność w sektorze finansowym, która wpływa na wynik z działalności bankowej Grupy, dzięki którym Bank poszerza swoją ofertę produktową, a także zwiększa prestiż i wzmacnia pozycję konkurencyjną na rynku usług finansowych w Polsce (Handlowy-Leasing Sp. z o.o., Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.). Do spółek strategicznych zaliczane są również spółki infrastrukturalne prowadzące działalność na rzecz sektora finansowego, których Bank nie kontroluje, ale które posiadają strategiczne znaczenie dla Banku ze względu na prowadzone przez nie operacje (np. Giełda Papierów Wartościowych S.A., Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A., Biuro Informacji Kredytowej S.A.).

W przypadku zaangażowań strategicznych w tzw. spółkach infrastrukturalnych Bank planuje zachować swój udział i aktywnie uczestniczyć w wyznaczaniu strategicznych kierunków ich rozwoju w ramach możliwości wynikających z posiadanego prawa głosu. Nadrzędnym celem Banku przy sprawowaniu nadzoru korporacyjnego nad tymi spółkami jest dążenie do rozwoju spółek z zachowaniem niezagrożonej kontynuacji ich aktualnej działalności wykorzystywanej przez uczestników rynków finansowych, w tym również przez Bank.

7.2 Portfel zaangażowań do zbycia

Spółki do zbycia to podmioty, w których zaangażowanie Banku nie ma charakteru strategicznego i obejmują one zarówno same spółki posiadane przez Bank bezpośrednio jak i pośrednio (np. Pol-Mot Holding S.A.), a także celowe spółki inwestycyjne, za pośrednictwem których Bank prowadzi operacje kapitałowe (Handlowy Investments S.A., Handlowy Investments II S.a.r.l.). Niektóre spośród spółek do zbycia stanowią zaangażowania restrukturyzacyjne, które to zaangażowania Bank objął w wyniku konwersji wierzytelności na udziały kapitałowe.

Założenia strategiczne Banku odnośnie spółek do zbycia przewidują stopniową redukcję zaangażowania Grupy w tych spółkach. Zakłada się, iż poszczególne podmioty będą sprzedawane w najbardziej dogodnym momencie wynikającym z uwarunkowań rynkowych. Portfel spółek do zbycia skupia zaangażowania kapitałowe bez określonej góry stopy zwrotu. Bank nie planuje nowych inwestycji kapitałowych z przeznaczeniem do sprzedaży w późniejszym okresie. Jednakże portfel spółek do zbycia może powiększyć się o ewentualne zaangażowania objęte w wyniku konwersji wierzytelności na udziały kapitałowe oraz o zaangażowania, które Bank obejmie w związku z prowadzoną działalnością operacyjną.

8. Inne informacje o Grupie

8.1 Rating

Bank posiada pełny rating od międzynarodowej agencji ratingowej Moody's Investors Service (Moody's). W pierwszym półroczu 2009 roku miały miejsce następujące zmiany ratingów:

- w dniu 20 stycznia 2009 agencja Moody's zmieniła perspektywę ratingu ze stabilnej, umieszczając rating na liście obserwacyjnej z możliwością obniżenia dla depozytów długoterminowych Banku w walucie krajowej i obcej oraz siły finansowej Banku. Ratingi Banku tzn. ocena zobowiązań długo i

krótkoterminowych oraz siła finansowa pozostały bez zmian (A2/P-1/C-). Powyższa zmiana była konsekwencją decyzji ratingowej dla Citigroup Inc. i Citibank N.A. z dnia 16 stycznia 2009 roku,

- w dniu 3 marca 2009 roku agencja Moody's obniżyła rating dla depozytów w walucie krajowej i obcej Banku z A2 na A3 utrzymując rating na liście obserwacyjnej z możliwością obniżenia. Ratingi dla depozytów krótkoterminowych zostały obniżone z P-1 na P-2. Powyższe decyzje nie wpłynęły na rating siły finansowej Banku (BFSR), który pozostawał na poziomie „C-“ znajdując się nadal na liście obserwacyjnej z możliwością obniżenia. Powyższa zmiana ratingów była konsekwencją decyzji ratingowej dla Citigroup Inc. i Citibank N.A. podjętej w dniu 27 lutego 2009 roku,

- w dniu 18 czerwca 2009 roku agencja Moody's obniżyła rating siły finansowej Banku (BFSR) z poziomu C- na D+ z perspektywą negatywną. Rating dla depozytów w walucie krajowej i obcej Banku został obniżony z A3 na Baa1 z perspektywą negatywną. Ratingi dla depozytów krótkoterminowych pozostały bez zmian (P-2). Powyższa zmiana ratingów była konsekwencją pogorszenia się otoczenia rynkowego głównie dotyczącego portfela detalicznego i korporacyjnego. Z drugiej strony, jak wskazuje Moody's pozycja kapitałowa Banku jako kredytodawcy netto pozostaje stabilna, a jego współczynnik wypłacalności jest jednym z najwyższych wśród ocenianych przez Moody's banków.

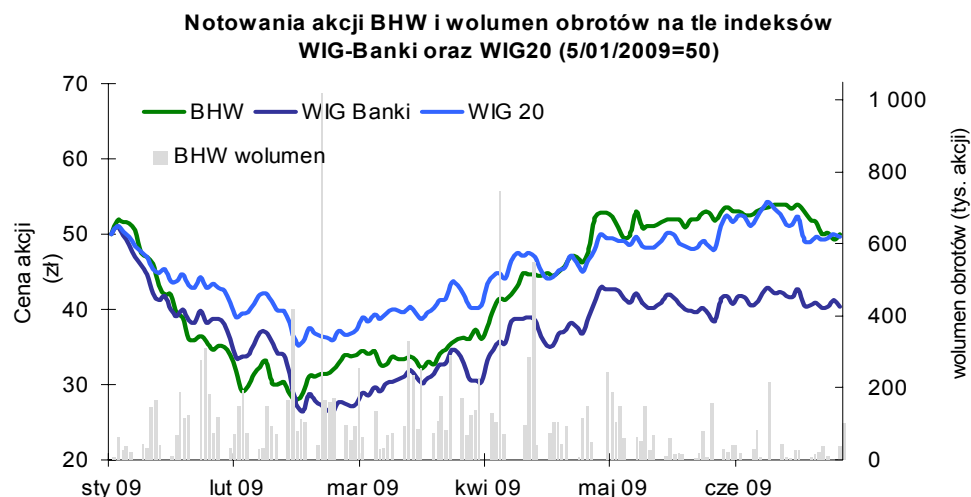
Na koniec pierwszego półrocza 2009 roku Bank posiadał następujące ratingi nadane przez agencję Moody's:

Ocena dla depozytów długoterminowych w walucie krajowej	Baa1
Ocena dla depozytów długoterminowych w walucie obcej	Baa1
Ocena dla depozytów krótkoterminowych w walucie krajowej	Prime-2
Ocena dla depozytów krótkoterminowych w walucie obcej	Prime-2
Kondycja finansowa	D+
<i>Perspektywa dla ratingu siły finansowej</i>	<i>Negatywna</i>
<i>Perspektywa dla ratingu depozytów długoterminowych walucie krajowej</i>	<i>Negatywna</i>

8.2 Notowania akcji Banku na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych

Na koniec pierwszego półrocza 2009 roku (w dniu 30.06.2009) kurs akcji Banku na Giełdzie Papierów Wartościowych osiągnął identyczną wartość jak na jego początku (w dniu 5.01.2009) i wyniósł 50 zł.

Zgodnie z negatywnym trendem rynkowym cena akcji Banku spadała od drugiego tygodnia stycznia do połowy lutego, aby 17 lutego 2009 roku osiągnąć minimum na poziomie 28 zł. Od tego dnia rozpoczął się szybki wzrost ceny akcji, która 30 kwietnia 2009 roku przekroczyła poziom z początku roku i osiągnęła 52,20 zł. Od tego momentu aż do końca półrocza cena ustabilizowała się w przedziale pomiędzy 49 zł a 54 zł.

Zmiany kursu akcji Banku wyróżniają go pozytywnie na tle sektora (WIG Banki stracił w pierwszym półroczu 2009 roku 19,1%). Zmiana cen akcji Banku była nieznacznie lepsza niż zwrot z indeksu WIG20, który wyniósł (0,8%).

8.3 Nagrody i wyróżnienia Banku

W I połowie 2009 roku Bank i Fundację Bankową im. Leopolda Kronenberga uhonorowano wieloma prestiżowymi tytułami:

- oferta Banku dla sektora MSP została wyróżniona nagrodą "Róża bez kolców" w rankingu przygotowanym przez Instytut Analiz Gospodarczo-Ekonomicznych dla miesięcznika Home&Market,
- usługa „Płać komórką” została Innowacją roku 2008 według miesięcznika Mobile Internet,
- Bank otrzymał nagrodę za największą innowację w sektorze bankowości detalicznej w Europie. Tytuł „Innowacja roku 2008” Europejskie Stowarzyszenie Konsultantów ds. Płatności (European Payments Consulting Association, EPCA) przyznało usłudze „Płać komórką prosto z konta”,
- Bank został nagrodzony Wyróżnieniem Honorowym oraz godłem Bank Przyjazny dla Przedsiębiorców w X edycji konkursu organizowanego przez Krajową Izbę Gospodarczą oraz Polsko-Amerykańską Fundację Doradztwa dla Małych Przedsiębiorstw,
- nagroda „Mocni Wizerunkiem” została przyznana Fundacji Kronenberga za strategiczne zaangażowanie w projekt badań DNA, który pozwolił na zidentyfikowanie szczątków Mikołaja Kopernika. Tytuł Mocni Wizerunkiem przyznawany jest podczas corocznego Kongresu Public Relations podmiotom, które aktywnie wspierają promocję akcji charytatywnych i projektów społecznych.

8.4 Zaangażowanie społeczne Banku

Misja zaangażowania społecznego realizowana jest za pośrednictwem Fundacji Kronenberga, która w imieniu Banku wspiera prace na rzecz dobra publicznego.

W I półroczu 2009 roku działania Fundacji skupiały się w głównej mierze na następujących obszarach: edukacji ekonomicznej i promocji przedsiębiorczości, inicjowaniu i koordynowaniu działań wolontariackich pracowników Banku na rzecz potrzebujących oraz ochronie dziedzictwa kulturowego.

Realizacja poszczególnych programów przedstawiała się następująco:

Od grosika do złotychki – to pierwszy program edukacji finansowej skierowany do uczniów szkół podstawowych w ramach kształcenia zintegrowanego realizowany we współpracy z Fundacją Młodzieżowej Przedsiębiorczości. Prowadzony jest przez nauczycieli i wolontariuszy z Banku oraz przy współpracy rodziców. W swoich zamierzeniach program ma pomóc dzieciom w kształtowaniu nawyku oszczędzania, tworzeniu poczucia wartości pracy, posługiwaniu się pieniędzmi oraz przygotowaniu do dokonywania racjonalnych zakupów. Program składa się z dwóch części – w II klasie szkoły podstawowej dzieci przez tydzień uczestniczą w module edukacyjnym, w czasie którego wędrują po „Galaktyce Finanse”, w III klasie natomiast mają jeden dzień warsztatów o oszczędzaniu, prowadzonych pod hasłem „Grosikowe wędrówki”.

W maju 2009 roku w ramach programu odbyły się 2 konkursy plastyczne na temat oszczędzania i działania banku, w których wzięło udział ponad 700 uczniów.

Moje Finanse – to największy w Polsce program edukacji ekonomicznej, realizowany wspólnie z Narodowym Bankiem Polskim i Fundacją Młodzieżowej Przedsiębiorczości. Adresowany jest do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Od listopada 2007 roku realizowana jest druga edycja programu, wzbogacona o nowe moduły tematyczne, w tym o część edukacyjną dla rodziców.

W I półroczu 2009 roku w ramach programu odbyło się szkolenie wolontariuszy Banku i studentów z zasad prowadzenia gry „Zostać Inwestorem”, realizowanej w ramach jednego z modułów tematycznych. Do końca maja studenci przeprowadzili w szkołach 56 gier, w których wzięło udział ponad 1 100 uczniów. Ponadto, przygotowywane są materiały do nowego modułu – Ochrona konsumenta w świecie usług finansowych.

Banki w Akcji – to program edukacji ekonomicznej kierowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych wiążących swoją przyszłość z sektorem finansowym. Jego celem jest promowanie wśród uczniów wiedzy o zasadach funkcjonowania rynków finansowych, a zwłaszcza banków komercyjnych. Program realizowany jest przez Fundację Kronenberga wspólnie z Fundacją Młodzieżowej Przedsiębiorczości. W I półroczu 2009 roku realizowane były 2 elementy programu:

- **Banki w Akcji – Dzień Przedsiębiorczości** – to jeden dzień w roku, w którym uczniowie szkół ponadgimnazjalnych zostają zaproszeni do Banku, by zobaczyć, na czym polega praca bankowca. Przedsięwzięcie to realizowane jest w ramach ogólnopolskiego programu „Dzień Przedsiębiorczości”. W 2009 roku „Dzień Przedsiębiorczości” odbył się 2 kwietnia. Na praktyki do Banku zgłosiło się 257 uczniów.
- **Olimpiada Wiedzy o Finansach – Banki w Akcji** – organizowana jest wspólnie z Narodowym Bankiem Polskim, Fundacją Młodzieżowej Przedsiębiorczości oraz grupą ośmiu Wyższych Szkół Bankowych. Olimpiada, wpisana na listę olimpiad przedmiotowych MEN, skierowana jest do uczniów szkół ponadgimnazjalnych, którzy są szczególnie zainteresowani ekonomią. W I połowie 2009 roku rozpoczęły się prace nad II edycją Olimpiady, której tematem jest rynek kapitałowy i jego produkty. Rozgrywki odbędą się w październiku, listopadzie i grudniu 2009 roku.

Innowacje w bankowości – to ogólnopolski konkurs Fundacji Kronenberga i Banku, skierowany do studentów II-V roku wszystkich typów uczelni. Jego celem jest zainspirowanie młodych ludzi do zaproponowania innowacyjnych rozwiązań biznesowych. Pozwala to wykorzystać wiedzę i kreatywność młodych ludzi oraz zwiększyć ich wiarę w możliwości rozwijania swojej kariery. Nagrodę główną, 10 000 zł oraz 3 miesięczny staż w Banku, otrzymał Paweł Tatomir z Uniwersytetu Warszawskiego. Podczas stażu podejmie on pracę nad wdrożeniem zwycięskich pomysłów. Dodatkowo przyznanych zostało pięć wyróżnień oraz nagrody w wysokości 2 000 zł.

ZrozumFinanse.pl, portal edukacyjny Banku, który działa od listopada 2007 roku., do tej pory odwiedziło ponad 600 tysięcy użytkowników. W portalu zastosowano innowacyjną segmentację, która dzieli użytkowników na trzy grupy: „Singiel”, „Para” i „Rodzina”. Największą popularnością wśród dostępnych na stronie rozwiązań stale cieszy się Gra Strategiczna, która jest symulacją zarządzania finansami. Internauta w trakcie 30 tur (każda symbolizuje jeden miesiąc życia) ma za zadanie tak

zarządzać osobistymi finansami, aby pod koniec gry dysponować jak największymi zasobami: gotówką, oszczędnościami (lokaty, fundusze inwestycyjne), majątkiem ruchomym (np. samochód) i nieruchomym (mieszkanie), a także odpowiednimi zabezpieczeniami finansowymi (fundusz emerytalny, ubezpieczenie na życie). Aby ułatwić poruszanie się po stronie, portal zbudowany jest z działów, w których treści są pogrupowane tematycznie. Użytkownik ma do wyboru następujące sekcje: Krok po kroku, Świat finansów, Co zrobić gdy, Poznaj skutki, Temat dnia, a także Słownik. Wśród wielu rozwiązań multimedialnych prezentowanych w portalu, można znaleźć prezentacje, filmy oraz sondę prezentującą praktyczne aspekty poszczególnych produktów bankowych.

Konkurs Mikroprzedsiębiorca Roku 2009 – to konkurs dla właścicieli mikrofirm. Poprzez jego organizację Fundacja chce promować aktywną postawę w zakresie przedsiębiorczości, zachęcać do zakładania firm oraz pokazywać najlepsze z nich jako przykłady efektywnych działań gospodarczych. Tegorocznym laureatem i zdobywcą prestiżowego tytułu Mikroprzedsiębiorca Roku 2009 została firma Nexwell Engineering z Wrocławia założona przez Michała Kowalczyka. Nagrodzona firma zajmuje się projektowaniem oraz produkcją nowoczesnych systemów automatyki domowej. Wiodącym produktem firmy jest system NEXO, który pozwala w elastyczny i wygodny sposób sterować różnymi elementami infrastruktury technicznej każdego domu. Zwycięzca otrzymał nagrodę w wysokości 30 000 zł. Przyznanie nagród poprzedziła prezentacja wyników badania pt. „*Bariery rozwoju mikroprzedsiębiorczości w Polsce*”, zrealizowanego przez Fundację Kronenberga przy merytorycznej współpracy Microfinance Centre. Badanie zostało przeprowadzone na próbie 500 mikrofirm przez Pentor Research International. Uroczystość wręczenia nagród w V edycji konkursu odbyła się 25 czerwca w sali New Connect Warszawskiej Giełdy Papierów Wartościowych. Gospodarzami uroczystości byli Michał H. Mrozek, Wiceprezes Zarządu Banku oraz Iwona Jaworska, Prezes Zarządu Fundacji Kronenberga przy Banku.

Nagroda im. prof. Aleksandra Gieyszтора – to najbardziej prestiżowa nagroda przyznawana za starania na rzecz ochrony polskiego dziedzictwa kulturowego. Przyznawana jest corocznie instytucjom bądź osobom prywatnym, m.in. za:

- działalność muzealną, konserwatorską, archiwalną, biblioteczną,
- utrwalanie i ochronę polskiego dziedzictwa kulturalnego za granicą,
- inicjatywy mające na celu gromadzenie oraz ochronę śladów i pamiątek dziedzictwa kulturalnego,
- upowszechnianie wiedzy o potrzebie i metodach ochrony dziedzictwa kulturowego w Polsce.

Laureatem jubileuszowej, dziesiątej, edycji Nagrody został prof. Jan K. Ostrowski za dzieło dokumentujące zabytki sztuki sakralnej na ziemiach stanowiących niegdyś część Rzeczypospolitej Polskiej, a obecnie pozostających poza jej granicami. Prowadzony przez Laureata program badawczy ma na celu pełną inwentaryzację zabytków sztuki sakralnej na tych terenach – w tym zabytków zniszczonych i rozproszonych w wyniku II wojny światowej. W latach 1993-2008, pod redakcją prof. Ostrowskiego, wydanych zostało 16 tomów "Materiałów do dziejów sztuki sakralnej". Ukazało się w nich 436 opracowań zabytków, przygotowanych przez 30 autorów. Łączna objętość dotychczas wydanych tomów wynosi 6 235 stron druku i 8 579 ilustracji.

Nagrodę wręczono 18 lutego 2009 roku na uroczystej gali na Zamku Królewskim w Warszawie.

Program Wolontariatu Pracowniczego – to program, którego celem jest rozwijanie zaangażowania społecznego pracowników Banku. Do jego głównych filarów należą: angażowanie pracowników Banku w edukację finansową, Światowy Dzień Citi dla Społeczności oraz innowacyjny projekt pracy wolontariackiej podczas firmowych wyjazdów integracyjnych. Ponadto pracownicy Banku mogą skorzystać z ofert indywidualnej pracy wolontariackiej, wziąć udział w budowaniu domów dla niezamożnych rodzin razem z Fundacją Habitat for Humanity, akcji „Zostań Asystentem Św. Mikołaja” czy Festiwalu Zaczarowanej Piosenki, który wspiera osoby niepełnosprawne. Pracownicy służą pomocą indywidualnie oraz w zorganizowanych grupach.

W I półroczu 2009 roku w akcje wolontariackie zaangażowało się ponad 780 wolontariuszy z całego kraju, którzy wzięli udział w 11 projektach.

Wiecej drzew dzięki Tobie – to program realizowany przez Bank wraz z Fundacją Kronenberga i Fundacją Nasza Ziemia, w którego ramach w imieniu każdego klienta, który zdecyduje się na elektroniczny wyciąg bankowy, Bank sadzi jedno drzewo.

Wiosną 2009 roku zrealizowana została II edycja programu. Posadzono 138 000 drzew w województwie mazowieckim, warmińsko-mazurskim, pomorskim oraz małopolskim. W akcji sadzenia drzew wzięły udział wytypowane szkoły z województwa małopolskiego oraz ponad 700 klientów i pracowników Banku, w tym Prezes i członkowie Zarządu. Zalesienia były realizowane pod nadzorem i zgodnie z planem przyjętym przez Lasy Państwowe, a ich finał odbył się 25 kwietnia 2009 roku podczas rodzinnych Pikników Ekologicznych w okolicach Warszawy, Gdańska i Olsztyna. W ciągu dwóch edycji programu „Wiecej drzew dzięki Tobie” zostało posadzonych 178 000 drzew.

Program Dotacji – to konkurs grantowy, przez który Fundacja wspiera najbardziej wartościowe projekty realizowane przez instytucje non-profit w sferze edukacji i rozwoju lokalnego.

W I półroczu 2009 roku dwukrotnie przyznane zostały dotacje na projekty o charakterze lokalnym i również dwukrotnie dotacje na projekty o charakterze ponadlokalnym. Do 25 czerwca 2009 roku Zarząd przyznał 38 dotacji na łączną kwotę 627 892 zł, w tym 222 192 zł na dotacje lokalne rekomendowane przez dyrektorów oddziałów Banku. Przyznane kwoty dotacji wg obszarów programowych:

Obszar programowy	Kwota dotacji (zł)
EDUKACJA	
Innowacje w edukacji	54 218
Dziedzictwo kulturowe i tradycje	189 070
Edukacja ekonomiczna	101 450
Twórczość artystyczna dzieci i młodzieży	130 204
ROZWÓJ LOKALNY	
Polityka społeczna	145 950
Nauka przedsiębiorczości	7 000

Dotacje przyznano m.in. na projekt aktywizacji zawodowej osób w średnim wieku „50+ stawiam na przedsiębiorczość” Fundacji Wspierania Rozwoju Społecznego „Leonardo”, na szkolenie dla wyróżniających się studentów kierunków ekonomicznych „Akademia Liderów Rynku Kapitałowego” Fundacji im. Lesława A. Pagi, na nagrody w „Konkursie Wokalnym im. Jana, Edwarda i Józefiny Reszków” organizowanym przez Filharmonię Częstochowską czy też opracowanie i wydanie broszury informacyjnej dla rodziców małych dzieci z zespołem Downa w ramach projektu „Z myślą o Tobie”, realizowanego przez Stowarzyszenie Rodzin i Opiekunów Osób z Zespołem Downa „Bardziej Kochani”.

VI. Istotne czynniki ryzyka związane z działalnością Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

1. Istotne czynniki ryzyka i zagrożenia związane z otoczeniem Grupy

1.1 Gospodarka

Według prognoz makroekonomicznych Banku wzrost PKB w Polsce może wyhamować do około 0% w 2009 roku, wobec 4,9% w 2008 roku. Głównym czynnikiem prowadzącym do osłabienia dynamiki PKB będzie załamanie popytu krajowego, w tym nakładów inwestycyjnych oraz konsumpcji indywidualnej. Jednocześnie słabość popytu krajowego może być częściowo równoważona przez poprawę salda handlu zagranicznego związaną z głębokim spadkiem importu.

Rosnące bezrobocie i spadek zatrudnienia stwarzają ryzyko wyraźnego wyhamowania lub spadku dochodów do dyspozycji gospodarstw domowych. Towarzyszące temu pogorszenie wyników finansowych przedsiębiorstw może negatywnie wpływać na zdolność klientów banków do regularnej

obsługi zobowiązań. Jednocześnie niepewność odnośnie kierunku polityki fiskalnej w 2010 roku może prowadzić do podwyższonej zmienności na rynkach finansowych.

1.2 Ryzyka związane z regulacjami prawnymi

Wszelkie zmiany w polityce gospodarczej i systemie prawnym mogą mieć znaczny wpływ na sytuację finansową Banku. Z punktu widzenia regulacji działalności sektora bankowego, szczególne znaczenie mają ustawy, a także akty wykonawcze do nich, w tym rozporządzenia Ministra Finansów, uchwały Zarządu Narodowego Banku Polskiego („NBP”) oraz zarządzenia Prezesa NBP i uchwały Komisji Nadzoru Finansowego („KNF”). Od 1 stycznia 2008 roku Komisja Nadzoru Finansowego przejęła kompetencje dotychczas działającej Komisji Nadzoru Bankowego („KNB”).

Wśród wyżej wskazanych regulacji jako najważniejsze można wymienić:

- dopuszczalny stopień koncentracji kredytów i sumy wierzytelności (Prawo Bankowe);
- maksymalny poziom kapitałów własnych, jakie mogą być przeznaczone na inwestycje na rynku kapitałowym (Prawo Bankowe);
- określenie standardów płynności, wypłacalności oraz standardów ryzyka kredytowego (uchwały KNB/KNF);
- zarządzanie ryzykiem w banku (Prawo bankowe, uchwały KNB/KNF)
- tworzenie i odprowadzanie rezerw obowiązkowych (Ustawa o NBP, Prawo Bankowe, uchwały KNB/KNF oraz uchwały Zarządu NBP);
- podatki i inne świadczenia o podobnym charakterze;
- ustawa z dnia 7 lipca 2005 roku o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw ograniczających maksymalne oprocentowanie od kredytu konsumenckiego i maksymalne kwoty opłat związanych z tym kredytem;
- ograniczenia w udzielaniu kredytów walutowych zabezpieczanych hipotecznie wynikające z Rekomendacji S Komisji Nadzoru Bankowego
- ustawa z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów;
- ustawa z dnia 23 sierpnia 2007 roku o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym.
- ustawa z dnia 16 listopada 2000 roku o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu
- ustawa z dnia 29 lipca 2001 roku o kredycie konsumenckim.

Ponadto, w związku z brakiem implementacji do prawa polskiego w wymaganym terminie, tj. do dnia 1 listopada 2007 roku Dyrektywy 2004/39/WE z dnia 21 kwietnia 2004 roku w sprawie rynków instrumentów finansowych (tzw. Dyrektywa MiFID) oraz aktów o charakterze wykonawczym do niej, tj. Rozporządzenia Komisji Nr 1287/2006 i Dyrektywy Komisji Nr 73/2006 (obydwa akty z dnia 10 sierpnia 2006 roku), proces dostosowania działalności instytucji podlegających Dyrektywie MiFID (firm inwestycyjnych oraz instytucji kredytowych prowadzących działalność inwestycyjną) nie został przeprowadzony zgodnie z założeniami wytyczonymi przez Unię Europejską. W 2008 roku były prowadzone dalsze prace legislacyjne, mające na celu transpozycję regulacji europejskich do przepisów krajowych, w szczególności do Ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz rozporządzeń Ministra Finansów wydawanych na jej podstawie. Proces implementacji nie został jednak ukończony również w pierwszym półroczu 2009 r. z uwagi na skierowanie przez Prezydenta wniosku do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z Konstytucją przepisów ustawy implementującej postanowienia Dyrektywy MiFID.

Zmiany legislacyjne we wskazanym powyżej zakresie dotyczą również działalności spółki zależnej Banku – Domu Maklerskiego Banku Handlowego S.A.

1.3 Konkurencja w sektorze bankowym

Po okresie szybkiej poprawy wyników finansowych w latach 2003-2008 polski sektor bankowy wkracza w fazę dekonjunkury gospodarczej. Poprawa wyników, a nawet utrzymanie ich na poziomie z minionych lat będzie niezwykle trudnym zadaniem.

W najbliższych miesiącach priorytetem banków działających na polskim rynku będzie zapewnienie stabilnych źródeł finansowania, które umożliwią utrzymanie akcji kredytowej na odpowiednim poziomie. Wzajemna nieufność krajowych instytucji przejawiająca się w stagnacji rynku międzybankowego doprowadziła do istotnego spadku płynności. Przedłużająca się ostra konkurencja w obszarze pozyskiwania depozytów klientów może negatywnie odbić się na uzyskiwanych marżach.

1.4 Otoczenie makroekonomiczne

Jednym z najistotniejszych czynników ryzyka dla Grupy Kapitałowej jest trwające globalne spowolnienie gospodarcze, które nie pozostaje bez wpływu na polską gospodarkę. Pomimo faktu, iż Polska należy do grupy państw relatywnie najmniej dotkniętych przez światową recesję, to silnie oddziałuje ona na warunki prowadzenia działalności gospodarczej. Oczekiwany spadek dynamiki produktu krajowego brutto jest efektem pogarszającej się sytuacji polskich przedsiębiorstw, co z kolei może mieć negatywny wpływ na wyniki banku, poprzez prognozowany wzrost odpisów netto na utratę wartości. Dodatkowym czynnikiem ryzyka mogącem wpłynąć na wzrost wysokości odpisów są negatywne wyceny niektórych instrumentów pochodnych, spowodowane istotną deprecjacją złotego.

Bank będąc świadomym występujących ryzyk jest dobrze przygotowany do konkutowania w trudnych warunkach, posiada silną bazę kapitałową i jest postrzegany jako stabilna i godna zaufania instytucja na polskim rynku. Istnieje jednak prawdopodobieństwo, iż nasilająca się konkurencja w sektorze bankowym oraz spowolnienie gospodarcze może mieć negatywny wpływ na osiągnięte przez Bank wyniki.

2. Istotne czynniki ryzyka i zagrożenia związane z Grupą i jej działalnością

2.1 Ryzyko płynności

Niezgodność w terminach zapadalności kredytów i finansujących je depozytów jest typowa dla działalności bankowej i występuje również w Banku. Może ona powodować potencjalne problemy z bieżącą płynnością w przypadku skumulowania się większych wypłat klientów. Za zarządzanie aktywami i pasywami Banku, w tym regulację i kontrolę ryzyka płynności, odpowiada Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku, którego strategię realizuje Pion Skarbu.

Podstawowym zadaniem Komitetu ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku jest zarządzanie strukturą bilansu w celu zwiększania jego dochodowości, określanie dopuszczalnych rozmiarów ryzyka finansowego podejmowanego w poszczególnych zakresach działalności, ustalanie zasad polityki cenowej oraz podejmowanie decyzji w sprawie systemu cen transferowych w Banku.

W ramach zarządzania ryzykiem płynności Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku odpowiada za przygotowanie i wdrożenie jednolitej polityki zarządzania ryzykiem płynności w Banku, zatwierdza roczne plany płynnościowe i plany finansowania strony aktywnej Banku oraz limity płynnościowe dla Banku, jak również plan działania w sytuacjach awaryjnych w zakresie płynności. Ustala ponadto wartości progowe (limity) dla poszczególnych źródeł finansowania oraz prowadzi cyklicznie przegląd raportów ryzyka płynności.

Baza depozytowa Banku jest stabilna i zdywersyfikowana. Ponadto Bank posiada dobrą dostępność do środków na rynku międzybankowym oraz wysokie fundusze własne. Poziom ryzyka płynności jest niski.

2.2 Ryzyko walutowe

Bank dokonuje operacji walutowych w imieniu klientów oraz na rachunek własny, utrzymując się w ramach ustalonych limitów na otwarte pozycje walutowe. W związku z tym Bank ponosi ryzyko kursowe i nie ma pewności, że przyszłe zmiany kursów wymiany walut nie będą mieć negatywnego wpływu na jego sytuację finansową. Za kontrolę ryzyka walutowego odpowiedzialny jest Departament Ryzyka Rynkowego, współpracujący z Pionem Skarbu zarządzającym płynnością i pozycją walutową. Poziom ryzyka rynkowego jest umiarkowany, a limit wartości narażonej na ryzyko (VaR) z tytułu otwartych pozycji walutowych ustalony jest na poziomie poniżej 1% kapitałów własnych Banku.

2.3 Ryzyko stopy procentowej

Podobnie jak inne polskie banki, Bank jest narażony na ryzyko wynikające z niedopasowania terminów zmian stóp procentowych aktywów i finansujących je pasywów. Ryzyko stopy procentowej może wystąpić w przypadku braku możliwości zrekompensowania spadku dochodów z tytułu obniżki stóp procentowych naliczanych od udzielonych kredytów poprzez obniżenie poziomu odsetek wypłacanych depozytariuszom. Analogicznie, ryzyko dotyczy także sytuacji, gdy nie jest możliwe rekompensowanie wzrostu oprocentowania naliczanego depozytariuszom poprzez podniesienie stóp oprocentowania naliczanych kredytobiorcom. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej należy do zadań Komitetu ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku, który m.in. tworzy politykę cenową Banku w odniesieniu do ryzyka stopy procentowej. Poziom ryzyka stopy procentowej w I półroczu 2009 roku kształtował się w przedziale średnim do wysokiego.

2.4 Ryzyko związane z działalnością kredytową

Ryzyko kredytowe to potencjalna strata powstała w wyniku niezdolności klienta to uregulowania umownych zobowiązań w skutek niewypłacalności lub innych przyczyn, po uwzględnieniu zabezpieczenia, ochrony kredytowej nierzeczywistej oraz innych umów ograniczających stratę. Bank na bieżąco monitoruje portfel kredytowy, klasyfikując go zgodnie z odpowiednimi regulacjami i tworzy wymagane przepisami odpisy na utratę wartości na należności. Zdaniem Zarządu, obecny poziom odpisów jest właściwy. W związku z możliwością zmiany warunków zewnętrznych lub zaistnienia innych okoliczności, które mogłyby negatywnie wpłynąć na klientów, nie ma pewności, że w przyszłości konieczność tworzenia rezerw stosownych do istniejącego portfela kredytowego nie będzie miała negatywnego wpływu na sytuację finansową Banku, oraz że istniejące rezerwy i zabezpieczenia okażą się wystarczające dla pokrycia możliwych strat z działalności kredytowej.

2.5 Ryzyko związane z inwestycjami kapitałowymi

Inwestycje kapitałowe dzielą się na dwie kategorie: strategiczne i do zbycia. Portfel inwestycji strategicznych zawiera akcje i udziały Banku w polskich instytucjach finansowych o strategicznym znaczeniu dla Banku ze względu na prowadzone przez niego operacje. Zaangażowania do zbycia pochodzą między innymi z operacji polegających na konwersji wierzytelności na udziały kapitałowe, a także są pozostałością po prowadzonej przez Bank w przeszłości działalności inwestycyjnej. Inwestycje realizowane są bezpośrednio przez Bank lub pośrednio przez spółki inwestycyjne Banku (ze 100% udziałem Banku). W przypadku części inwestycji kapitałowych ich wycena opiera się na założeniu znalezienia inwestora strategicznego dla spółki, w której Bank jest udziałowcem. Dlatego też utrzymanie się wysokiego poziomu inwestycji zagranicznych może być kluczowe z punktu widzenia wyceny tych inwestycji. Ponadto ze względu na szereg zjawisk makroekonomicznych, sytuację na rynku kapitałowym i inne czynniki mające wpływ na działalność spółek, w których Bank jest udziałowcem, cena sprzedaży posiadanych udziałów może okazać się niższa od spodziewanej, a nawet niższa od ich wartości w księgach Banku. Bank na bieżąco monitoruje i kontroluje inwestycje kapitałowe należące do jego portfela, poczynił już znaczące rezerwy związane z inwestycjami kapitałowymi, więc obecny poziom ryzyka związany z dalszym spadkiem wartości portfela inwestycyjnego Banku jest niski.

2.6 Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne to ryzyko strat związanych z nieadekwatnymi lub niewłaściwymi procedurami wewnętrznymi, błędami osób lub systemów technicznych, a także ryzyko strat wynikających z okoliczności zewnętrznych. Ryzyko operacyjne obejmuje ryzyko związane z praktykami lub zwyczajami rynkowymi. Obejmuje ono również ryzyko nieprzestrzegania obowiązującego prawa oraz wewnętrznych regulacji Banku. Ryzyko operacyjne nie obejmuje ryzyka reputacji, ryzyka strategii i ryzyka strat, które są tylko i wyłącznie skutkiem uprawnionych decyzji dotyczących podejmowania ryzyka kredytowego, rynkowego lub ubezpieczeniowego.

Główne zasady i podejście Banku do zarządzania ryzykiem operacyjnym (włączając identyfikację, pomiar, ograniczanie, kontrolę, monitorowanie i raportowanie ryzyka) opisane są w dokumencie „Zasady ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.”, przyjętym i zaaprobowanym przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku.

Podejście Banku do ryzyka operacyjnego opisane jest w „Polityce zarządzania ryzykiem operacyjnym” oraz procedurze samooceny”. Celem tej polityki jest zapewnienie spójnego i efektywnego procesu identyfikacji, kontroli, oceny, monitorowania, pomiaru i raportowania ryzyka operacyjnego oraz ogólnej skuteczności środowiska kontroli wewnętrznej w całym Banku. Każdy główny segment biznesu oraz każdy podmiot Grupy Kapitałowej Banku musi posiadać proces zarządzania ryzykiem operacyjnym zgodny z wymogami polityki. Procedura samooceny (RCSA) jest wykorzystywana do oceny czy otoczenie kontrolne funkcjonuje efektywnie. Raporty ryzyka operacyjnego, przedstawiane regularnie odpowiednim Komitetom, zawierają dane pozwalające na monitorowanie profilu ryzyka operacyjnego Banku, takie jak wyniki audytów wewnętrznych i zewnętrznych, wyniki samooceny (RCSA), kluczowe ryzyka operacyjne i wskaźniki ryzyka (KRI), straty operacyjne, informacje i problemy dotyczące planów utrzymania ciągłości działalności i bezpieczeństwa informacji oraz wymogi kapitałowe. Syntetyczne informacje o profilu ryzyka operacyjnego przekazywane są do Komitetów przy Radzie Nadzorczej Banku. Rodzina ryzyk operacyjnych (włączając ryzyka technologiczne, prawne, braku zgodności, utraty reputacji itd.) zarządzana jest poprzez efektywne środowisko kontroli, ponieważ apetyt na rezydualne ryzyko operacyjne jest bardzo ograniczony.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku regulują następujące zasady:

- wyższe kierownictwo Banku jest odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem operacyjnym w oparciu o zasady Polityki zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- zarządzanie ryzykiem operacyjnym składa się z 6 kluczowych elementów:
 - identyfikacja ryzyka,
 - ograniczanie ryzyka,
 - samoocena (RCSA),
 - monitorowanie,
 - mierzenie,
 - raportowanie,
- procesy identyfikacji ryzyka, samooceny oraz raportowania, w zasadniczych aspektach, są ujednolicone i ogólnie przyjęte we wszystkich jednostkach organizacyjnych Banku,
- procesy ograniczania, monitorowania oraz mierzenia ryzyka są określone dla każdej jednostki organizacyjnej i mogą być różne dla poszczególnych jednostek,
- proces kalkulacji i raportowania regulacyjnego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego oraz raportowanie regulacyjne uregulowane są w zarządzeniu „Procedura kalkulacji wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego według metody standardowej oraz raportowania danych o ryzyku operacyjnym.”

Rola Rady Nadzorczej i Zarządu w sprawowaniu nadzoru nad obszarem ryzyka operacyjnego:

- Rada Nadzorcza
 - Rada Nadzorcza zatwierdza opracowaną przez Zarząd strategię działania Banku oraz zasady ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej Banku, uwzględniające występowanie ryzyka operacyjnego wynikającego z działalności Banku, a w szczególności ogólne zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym,
 - na podstawie syntetycznych raportów przedkładanych przez Zarząd, określających skalę i rodzaje ryzyka operacyjnego, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwo jego występowania, jego skutki i metody zarządzania ryzykiem operacyjnym, jak też profil ryzyka operacyjnego, Rada Nadzorcza dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń strategii,
 - Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.
- Zarząd Banku
 - Zarząd Banku odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania ryzykiem, w tym za zorganizowanie i efektywne funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym. Zarząd ustala politykę, zasady i procedury zarządzania ryzykiem operacyjnym, obejmujące pełny zakres działalności Banku. Zarząd Banku, przy wsparciu powołanych Komitetów, podejmuje decyzje w zakresie planowania kapitałowego i monitorowania adekwatności kapitałowej oraz niezbędnych korekt, w celu usprawnienia systemów i procesów, w przypadku znaczących zmian poziomu ryzyka w działalności banku, czynników otoczenia gospodarczego lub zidentyfikowanych istotnych nieprawidłowości.

- Zarząd Banku odpowiada za powoływanie struktur organizacyjnych Banku oraz za ich zmiany w celu dostosowania do strategii, profilu ryzyka oraz otoczenia rynkowego i regulacyjnego,
- Zarząd Banku odpowiada za przygotowanie i przedstawienie Radzie Nadzorczej syntetycznych raportów dotyczących ryzyka operacyjnego,
- Zarząd Banku zapewnia ujawnianie otoczeniu rynkowemu informacji umożliwiających dokonanie oceny podejścia Banku do zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Bank na podstawie przepisów prawa może powierzyć podmiotom zewnętrznym wykonywanie w imieniu i na rzecz Banku pośrednictwa w zakresie czynności bankowych na podstawie umowy agencyjnej oraz czynności faktycznych związanych z działalnością bankową (outsourcing). Decyzje o powierzeniu przez Bank czynności związanych z działalnością bankową zastrzeżona jest dla Zarządu Banku. Korzystanie z usług podmiotów zewnętrznych umożliwia dostęp dla większej liczby klientów do informacji o oferowanych przez Bank usługach i produktach oraz daje dostęp do nowych rozwiązań technologicznych. Bank zamierza korzystać z możliwości powierzania czynności związanych z działalnością bankową szczególnie w obszarach dotyczących technologii informatycznej, a także w przypadkach kiedy powierzenie takie jest uzasadnione potrzebami biznesowymi oraz nie zagraża bezpiecznej działalności Banku. Ponieważ outsourcing wiąże się nie tylko z korzyściami, lecz także ze zwiększonym ryzykiem, na które narażony może być Bank w zakresie prowadzonej działalności, Bank podejmuje działania mające na celu ograniczenie tego rodzaju ryzyka, w szczególności poprzez zapewnienie: przestrzegania przepisów prawa i regulacji wewnętrznych, efektywnego systemu kontroli wewnętrznej, monitorowania współpracy z podmiotami zewnętrznymi, bezpieczeństwa przetwarzanych informacji oraz tajemnicy bankowej.

Bank nadzoruje oraz zarządza ryzykiem braku zgodności, które rozumiane jest jako skutki nieprzestrzegania przepisów prawa z uwzględnieniem regulacji międzynarodowych lub przepisów prawa innego państwa mających wpływ na działalność Banku, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania. Zasady dotyczące nadzorowania oraz procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku określa „Polityka zgodności i zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku Handlowym w Warszawie S.A.” zatwierdzona przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku. Zgodność postępowania z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi, regulacjami korporacyjnymi, standardami etycznymi oraz standardami dobrych praktyk jest integralnym elementem obowiązków służbowych każdego pracownika Banku. Zarząd Banku odpowiada za efektywne zarządzanie ryzykiem braku zgodności, opracowanie polityki zgodności i zapewnienie jej przestrzegania oraz podejmuje środki naprawcze lub dyscyplinujące w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w stosowaniu polityki zgodności. Jednostką organizacyjną, która wspiera swoim działaniem Zarząd Banku, jednostki organizacyjne Banku oraz nadzoruje spółki zależne w zakresie zapewnienia zgodności działania Banku z obowiązującymi przepisami prawa, wewnętrznymi aktami normatywnymi, regulacjami i zasadami obowiązującymi w grupie kapitałowej Citigroup, jest Departament Monitoringu Zgodności. Funkcja monitoringu zgodności (Compliance), którą realizuje Departament Monitoringu Zgodności jest niezależną funkcją obejmującą: identyfikowanie, ocenę, monitorowanie, testowanie, raportowanie i doradztwo w zakresie określenia ryzyka braku zgodności oraz zapewnienia zgodności z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi Banku, zasadami postępowania oraz standardami dobrych praktyk. Departament Monitoringu Zgodności jako jednostka koordynująca i monitorująca w Banku proces zapewnienia zgodności dokonuje corocznego przeglądu i oceny procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności, w ramach realizacji Rocznego Planu Zapewnienia Zgodności i przedkłada stosowne informacje Zarządowi i Radzie Nadzorczej Banku.

W zakresie ryzyka kadrowego monitorowane są wskaźniki i przyczyny rotacji pracowników, i opinie pracowników oraz rynku wynagrodzeń i świadczeń. Jednym z ważnych elementów polityki kadrowej realizowanej w Banku jest proces Przeglądu Talentów (Talent Inventory Review) odbywający się raz w roku. W procesie identyfikowane są krytyczne dla poszczególnych procesów osoby wraz z potencjalnymi zastępcami, przygotowawanymi poprzez cykl szkoleń i programów rozwojowych do potencjalnego objęcia kluczowego stanowiska. Dzięki temu procesowi Bank jest w stanie zapewnić ciągłość obsady na kluczowych stanowiskach.

W oparciu o standardy międzynarodowe dla ograniczenia narażenia na ryzyko operacyjne Bank przygotowuje plany kontynuacji procesów, zwane również CoB („Continuity of Business”).

Potwierdzeniem ich jakości jest posiadanie przez Bank akredytowanego przez UKAS certyfikatu zgodności z normą BS 25 999.

Bank w celu redukcji narażenia na ryzyko operacyjne, korzysta z korporacyjnego programu ubezpieczeń. W myśl tego programu zdarzenia w wysokości powyżej określonej franszyzy redukcyjnej pokrywane są przez korporacyjny program ubezpieczeniowy. Straty poniżej tego poziomu pokrywane są przez Bank.

Za zorganizowanie i efektywne funkcjonowanie procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym w spółkach zależnych odpowiadają Zarządy spółek. Zarządy spółek zapewniają odpowiednie struktury organizacyjne oraz wdrożenie procedur i procesów adekwatnych do podejmowanego ryzyka operacyjnego. Rady Nadzorcze spółek sprawują nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz oceniają jego skuteczność i adekwatność. Spójność podejścia do standardów Polityki Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym oraz Procedury Samooceny jest zapewniana przez powołane do tego celu odpowiednie jednostki kontrolne w spółkach, przy wsparciu jednostek zarządzania ryzykiem Banku. Skuteczność zarządzania ryzykiem operacyjnym w spółkach i w Banku jest audytowana i oceniana wg takich samych standardów. W ramach nadzoru skonsolidowanego, dane o ryzyku operacyjnym Banku i spółek zależnych prezentowane są Komisjom i Komitetom, wspierającym Zarząd Banku i Radę Nadzorczą w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

2.7 Wpłaty na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego

Na mocy Ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, Bank objęty jest obowiązkowym systemem gwarantowania depozytów ludności. Banki objęte systemem gwarancji depozytów mają obowiązek dokonywania określonych wpłat na rzecz funduszu.

Wskutek ogólnego pogorszenia się sytuacji w sektorze lub upadłości czy pogorszenia się kondycji finansowej jednego z banków należących do Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, może zaistnieć konieczność wysokiej wpłaty na rzecz funduszu przez Bank, jak i innych uczestników Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, w wysokości proporcjonalnej do wysokości utworzonego funduszu ochrony środków gwarantowanych w danym podmiocie. Może się to wiązać z negatywnymi skutkami dla wyników finansowych Banku.

VII. Perspektywy rozwoju Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

1. Ogólne cele rozwoju Grupy

Nadrzędnym celem Banku jest długoterminowe budowanie wartości dla akcjonariuszy poprzez zapewnienie odpowiedniego zwrotu z kapitału, a także systematyczne zwiększanie udziału Banku w poszczególnych segmentach rynku.

Naszym celem jest utrzymanie płynnego, dobrze skapitalizowanego banku z selektywnym podejściem do biznesu i klientów oraz rozważnym podejściem do ryzyka, aby osiągnąć optymalne wyniki finansowe podczas spowolnienia gospodarczego. Bank zamierza podejmować działania, mające na celu dalszą aktywną akwizycję potencjalnych klientów, zarówno po stronie bankowości detalicznej jak i bankowości przedsiębiorstw, ze szczególnym nastawieniem na średniozamożnych klientów oraz małe i średnie przedsiębiorstwa. Kluczowym czynnikiem pozyskania klientów jest dla Banku satysfakcja klientów. Bank podejmie szereg inicjatyw mających na celu jej zwiększenie.

W okresie spowolnienia gospodarczego Bank będzie oferował produkty dopasowane do potrzeb klientów oraz podejmował działania mające na celu zapewnienie stabilności finansowej i zaufania klientów. Bank kładzie duży nacisk na dyscyplinę kosztową, co ma szczególnie istotne znaczenie dla osiąganych wyników w obliczu spodziewanego spowolnienia polskiej gospodarki.

1.1 Bankowość przedsiębiorstw

Bank należy do wiodących instytucji finansowych oferujących usługi przedsiębiorstwom. Nowoczesna, kompleksowa oferta dopasowana do zmieniających się potrzeb skierowana jest do firm działających we wszystkich segmentach rynku, z wyłączeniem jedynie tych przedsiębiorstw, które znajdują się na ściśle

określonych listach restrykcyjnych ze względu na międzynarodowe lub amerykańskie sankcje oraz takich sektorów, które są trwale wyłączone z potencjalnego portfela z uwagi na ogólną politykę Banku.

Udział rynkowy Banku w kredytach dla przedsiębiorstw wyniósł 2,6% na koniec I połowy 2009 roku w porównaniu do 3,8% w analogicznym okresie 2008 roku, natomiast w depozytach firm wyniósł odpowiednio 7,4% wobec 8,2%. Udział rynkowy Domu Maklerskiego Banku mierzony wartością obrotu akcjami na GPW w pierwszej połowie 2009 roku wzrósł do poziomu 12,7%. Dzięki temu Dom Maklerski Banku Handlowego osiągnął pierwszą pozycję na rynku.

Dobre wyniki w akwizycji nowych klientów zarówno poprzez sieć oddziałów, jak i poprzez doradców bankowych, pozwalają pozytywnie ocenić wprowadzone w 2008 roku zmiany w ofercie produktowej i modelu obsługi. W obszarze najmniejszych mikroprzedsiębiorstw wprowadzono pakiet "Kapitałny Biały" umożliwiający zwolnienie z opłaty miesięcznej za pakiet w zamian za aktywne korzystanie z płatności bezgotówkowych kartą debetową. Analogicznie dla większych klientów segmentu MSP wdrożono możliwość obniżenia opłaty miesięcznej w zamian za utrzymanie odpowiedniego poziomu sald na rachunkach bieżących. Obie zmiany wynikają z konsekwentnej strategii Banku promowania klientów aktywnie współpracujących z Bankiem. Bank planuje wdrożenia kolejnych rozwiązań mających na celu dopasowanie oferty do potrzeb klientów.

Bank kontynuuje ekspansję w segmencie małych i średnich przedsiębiorstw (MSP), kładąc przy tym nacisk na jakość portfela kredytowego oraz odpowiednią alokację zasobów. Bank zamierza w dalszym ciągu aktywnie pozyskiwać klientów z tego rynku i jednocześnie pogłębiać relacje z obecnymi klientami.

Bank planuje pozyskiwać klientów poprzez rozszerzanie współpracy z sektorem publicznym, jak również przez udostępnienie przedsiębiorstwom innowacyjnych rozwiązań produktowych w ramach oferty depozytowej, a także produktów związanych z wymianą walutową. Celem jest osiągnięcie pozycji lidera innowacyjności, oferującego najwyższej jakości produkty i usługi. Bank będzie dążył do umocnienia relacji z klientami korporacyjnymi i premiowania ich lojalności.

Istotna część przychodów Banku generowana będzie z obsługi handlu, zarządzania środkami finansowymi oraz produktów Pionu Skarbu, w tym w istotnej części z wymiany walutowej. Innowacyjne produkty najwyższej jakości stanowiąc będą jeden z najistotniejszych czynników przewagi konkurencyjnej Banku, szczególnie przy współpracy z wymagającymi klientami krajowymi oraz międzynarodowymi. Celem Banku jest miejsce w czołowej trójce pod względem przychodów z działalności bankowej w segmencie bankowości przedsiębiorstw.

1.2 Działalność maklerska

Rozwój działalności maklerskiej w dużej mierze jest i będzie nadal bardzo zależny od koniunktury na polskim rynku kapitałowym. Ze względu na trwający globalny kryzys finansowy i jednocześnie wyraźne oznaki spowolnienia w polskiej gospodarce, perspektywa na lata 2009-2010 niestety nie wygląda zbyt obiecująco. W I połowie 2009 roku obserwowany był znaczny spadek dziennych obrotów na GPW w stosunku do lat 2007/2008 i jest raczej mało prawdopodobne, aby w kolejnych 12 miesiącach nastąpiła tu znaczna poprawa. Dominującą grupą klientów DMBH nadal pozostają klienci instytucjonalni i pomimo rozwoju segmentu detalicznego nie należy oczekiwać znaczących zmian w tej strukturze w roku 2009.

DMBH ma na celu zwiększenie udziału w segmencie detalicznym głównie poprzez ścisłą współpracę z Sektorem Detalicznym Banku, zapewniając w ten sposób efektywność kosztową.

W II półroczu 2009 roku, wraz z powrotem koniunktury na polskim rynku kapitałowym, oczekujemy wzrostu aktywności na rynku pierwotnym. Pomyślne przeprowadzenie transakcji planowanych przez DMBH w drugim półroczu 2009 roku w pozytywny sposób wpłynie na poziom przychodów z działalności maklerskiej.

1.3 Bankowość detaliczna

Celem Banku jest stać się najczęściej polecanym bankiem detalicznym w Polsce, który przynosi trwałe korzyści klientom, pracownikom oraz udziałowcom.

Oferta produktowa Banku dostosowana jest do potrzeb klientów należących do różnych segmentów rynku. Tworząc kompleksową ofertę produktową dostosowaną do potrzeb finansowych, Bank dąży do umacniania relacji z klientem.

Jednym z priorytetów Banku jest wprowadzanie kolejnych innowacyjnych rozwiązań w zakresie produktów i usług bankowych. Bank będzie rozwijał ofertę w zakresie rozwiązań skierowanych do najbardziej wymagających klientów.

W II połowie 2009 roku Bank zamierza skoncentrować się na pozyskiwaniu i utrzymaniu klientów aktywnych, takich, dla których Bank jest bankiem pierwszego wyboru, do którego przelewają wynagrodzenie i z którym chcą oszczędzać. Od lipca 2009 roku obowiązuje nowa tabela opłat i prowizji, zgodnie z którą klienci aktywni otrzymują obniżenie lub zniesienie opłat za prowadzenie rachunków w Banku. Bank będzie również kontynuować strategię oferowania naszym klientom niefinansowych przywilejów, zapoczątkowaną wdrożeniem w I połowie 2009 roku Pakietu Medycznego oraz możliwości zbierania dodatkowych punktów w Programie 5 Plus, dla klientów spłacających Kartę Kredytową Citibank-Plus z konta w Banku. W czasach niskiej płynności rynku międzybankowego, duży nacisk będzie położony na wzrost salda depozytowego - klienci będą zachęceni do oszczędzania z Bankiem poprzez atrakcyjne propozycje oprocentowania na kontach oszczędnościowych i lokatach.

Bank posiada szeroką ofertę produktów inwestycyjnych i ubezpieczeniowych. Bank oferuje starannie dobrane produkty najwyższej jakości, renomowanych instytucji finansowych, rozszerzając swoją ofertę o nowe usługi uwzględniając zmieniające się potrzeby klientów, w tym o produkty z gwarancją kapitału. Ponadto Bank rozwija konkurencyjną na rynku ofertę produktów strukturyzowanych. W czasach trudnej koniunktury Bank przykładą szczególną uwagę do edukowania klientów w zakresie strategii systematycznego oszczędzania.

Bank chce utrzymać wiodącą pozycję na bardzo konkurencyjnym rynku kart kredytowych. W 2009 roku Bank rozwija portfel kart partnerskich, oferujących klientom dodatkowe korzyści, wprowadza dywersyfikację kanałów dystrybucji uruchamiając sprzedaż kart kredytowych w salonach operatora komórkowego Polkomtel. W maju 2009 roku Bank wprowadził do oferty kartę chipową. Bank planuje dalsze skrócenie czasu podejmowania decyzji kredytowej.

1.4 Sieć dystrybucji

W perspektywie rozwoju na 2009 rok Bank dołoży wszelkich starań, aby zapewnić właściwy poziom obsługi klienta. Jednocześnie będzie reagował na zmiany zachodzące na rynku. Planowane jest otwarcie 11 nowych placówek partnerskich (Agencji). Jednocześnie Bank będzie wdrażał nowatorskie rozwiązania mające na celu usprawnienie i przyspieszenie obsługi gotówkowej klientów.

Priorytetem jest zwiększanie funkcjonalności i dostępności zdalnych kanałów dystrybucji oraz dalsze doskonalenie kwalifikacji doradców bankowych, szczególnie obsługujących duże podmioty, które zgłaszają zapotrzebowanie na bardziej skomplikowane produkty. W przypadku bankowości detalicznej duży nacisk zostanie położony na dalszy wzrost wykorzystania Internetu (Citibank Online). Docelowo, Internet ma być podstawowym źródłem realizowania transakcji dla klientów indywidualnych.

2. Synergie

Bank łączy w swej działalności lata tradycji i doświadczeń zdobytych na polskim rynku z globalnym doświadczeniem Citigroup, oferując kompleksowe rozwiązania i obsługę dostosowane do potrzeb wszystkich grup klientów, wykorzystując przy tym korzyści płynące z synergii występujących między obsługą bankową przedsiębiorstw i klientów detalicznych, jak również między usługami bankowymi, leasingowymi oraz maklerskimi.

Bank w dalszym ciągu będzie korzystał z synergii występującej pomiędzy częścią detaliczną i korporacyjną, między innymi w zakresie oferowania atrakcyjnych produktów detalicznych pracownikom największych przedsiębiorstw, będących klientami Banku, oferowania produktów korporacyjnych (m.in. specjalistycznych produktów pionu skarbu, biura maklerskiego oraz zarządzania aktywami) klientom z segmentu CitiGold, udostępniania dopasowanej oferty produktów pionu skarbu mikroprzedsiębiorstwom, jak również z jednorodnej sieci oddziałów dostępnej dla wszystkich klientów.

VIII. Dobre praktyki oraz zasady zarządzania Bankiem

1. Dobre praktyki w Banku

Uchwałą z dnia 13 maja 2008 roku Zarząd Banku zadeklarował wolę przestrzegania przez Bank zasad ładu korporacyjnego zawartych w „Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na GPW”, z wyjątkiem:

- (i) zasady II.3 (skierowanej do Zarządu) i zasady III.9 (skierowanej do Rady Nadzorczej), dotyczących aprobowania przez Radę Nadzorczą istotnych transakcji/umów z podmiotami powiązanymi, w odniesieniu do umów zawieranych w ramach bieżącej działalności operacyjnej, w szczególności związanej z zarządzaniem płynnością; oraz
- (ii) zasady IV.8 dotyczącej zapewnienia zmiany podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego przynajmniej raz na siedem lat obrotowych;

W dniu 20 maja 2008 roku również Rada Nadzorcza podjęła uchwałę o akceptacji przestrzegania przez Bank zasad ładu korporacyjnego zawartych w "Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych", z wyjątkiem zasad uprzednio wskazanych w uchwale Zarządu.

Bank pragnie stać się najbardziej szanowaną instytucją finansową w Polsce, o wysokim poczuciu odpowiedzialności biznesowej i społecznej. Od 2003 roku Bank przestrzega zasad ładu korporacyjnego przyjętych przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. w formie „Dobrych praktyk w spółkach publicznych 2005” oraz od 1 stycznia 2008 roku w formie „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW”, przy czym w przypadku tego ostatniego dokumentu organy Banku dopuściły, iż trzy zasady mogą nie znaleźć zastosowania w praktyce Spółki. Głównym celem przyjęcia zasad ładu korporacyjnego jako standardu funkcjonowania Banku było i jest zbudowanie przejrzystych relacji pomiędzy wszystkimi organami i podmiotami zaangażowanymi w funkcjonowanie Spółki, a także zapewnienie, aby zarządzanie Spółką oraz jej przedsiębiorstwem było wykonywane w sposób właściwy, staranny oraz lojalny wobec wszystkich akcjonariuszy.

W sprawozdaniu z działalności Banku oraz sprawozdaniu z działalności grupy kapitałowej Banku za 2008 rok wyodrębnioną częścią tych sprawozdań jest oświadczenie Zarządu Banku o stosowaniu w Banku zasad ładu korporacyjnego w 2008 roku. Oświadczenie zawiera informacje wskazane w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. Nr 33 poz. 259).

Należy podkreślić, iż chęć zapewnienia transparentności działania Banku Handlowego w Warszawie S.A., w tym w szczególności relacji i procesów zachodzących pomiędzy organami statutowymi Spółki, doprowadziła do wprowadzenia również poniżej przedstawionych dobrych praktyk korporacyjnych w Banku.

1.1 Relacje inwestorskie

Integralnym elementem polityki informacyjnej Banku, której celem jest zaspokajanie potrzeb informacyjnych wszystkich osób i instytucji zainteresowanych informacjami o Spółce, są relacje inwestorskie, zapewniające informacje obecnym i potencjalnym inwestorom oraz analitykom rynku kapitałowego. Narzędziami polityki informacyjnej w relacjach inwestorskich są:

- systematyczne kontakty z analitykami i inwestorami w formie telekonferencji i spotkań, również w siedzibie Banku, w których biorą udział członkowie Zarządu Banku;
- wsparcie Biura Relacji Publicznych podczas kwartalnych konferencji prasowych dla mediów, organizowanych po publikacji sprawozdań okresowych;
- publikowanie na stronie internetowej na bieżąco informacji na temat Banku i jego przedsięwzięć, a także wszystkich raportów okresowych i bieżących. Strona internetowa umożliwia również kontakt z zespołem Relacji Inwestorskich, który dysponuje szeroką wiedzą na temat Banku i jego grupy kapitałowej;

- umożliwienie przedstawicielom mediów obecności na Walnych Zgromadzeniach Banku.

1.2 Transparentność

Bank stale podejmuje działania, których celem jest osiągnięcie większej przejrzystości organizacji Banku, podziału kompetencji i funkcjonowania poszczególnych jego organów oraz ich wzajemnych relacji. W tym celu:

- Bank publikuje swoje sprawozdania finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) od 1 stycznia 2005 roku;
- połowa składu Rady Nadzorczej składa się z członków niezależnych, w tym niezależnego Przewodniczącego Rady;
- w ramach Rady Nadzorczej Banku funkcjonuje Komitet ds. Audytu, w którego skład wchodzi dwaj członkowie niezależni, w tym jeden jest Przewodniczącym Komitetu ;
- wynagrodzenia członków organów spółki odpowiadają wielkości spółki i odzwierciedlają zakres obowiązków i odpowiedzialności;
- wszystkie istotne regulacje wewnętrzne, a także dokumenty i informacje związane z Walnymi Zgromadzeniami Banku, dostępne są w siedzibie Banku oraz na jego stronach internetowych.

1.3 Ochrona akcjonariuszy mniejszościowych

Bank zapewnia należytą ochronę praw mniejszości w granicach, w jakich pozwala na to kapitałowy charakter Banku i związany z nim prymat większości nad mniejszością. W szczególności, dla równego traktowania akcjonariuszy, Bank stosuje m.in. następujące praktyki:

- walne Zgromadzenia Banku zawsze odbywają się w siedzibie Banku, która mieści się w Warszawie;
- umożliwia się przedstawicielom mediów obecność na Walnych Zgromadzeniach;
- zgodnie z praktyką przyjętą w Banku, wszystkie istotne materiały na Walne Zgromadzenie, w tym projekty uchwał wraz z uzasadnieniem i opinią Rady Nadzorczej, udostępniane są akcjonariuszom najpóźniej na 14 dni przed terminem odbycia Walnego Zgromadzenia w siedzibie Banku oraz na jej stronie internetowej;
- walne Zgromadzenie posiada stabilny regulamin określający szczegółowo zasady prowadzenia obrad i podejmowania uchwał;
- w Walnym Zgromadzeniu uczestniczą członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu, którzy, w ramach swoich kompetencji, udzielają uczestnikom Zgromadzenia wyjaśnień i informacji o Banku;
- uczestnikom Walnego Zgromadzenia zgłaszającym sprzeciw wobec uchwały zapewnia się możliwość uzasadnienia sprzeciwu. Dodatkowo, każdy uczestnik Zgromadzenia ma możliwość złożenia swojego pisemnego oświadczenia do protokołu posiedzenia.

2. *Dobre praktyki w Domu Maklerskim Banku Handlowego S.A. i Handlowym Leasing Spółka z o.o.*

Dom Maklerski Banku Handlowego S.A (DMBH) i Handlowy Leasing Spółką z o.o (HL) nie są spółkami publicznymi i nie mają obowiązku poddania się Dobrym Praktykom Spółek Notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. i składania oświadczeń w tym zakresie, jednak z uwagi na istotną rolę pełnioną przez te podmioty w grupie kapitałowej, należy wskazać na poniższe okoliczności.

DMBH jest członkiem Izby Domów Maklerskich - jako członek Izby jest zobowiązany do przestrzegania Kodeksu Dobrej Praktyki Domów Maklerskich, opracowanego przez Izbę Domów Maklerskich. Kodeks ten nie reguluje kwestii ładu korporacyjnego, ale przede wszystkim dotyczy zasad ochrony tajemnicy zawodowej, relacji z klientami, postępowania pracowników domu maklerskiego, w tym w relacjach z innymi domami maklerskimi. DMBH jest podmiotem regulowanym ustawą o obrocie instrumentami finansowymi i w związku z tym przestrzega poza przepisami kodeksu spółek handlowych pewnych elementów ładu korporacyjnego wynikających z przepisów tej ustawy i rozporządzeń wykonawczych, między innymi zgodnie z art. 103 ww. ustawy w skład zarządu powinny wchodzić, co najmniej 2 osoby posiadające wykształcenie wyższe, co najmniej 3 letni staż pracy w instytucjach finansowych oraz dobrą opinię w związku ze sprawowanymi funkcjami. Komisja Nadzoru Finansowego jest informowana przez DMBH o zmianach w zarządzie. Dodatkowo DMBH ma obowiązki raportowe do KNF (w tym o zmianach w Zarządzie, o treści określonych uchwał walnego zgromadzenia). Ustawa o obrocie reguluje

też kwestie nabycia akcji domu maklerskiego. Przewiduje, że centrala domu maklerskiego jest na terytorium Polski.

Spółka Handlowy Leasing Spółka z o.o. (HL) działa jako spółka w branży leasingowej. Branża leasingowa zrzeszona w Związku Polskiego Leasingu dopiero pracuje nad opracowaniem Dobrych Praktyk przedsiębiorstw leasingowych.

HL działa zgodnie z kodeksem spółek handlowych. W HL został ustanowiony organ nadzoru w postaci Rady Nadzorczej mimo braku wymogu kodeksowego w tym zakresie, celem sprawowania ciągłego nadzoru nad działalnością spółki.

3. Władze Banku

3.1 Zmiany w składzie Zarządu Banku i Rady Nadzorczej w I półroczu 2009 roku

3.1.1 Zmiany w składzie Zarządu Banku w I półroczu 2009 roku

W I półroczu 2009 roku nie miały miejsca zmiany w składzie Zarządu Banku. W skład Zarządu na dzień 30 czerwca 2009 roku wchodził:

Sławomir S. Sikora	Prezes Zarządu Banku
Michał H. Mrożek	Wiceprezes Zarządu Banku
Peter Rossiter	Wiceprezes Zarządu Banku
Sonia Wędrychowicz-Horbatowska	Wiceprezes Zarządu Banku
Witold Zieliński	Wiceprezes Zarządu Banku

3.1.2 Zmiany w składzie Rady Nadzorczej w I półroczu 2009 roku

W skład Rady Nadzorczej na dzień 30 czerwca 2009 roku wchodził:

Stanisław Sołtyński	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Shirish Apte	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Andrzej Olechowski	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Susan Blaikie (d.Dean)	Członek Rady Nadzorczej
Igor Chalupec	Członek Rady Nadzorczej
Sanjeeb Chaudhuri	Członek Rady Nadzorczej
Goran Collert	Członek Rady Nadzorczej
Mirosław Gryszka	Członek Rady Nadzorczej
Aneta Polk (d. Popławska)	Członek Rady Nadzorczej
Michael Schlein	Członek Rady Nadzorczej
Stephen Simcock	Członek Rady Nadzorczej
Wiesław A. Smulski	Członek Rady Nadzorczej

- Pani Sabine S. Hansen złożyła w dniu 17 czerwca 2009 r. rezygnację z funkcji członka Rady Nadzorczej i z tym dniem wygaś jej mandat.
- Pan Krzysztof Opolski po zakończonej kadencji w dniu odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku (18.06.2009) nie został powołany ponownie.
- W dniu 18 czerwca 2009 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku powołało do Rady Nadzorczej Banku nowych członków: Igor Chalupec, Stephen Simcock.

3.2 Zasady dotyczące powoływania i odwoływania członków Zarządu

Zarząd Banku składa się z pięciu do dziewięciu członków. Każdy członek Zarządu Banku jest powoływany przez Radę Nadzorczą na okres trzech lat. Co najmniej połowa członków Zarządu powinna legitymować się obywatelstwem polskim. Mandaty członków Zarządu wygasają:

- z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie Zarządu z działalności Banku i sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka Zarządu;
- z chwilą śmierci członka Zarządu;
- z dniem odwołania członka Zarządu;
- z dniem złożenia na ręce Przewodniczącego Rady Nadzorczej rezygnacji na piśmie.

3.3 Uprawnienia członków Zarządu

Zarząd, w drodze uchwały, podejmuje decyzje w sprawach Banku, nie zastrzeżonych przez prawo i Statut do kompetencji innych organów Banku.

Zarząd w drodze uchwały:

- 1) określa strategię Banku;
- 2) tworzy i znosi komitety Banku oraz określa ich właściwość;
- 3) ustala i przedkłada Radzie Nadzorczej do zatwierdzenia swój regulamin;
- 4) ustala i przedkłada Radzie Nadzorczej do zatwierdzenia regulaminy gospodarowania funduszami specjalnymi tworzonymi z zysku netto;
- 5) określa daty wypłaty dywidendy w terminach ustalonych przez Walne Zgromadzenie;
- 6) ustanawia prokurentów, pełnomocników ogólnych oraz pełnomocników ogólnych z prawem substytucji;
- 7) decyduje w sprawach określonych w regulaminie Zarządu;
- 8) rozstrzyga w sprawach wniesionych przez Prezesa Zarządu, Wiceprezesa lub członka Zarządu;
- 9) decyduje samodzielnie o nabyciu i zbyciu nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości;
- 10) uchwała projekt rocznego planu finansowego Banku, przyjmuje plany inwestycyjne oraz sprawozdania z ich wykonania;
- 11) przyjmuje sprawozdania z działalności Banku i sprawozdania finansowe;
- 12) formułuje wnioski w sprawie podziału zysku albo sposobu pokrycia strat;
- 13) zatwierdza politykę kadrową, kredytową i zasady prawne działalności Banku;
- 14) zatwierdza zasady gospodarowania kapitałem Banku;
- 15) zatwierdza strukturę zatrudnienia;
- 16) ustala zasadniczą strukturę organizacyjną Banku, powołuje i odwołuje Szefów Sektorów, powołuje i odwołuje Szefów Pionów oraz ustala ich właściwość;
- 17) ustala plan działań kontrolnych w Banku oraz przyjmuje sprawozdania z przeprowadzonych kontroli;
- 18) rozstrzyga w innych sprawach, które, zgodnie ze Statutem, podlegają przedłożeniu Radzie Nadzorczej lub Walnemu Zgromadzeniu;
- 19) podejmuje decyzje o zaciągnięciu zobowiązań lub rozporządzeniu aktywami, których łączna wartość w stosunku do jednego podmiotu przekracza 5% funduszy własnych Banku lub udziela upoważnienia wskazanym osobom do podjęcia takiej decyzji, jednakże w odniesieniu do spraw wchodzących do kompetencji Komitetów powołanych w Banku, decyzje są podejmowane po zasięgnięciu opinii właściwego Komitetu.

Zarząd Banku projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie systemu zarządzania w Banku, w tym opracowuje, wprowadza oraz aktualizuje pisemne strategie, procedury oraz podejmuje działania w zakresie systemu zarządzania ryzykiem, kontroli wewnętrznej oraz szacowania kapitału wewnętrznego, jak również dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego.

4. Inne zasady

4.1 Informacje o posiadaczach papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne w stosunku do Banku

Wszystkie wyemitowane przez Bank akcje są akcjami zwykłymi na okaziciela, akcje te nie dają żadnych specjalnych uprawnień kontrolnych w stosunku do Banku.

4.2 Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Banku oraz wszelkich ograniczeń w zakresie wykonywania prawa głosu przypadających na akcje Banku

Poza ograniczeniami wynikającymi z Prawa Bankowego - art. 25 – uzyskanie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego na wykonywanie prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu Banku, jeżeli w wyniku objęcia lub nabycia akcji dana osoba osiągnęłaby lub przekroczyła próg 10%, 20%, 25%, 33%, 50%, 66% lub 75 % głosów na walnym zgromadzeniu oraz a także na utratę prawa do wykonywania prawa głosu na poziomie uprzednio dopuszczonym, Statut Banku nie przewiduje innych ograniczeń dla przenoszenia akcji Banku.

IX. Inne informacje o władzach Banku i zasady zarządzania

1. Informacje o łącznej liczbie i wartości nominalnej akcji Banku będących w posiadaniu członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej

Żaden członek Zarządu nie posiada akcji Banku ani akcji i udziałów w jednostkach zależnych Banku. Spośród członków Rady Nadzorczej Banku, wyłącznie jeden członek Rady Nadzorczej posiada 1200 akcji Banku Handlowego w Warszawie S.A.

2. Informacje o wszelkich umowach zawartych między Bankiem, a członkami Zarządu, przewidujących rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Banku przez przejęcie

Spośród umów o pracę zawartych między Bankiem, a członkami Zarządu, wyłącznie jedna umowa zawiera postanowienie mówiące o rekompensacie pieniężnej w wypadku jej rozwiązania.

Każdy z członków Zarządu Banku zawarł z Bankiem odrębną umowę o zakazie konkurencji. Odpowiedni paragraf każdej z zawartych umów określa, iż w okresie 12 miesięcy od dnia rozwiązania umowy o pracę z Bankiem, Członek Zarządu jest obowiązany powstrzymać się od zajmowania się działalnością konkurencyjną wobec Banku, i z tytułu powyższego ograniczenia Bank wypłacać mu będzie odszkodowanie.

3. Zasady zarządzania

W I półroczu 2009 roku nie nastąpiły zmiany zasad zarządzania Bankiem, a zasady te przedstawione zostały w Nocie do Sprawozdania Finansowego Banku.

Pozostałe informacje wymagane Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. Nr 33 poz. 259), zostały uwzględnione w sprawozdaniu finansowym Banku.

podpisy Członków Zarządu

20.08.2009 roku Data	Sławomir S. Sikora Imię i nazwisko	Prezes Zarządu Stanowisko/funkcja	Podpis
20.08.2009 roku Data	Michał H. Mrozek Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Stanowisko/funkcja	Podpis
20.08.2009 roku Data	Peter Rossiter Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Stanowisko/funkcja	Podpis
20.08.2009 roku Data	Sonia Wędrychowicz-Horbatowska Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Stanowisko/funkcja	Podpis
20.08.2009 roku Data	Witold Zieliński Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Stanowisko/funkcja	Podpis